

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΣΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΤΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ,

"Πτοι

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ, ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ, ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ, ΑΝΑΦΟΡΑΙ

καὶ διάφορα ἔγγραφα,

χρονολογούμενα ἀπὸ τῆς 5' φεβρουαρίου 1879,

μέχρι τῆς Δ' 76ρίου 1880.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

1880.

2041

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΣ

ΤΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ
ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ.

1.

Μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως Διονυσίῳ.

Ἐθλίβημεν ἐγκαρδίως ἐπὶ τῷ βαρβάρῳ καὶ ἀνιαρῷ ὑμῶν παθήματι.
Θέρος καὶ ὑπομονὴ. θάξ οἰκανοποιηθῆτε.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

—
2.

Πρὸς τὸν μητροπολίτην κ. Διονύσιον.

Εἰς Ἀδριανούπολιν.

Δέξασθε τὴν ἔχφρασιν τῆς βαθείας λύπης μου διὰ τὰ μαρτυρικὰ
παθήματά Σας. Γενναιότης καὶ ἐμπιστοσύνη εἰς τοὺς φίλους Σας.

Σταυροδρόμιον, τῇ 8 φεβρ. 1879.

ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ.

—
3.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ.

Τῇ δημογεροτίᾳ Ἀδριανουπόλεως.

Σήμερον μόλις περὶ τὴν ἑσπέραν κομισάμενοι τὸ τηλεγράφημα τῆς
ὑμῶν τιμιότητος, δι' οὗ γνωστοποιοῦντες τὸ ἀποτρόπαιον καὶ βάρβα-
ρον κίνημα, τὸ δικράνθὲν κατὰ τοῦ ἀρχιερέως ὑμῶν ἱερωτάτου μη-
τροπολίτου Ἀδριανουπόλεως, περιποθῆτον ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κ.
Διονυσίου, ἐξηγεῖσθε τὰς περὶ τοῦ πρακτέου ὁδηγίας ἡμῶν, ἐθλίβημεν,

ώς εἰκός, καιρίως καὶ ἐθορυβήθημεν ἐπὶ τῷ πρωτοφανεῖ καὶ ἀσεβεῖ τούτῳ τολμήματι. Εἰς ἀπάντησιν δὲ ἀναγγέλλομεν τῇ ὑμῶν τιμιότητι ὅτι εὐθέως ἐποιησάμεθα τὰ προστίκοντα δικθίματα παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ, αἵτησάμενοι ἀκριβῆ τοῦ γεγονότος ἔξετασιν, τιμωρίαν παραδειγματικὴν τῶν ἐνόχων καὶ περιφανῆ ἴκκνοποίησιν· τὰ αὐτὰ δὲ διαβήματα ἐποιησάμεθα καὶ ὄλλαχοῦ. Πλὴν τούτου ὑμῶς λυσιτελές ἐθεωρήσαμεν ὅπως ἀποστείλωμεν αὐτόσε τὸν ὄσιολογόν. ἡμέτερον μέγαν πρωτοσύγκελλον κ. Ἀθανάσιον, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ διαγγελέως τῶν πατριαρχείων Δανέζ ἐφέντη, μετὰ ἐντολῆς ἵνα παραμυθήσῃ, ὅσον ἔνεστι, τὸν παθόντα γεράσμιον καὶ πολυτλήμονα ἀρχιερέα ὑμῶν, ἔξετάσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ γεγονός καὶ παράσχῃ ὑμῖν τὰς δεούσας ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλετε προσενέχθη ἐν τε τῇ παρούσῃ περιστάσει καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐπὶ τούτοις ἐκδηλοῦντες ὑμῖν καὶ αὖθις τὴν πολλὴν καὶ ἐγκέρδιον ὑμῶν θλίψιν ἐπὶ τῷ ἀποτροπαίῳ κακουργήματι, ἔξαιτούμεθα ὑμῖν παραμυθίαν καὶ ἐνίσχυσιν παρὰ Θεοῦ, οὐ δὲ χάρις καὶ τὸ ἔπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν. φεβρ. ἡ.

— 4. —

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠ. ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Παραγιώτατε δέσποτα!

Πάνυ εὐχαρίστως ἐδεξάμην τὸ τηλεγράφημα τῆς Υ. Θ. Π. δι' οὗ διεπυνθάνετο τὰ τῆς ὑγείας μου μετὰ τὸ ἐπισυμβάν μοι ἀρτίως κακούργον τόλμημα ἀπὸ μέρους μητραλοιῶν καὶ ὑπισχνεῖτο ἴκανοποίησιν παρ' ὃν δεῖ. Δεῖν δύναμαι νὰ ἐκφράσω τὰς ἀπείρους εὐγνωμοσύνας μου ἐπὶ τῇ δεικνυομένῃ μοι στοργῇ παρὰ τῆς Υμ.. παναγιότητος, τῆς αἱ εὐχαὶ διασώσασαι με ἐκ βεβαίου θανάτου θέλουσιν ἐπιρρώσει τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διαταραχθείσης ὑγείας μου, τῆς, χάριτι θείᾳ, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἥρξατο τρεπομένη.

Ἡ Υμ.. παναγιότης ἔχει λεπτομέρειας τῆς τραγικῆς καὶ ἀγενοῦς κατ' ἔμοῦ ἐπιβούλησ διὰ τοῦ πανθειωτάτου πρωτοσυγκέλλου τῶν πατριαρχείων καὶ τοῦ κ. Δανέζ ἐφέντη, ὃν δὲ ἐπίτηδες ἀποστολή πρὸς βεβαίωσιν καὶ ἔξετασιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας μου δείκνυσι τὴν πατρικὴν μέριμναν τῆς Υμ.. παναγιότητος ὑπὲρ ἔμοῦ καὶ ἐφ' ἣ διατελῶ ἔσχει εὐγνώμων αὐτῇ.

Ἐπαναλαμβάνω δὲ αὖθις τὰς εὐχαριστίας μου, καὶ ἐπικαλούμενος τὰς εὐχὰς τῆς Υ. Π. διατελῶ

ὅλως ὑποκλινής καὶ εὐγνώμων δοῦλος,

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 9 φεβρουαρίου 1879.

† Ὁ Ἀδριανούπολεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

— 3 —

5—6

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ 4Ο ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ.

40 Ἐκλησίᾳ, τῇ 9 οερουρχίου 1879.

Τῇ 4. Σ τῷ Ἑλληνὶ αἰχιερεῖ.

Εἰς Ἀδριανούπολιν.

εργάθον μετὰ βαθείας λύπης τὸ δυστύχησα, ὅπερ συνέβη τῇ Ὑμ.. Σεβασμιότητι καὶ ἔρχομαι νὺξ ἐκφράσω Ὑμῖν τὴν θλίψιν, ἵν συνησθάνομεν ἀπαντεῖς οἱ δύμογενεῖς τῆς πόλεως ταύτης. Εὐχαριστοῦμεν καὶ δοξάζομεν τὸν Θεόν, διότι ἔσωσε τὴν πολύτιμον Ὑμῶν ζωήν.

ΔΟΔΟΠΟΥΛΟΣ.

— ε β α σ μ i ω τ α τ ε .

Τὸ βανδαλικὸν κίνημα τῶν ἐκεῖσε φανατικῶν Βουλγάρων κατὰ τῆς Ὑμ.. Σ. βαθυτάτην θλίψιν καὶ ἀνέκφραστον ἀγανάκτησιν καὶ ἀνησυχίαν ἐνέβαλεν εἰς τὰς καρδίας πάντων τῶν ὄρθοδοξῶν, τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ἀνησυχοῦσιν οἱ ἐνταῦθι "Ελληνες, καθόσον οὐδεμίαν ἔχομεν θετικὴν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς πολυτίμου οὐγείας τῆς Ὑ. Σ. εἰδησιν. Ἐν τούτοις ἡ παρήγαρος ἴδεια δι τὸ πάθημα τοῦτο τῆς Ὑμ.. Σ. δοξάν καὶ τιμὴν περιποιεῖ Αὐτῇ μετριάζει κακῶς τὴν λύπην τοῦ ποιμανίου της καὶ ἐν γένει ὅλου τοῦ ἔθνους, χωρὶς οὐδόλως νὺξ ἐλαττώσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του.

Τὸ ἐνταῦθι ὄρθοδοξὸν πλήρωμα πρὸ πολλοῦ μὲν ἔξετίμησε τὰ γενναῖα καὶ φιλοεθνῆ αἰσθήματα τῆς Ὑμ.. Σ. ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Ρώσων τοῖς πᾶσι καταφανές ἐγένετο τὸ ἀτρόμητον Αὔτης, καὶ ὅτι διὰ τῆς καρτερικύτητος καὶ εὐσταθείας τῆς Ὑ. Σ. ἐσώθη τοῦ βεβαίου κινδύνου καὶ τῆς ὄλοσγεροῦς καταστροφῆς ὁ ἐνταῦθα ἐλληνισμός.

Ταῦτα γράφων τῇ Ὑ. Σ. διερμήνεύω τὴν κοινὴν τῶν ἐνταῦθα "Ελλήνων γνώμην, διότι δικαίως ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ θλιβεροῦ ἀκούσματος πάντας κατέχει κατήφεια καὶ ἀνησυχία, ἀνυπομόνως δὲ περιμένουσι νὺξ μαθωσι περὶ τῆς καταστάσεως τῆς πολυτίμου οὐγείας τῆς Ὑμ.. Σ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη διαβιβάζω τῇ Ὑμ.. Σ. σὺν τοῖς ἀνωτέρω καὶ ἑκατὸν ρούβλια χρήτινα ἐσωκλείστως, παρακαλῶν Αὔτην ἵνα δέηται κατὰ τὰς ἴμέρας τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίτου πατρός μου.

— 4 —

Εὔελπιστῶν δέ ὅτι εὐχαρίστως θέλει παξαδεχθῆ τὴν τε προσφο-
ρὰν καὶ αἰτησίν μου ταύτην, ὑποσημειοῦμαι μετά σεβασμοῦ.

Ἐν 40 Ἐκκλησίαις, τῇ 9 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς Ἀγριετέρας σεβασμιότητος
τέκνου πειθήνιον

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΔΟΔΟΠΟΥΛΟΣ.

—

7.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

Τῷ μητρῷ. Ἀδριανουπόλεως.

Ἀριθ. πρωτ. 972.

*ΙΩΑΚΕΙΜ ἐ.τέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντιούπολεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.*

Ἔιερώτατε μητροπολίτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Αἰ-
μιμόντου, ἐν ἀγιῷ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργὲ τῆς
ἡμῶν μετριότητος, κύρῳ Διονύσιε, χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰ-
ρήνη παρὰ Θεοῦ.

“Οσην θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν προύξενησεν ἡμῖν τὸ ἀπὸ τῆς 6 τοῦ
παρόντος ἀποσταλὲν ἡμῖν τηλεγράφημα περὶ τῶν ἀποτροπαίων αὐ-
τοῦ συμβάντων καὶ τοῦ κινδύνου, ὃν διέτρεξε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεί-
νην ἡ περιπόθητος ἡμῖν αὐτῆς ἱερότης, τοσαύτην χαρὰν καὶ θυμη-
δίαν ἐνέσταξεν εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡ σήμερον ληφθεῖσα διὰ τοῦ ἐν-
δοῦ. Κωστάκη ἐφέντη Περίδου περιπόθητος ἐπιστολὴ αὐτῆς, ἐξ ἣς ἐ-
πληροφορήθημεν τὰ περὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς ἐκ τοῦ προφανεστάτου
κινδύνου καὶ σχετικῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας αὐ-
τῆς, καὶ ἐδοξάσαμεν ἐκ ψυχῆς τὸν Θεόν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν, τὸν θαυ-
μασίως διασώσαντα τὴν φίλην ἡμῖν αὐτῆς ἱερότητα.

Συμμεριζόμεθα φιλαδέλφως, ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἡμῖν ἐν Χρι-
στῷ ἀδελφέ, τὴν θλίψιν καὶ τὸ ἀλγός τῆς ψυχῆς αὐτῆς καὶ συμπο-
νοῦμεν αὐτῇ ἐγκαρδίως ἀναξιοπαθούσῃ ὑπὸ χειρῶν βεβήλων καὶ ἀνο-
σίων· ἀλλ’ ἀφ’ ἑτέρου καὶ συγχαίρομεν αὐτῇ ἐκ ψυχῆς, ὅτι κατηξιώ-
θη ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ ἀτιμα-
σθῆναι καὶ κινδυνεῦσαι τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Πεποιθαμεν δέ ὅτι καὶ
ἡ αὐτῆς ἱερότης, συναισθανομένη ὅτι ἔπαθε καὶ πάσχει ὑπὲρ τοῦ κα-
θήκοντος, ως ἀληθής τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στρατιώτης καὶ γνήσιος τῆς
Αὐτοῦ Ἐκκλησίας ποιμὴν, χαίρει πραγματικῶς, ως ἀλλοτε ὁ ἀπόστο-
λος Παῦλος, ἐν τοῖς παθήμασιν αὐτῆς καὶ μετριάζει τῶν πόνων τὸ

— 5 —

ἄλγος. Ἐπευχόμεθα Αὐτῇ ταχεῖαν καὶ ἐντελῆ ἀνάρρωσιν καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν περιστοιχούντων αὐτῇ ἀνιαρῶν, ἔξαιτούμενος πᾶν ἀγαθὸν παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις εἴη μετ' αὐτῆς. φωθ', φεβρουαρίου 1.

† 'Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† 'Ο Ἐφέσου ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.

† 'Ο Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ.

† 'Ο Χαλκηδόνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

† 'Ο Ιμβρού ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ.

† 'Ο Φαναριοφερσάλων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ,

ἐν Χριστῷ ἀγαπητοῖ ἀδελφοῖ.

—
8.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἐν Φιλιππούπολει, τῇ 10ῃ φεβρουαρίου 1879.

Σεβαστέ μόι!

Ἐμέ τε καὶ τοὺς χριστιανούς μου ἀπαντας δεινῶς ἐτάραξε καὶ κατελύπησε τὸ κατὰ τῆς Τμετέρας γεραρᾶς σεβασμιότητος βανδαλικὸν κίνημα τῶν ἀγρίων ἐκείνων ἀνθρωπομόρφων τεράτων, ἀτινα, ὅργανα τῆς καταχθονίου καὶ ἀσεβοῦς γινόμενα πολιτικῆς, εἰς πᾶν εἶδος κακίας ἐκτραχηλίζονται· πάνυ δὲ, προθύμως θὰ ἔσπευδον ἵνα τοὺς μαρτυρικούς Αὐτῆς κατασπασθῶ μώλωπας, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπουσιάσω, σπεύδω δι' ἀδελφικοῦ μου γράμματος ἵνα ἐκφράσω Αὐτῇ τὴν βαθεῖαν θλίψιν ἐμοῦ τε καὶ ἀπάντων τῶν ἐνταῦθα χριστιανῶν ἐφ' οἵς ἀδίκως ἐπαθε. Τοῦτο δέ, ὅτι ἀδίκως καὶ χάριν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας μικροῦ δεῖν τὸν μαρτυρικὸν ὑφίστατο θάνατον, ἔστω Αὐτῇ ἴκανή παρηγορία καὶ καύχημα οὐ μάταιον. Μὴ εὔρεσκων καταλληλοτέρους λόγους πρὸς παραμυθίαν, θερμὰς ἀναπέμπω πρὸς Κύριον εὐχὰς ὑπὲρ ταχείας καὶ πλήρους ἀναρρώσεως τῆς Τμετ. πολυσεβάστου καὶ τριποθήτου σεβασμιότητος, τῆς τὴν αἰδέσιμον καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ μωλωπισθείσαν κεφαλὴν θερμοῖς τοῖς φιλήμασι καταφελῶν, διατελῶ μετ' ἀδελφικῆς στοργῆς καὶ ἄκρου σεβασμοῦ.

Τῆς Τμετέρας πανσεβάστου μοι σεβασμιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

καὶ πρόθυμος εἰς τὰς διαταγάς Της,

† 'Ο ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

— 6 —

Τῷ σεβασμιωτάτῳ ἀγίῳ Ἀδριανούπόλεως κυρίῳ κυρίῳ Διονυσίῳ,
τῷ πανσεβάστῳ μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ κ. τ. λ.

Εἰς Ἀδριανούπολιν.

9.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ. ΒΙΟΛΑΚΗ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 10 φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε.

Τῶν ἀθλητικῶν παθημάτων Τῆς ἡ ἔχησις φθέσασα εἰς τὰ ὅτα
ἀπόχντων τῶν ὄρθοζόξων, ιδίως δὲ τῶν ἀγαπώντων καὶ ἐκτιμώντων
τὰς ἱεραρχικὰς Αὐτῆς ἀρετὰς φίλων Τῆς, κατετάραξε τὰ πνεύματα
ἡμῶν, καὶ κατελύπησε τὰς ψυχὰς ἡμῶν σφόδρα, διὸ καὶ ἐπεριμένο-
υεν ἐναγωνίως εἰδήσεις λεπτομερεστέρας τῶν συμβάντων, καὶ τὴν
Θέσιν τῆς πόλυτίμου ἡμῖν ὑγείας Τῆς ἀλλὰ μετὰ δύο ἐναγωνίους ἡ-
μέρας τέλος πάντων πληροφορηθέντες ἐξ αὐτοπτῶν τὰ διατρέζαντα,
καὶ τὴν ἐκτὸς κινδύνου πολύτιμον ἡμῖν Αὐτῆς ζωὴν, ἐδοξάσαμεν τὸν
Θεόν, τὸν σώσαντα Αὐτήν.

Ἐπέπρωτο, σεβασμιώτατε, καθὼς καλῶς γνωρίζομεν, δόλος Αὐτῆς
ὁ βίος νὰ διέρχηται ἐν ἀθλοῖς καὶ περιστάσεσι, βίος τῷ ὅντι ἐφέμιλλος
τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, ἀλλ' ὡς φαίνεται, τοῦτο προώρισται ὑπὸ¹
τῆς θείας προογίας ὅπως ἀναδεικνύωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χρι-
στοῦ κατὰς διαφόρους ἐποχὰς οἱ στερροὶ αὐτῆς ἀθληταὶ ἔξιοι τῶν
στεφάνων τῆς αἰωνιότητος.

Δέξασθε οὖν, σεβασμιώτατε, συλλυπητήρίους μὲν, ἀλλὰς συγχρό-
νως καὶ τὰς συγχαρητηρίους ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως ἐκ τοῦ κινδύ-
νου τῆς ζωῆς Αὐτῆς προσρήσεις τοῦ δούλου Τῆς, ὅστες οὐ παύεταις
καθ' ἐκάστην καθικετεύων (εἰ καὶ ἀναξίως) τὸν Κύρον ὑπὲρ τῆς τελείας
Αὐτῆς ἀναρρώσεως.

Ο τῆς ὑμετέρχες σεβασμιότητος

ταπεινὸς θεράπων,

Ο πρωτοψάλτης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΟΛΑΚΗΣ

— 7 —

10.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΛΟΥΓΛΕ ΒΟΥΡΓΑΣ.

Σεβασμιώτατε!

Συγχωρήσατέ μοι, ότι δέν δύναμαι ο Ἰδιος αὐτοπροσώπως ἐλθὼν νὰ
ἐκφράσω τὸ ἄλγος καὶ τὴν λύπην, ἢν μυχιαίτατα ἡσθάνθην ἐπὶ τῷ
ἀκούσματι τῆς καθ' ὅμων ἱεροσυλίας, διότι ἀπασκι αἱ ἐνέργειαι μου
καὶ αἱ προσπάθειαι τείνουσιν ἥδη εἰς τὸ νὰ δυνηθῶ νὰ καθησυχάσω
τὰ πέριξ χωρία, ἀτενα καθημερινῶς πάλιν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀνα-
στατοῦνται.

Οταν ἤκουσθη ἐνταῦθα τὸ ἀγγελικα τῆς κακουργίας τῶν Βουλ-
γάρων, ἐννεοὶ πάντες ἀπέμειναν, πλέον δὲ πάντων ἐγὼ, μὴ δυνάμε-
νος οὐδὲ θέλων νὰ ἐννοήσω πῶς χριστιανοὶ τοῦ ΙΘ' αἰῶνος προβα-
νουσιν εἰς πράξεις τόσον ἱεροσύλους ὑπὸ τὰ ὄμματα κυβεργήσεως χρι-
στιανικῆς.

Δέν θέλω τίποτε ἄλλο νὰ ὑποθέσω εἰμὶ ὅτι ἡ Υμ. Σ. προωρίσθη
ὑπὸ τῆς θείας περονοίας, οὐα διὰ τῶν παθημάτων Σας δείξητε εἰς τὴν
Εὐρώπην τὸ ποιὸν τῶν πωστατευμένων της.

Ἐν τέλει ἀπεκδεχόμενος τὰς Υμ. εὐχὰς καὶ εὐλογίας, μένω τῆς
Υμ. σεβασμιότητος τέκνον ταπεινότατον,

ΠΑΠΠΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

Λουλέ-Βουργάς, τῇ 12 φεβρουαρίου 1879.

Τῇ αὐτῷ σεβασμιότητι τῷ ἀγίῳ Ἀδριανούπολεως.

—
11.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ. ΚΑΖΑΝΟΒΑ.

Κωνσταντινούπολις, 12]24 φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε.

Ηδη ὅτε ἡ Υμ. σεβασμιότης βεβίω: θ' ἀπηλλάγη τῶν ἐπισή-
μων καὶ λυπηρῶν συλλυπητηρίων, ἐνόμισα ὅτι ἥλθεν ἡ σειρὰ εἰς ἀρ-
χαῖον καὶ εἰλικρινῆ φίλον νὰ ἐκφράσῃ κατὰ τύπον μὲν τὰ συγχαρη-
τήρια του, κατ' οὓσιαν ὅμως τὴν χαράν του, διότι ἡ Υμ. Σ. ἡζιώθη
τῆς εὐκαιρίας τοῦ νὰ κάμη πασιγνώστους τὰς περικόσμουσας αὐτὴν
ἀρετὰς, καὶ ὅτι ἡ Υμ. Σ. εἶναι πράγματι ὁ ἀρχιερεὺς ἐκεῖνος, διὰ
τὸν ὅποιον ὁ φίλος του δικτίως εἶχε τὰς μόνκς ἐλπιδᾶς ὅτι θὰ παρη-
καλούθει εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον τὸν τότε ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μα-
χόμενον βαθύγηρον πατριάρχην, ὅτε παρεβιάζετο νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς

παρανόμους αἰτήσεις τῶν βεβήλων καὶ ἀνοσίων: φρονῶ δ' ὅτι τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν οἱ ἴδιοι ἀνόσιοι καὶ βέβηλοι ἔθετον τὰς μυσταράς των χειράς ἐπὶ τῆς τερᾶς κεφαλῆς τῆς Υἱ. σεβασμιότητος, ὁ γέρων ἐκεῖνος, ἐξ οὐρανοῦ θεώμενος, ηὔχετο μὲν καὶ ηὔλογει, ἀλλ' ἐζήλευε, διότι ἡ Υἱ. Σ. ἡξιώθη τιμῆς, τῆς οποίας ἀξιούνται μόνον οἱ ἀληθεῖς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στροχτιώται καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι.

Εὐχόμενος ταχεῖαν καὶ ἐντελῆ ἀνάρρωσιν, παρακαλῶ τὴν Υἱ. Σ. νὲ μὴ παύσῃ ἐπιδαψιλεύουσα ἡμῖν τὰς πολυτίρους εὐχὰς καὶ εὐλογίας της καὶ διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ τέκνον πειθήνιον,

Γ. ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ.

—
12.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Σεβασμιώτατε.

Δέκαρυα θερμὸς ἐκ λίαν συγκεκινημένης καρδίας πολλάκις ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὄφθαλμῶν μου, ἐφ' ὅσον ἀνεγίνωσκον ἐν ταῖς ἐφημερίσιν δσα βδελυρχὶ καὶ ἀνόσιοι χειρές θρασέως καὶ κακοδιόλως κατὰ τοῦ σεπτοῦ καὶ πολυτίμου μοι Αὐτῆς ἀτόμου ἐπεχείρησαν, θερμοτάτας δὲ παρεκλήσεις ταπεινῶς πάντοτε ἀπηύθυνον καὶ ἀπευθύνω πρὸς τὸν οὐράνιον ἡμῶν πατέρα, ὅπως δ. τι τάχιστον ἀποδῷ τῇ ὑμετέρᾳ σεπτῇ μοι καρυφῆ πλήρη τὴν οὐ μόνον δι' ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ δι' ἀπασαν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος πολύτιμον Αὐτῆς ὑγιείαν, ἵνα τὴν βελτίωσιν μετ' ἀφάτου ψυχικῆς εὐχαριστήσεως μανθάνω. Ἐπὶ τούτῳ ὅθεν παρακαλῶ τὴν Υἱ. προσκυνητὴν μοι σεβασμιότητα ὅπως δεχθῇ τὰ ἐγκάρδια καὶ εἰλικρινῆ συλλυπητήριά μου διὰ τὸ θλιβερὸν τοῦτο πάθημα, ὅπερ ἀντὶ νὰ μειώσῃ, ως ἐφρόνουν οἱ ἀνίστροι καὶ θρασεῖς ἐκεῖνοι ἐπιβουλεῖς, εἰς τὸ ἀκρον ἀνεβίβασε τὴν δόξαν Αὐτῆς, περιφανῆ δὲ καὶ τοῖς πᾶσι γνωστὰ κατέστησε τὰ σπουδαῖα καὶ μεγάλα προτερήματα, ὃν περικοσμεῖται, καὶ ἀνεξιτήλως ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ὄμογενῶν καὶ ταῖς δέλτοις τῆς ἱστορίας ἐνεχάραξε τὸ προσφιλές καὶ σεπτὸν Αὐτῆς ὄνομα,

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ καθῆκον· διατελῶ δὲ μεθ' ὅλης τῆς πρὸς αὐτὴν ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ ἀπείρου σεβασμοῦ μου.

Ἐν Κωνσταντινούπολει, τῇ 12 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς Υἱ. σεβασμιότητος ταπεινὸς καὶ ὅλως πρόθυμος θεράπων,
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

— 9 —

13.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ ἄγιῳ Ἀδριανούπολεως.

Ἄνησυχός εἰμι περὶ τῆς καταστάσεως τῆς σεβασμιότητός της.
Ἀναμένω πληροφορίας. Εὔχομαι ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.

12 φεβρουαρίου 1879.

Ιατρὸς Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΛΩΡΗΣ.

—
14.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΦΕΣΟΥ.

Σεβασμιοπόθητέ μοι ἐρ Χριστῷ ἀδελφέ!

Ἄλγεινὴν ἐνταῦθι ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν, καὶ λύπην ἀνέκφραστον ἐπροξένησε τοῖς πᾶσιν ἡ ἀπαίσιος ἀγγελία τοῦ ἐπισυμβάντος αὐτῇ δυστυχήματος. Τοῦτο ίδιως κατέθλιψε καὶ μέχρι δακρύων συνεκίνησε τὸν ὑποφαινόμενον ἐγκαρδίως ἀγαπῶντα αὐτὴν ἀδελφὸν, ὅστις ἐν ἀνησυχίᾳ καὶ πολλῇ διετέλει ἀμηχανίᾳ, μέχρις οὗ μάθῃ τὰ τῆς πολυτίμου μοι ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας. Τὴν θλίψιν μου ταύτην περιέστειλαν αἱ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκθέσεις τῶν ἀποσταλέντων πρὸς περίθαλψιν αὐτῆς ἔξαρχων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αἱ διαβιβαζόμεναι καθ' ἐκκοστην ἐνταῦθα εἰδήσεις ὅτι ἡ Γμ. ἀγάπη μετ' οὐ πολὺ ἐπανακτήσεται τὴν ὑγιείαν τῆς, καὶ ἐπουλωθήσονται τὰ κατενεχθέντα ἐπ' αὐτῆς ὑπὸ μικρῶν χειρῶν τραχύρατα. Ἀλλὰ καὶ ἦδη εἰσέτι ἀνήσυχος διατελῶ καὶ διατελέσω μέχρις οὗ ἡ φίλη μοι αὐτῆς σεβασμιότης ἀπευθύνῃ μοι ἀδελφικόν της, ὅπερ καὶ ἐφησυχάσει πληρέστατα τὴν συμπάσχουσαν καρδίαν μου. Συλλυπούμενος αὐτῇ ἐπὶ τούτοις καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ, παρ' αὐτοῦ ἔξαιτούμενος, ὑπὲρ τῆς ταχείας καὶ ἐντελοῦς αὐτῆς ἀναρρώσεως, ἀπεκδέχομαι ἀδελφικόν της δηλωτικὸν περὶ τούτων ἀπάντων, πρὸς γενικὴν εὐχαρίστησιν τῶν λυπιζέντων ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ ἀδελφῶν καὶ φίλων. Διατελῶ δέ

Τῆς φίλης μοι αὐτῆς σεβασμιότητος

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὴν 13 φεβρουαρίου 1879.

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὄλως πρόθυμος,

† Ὁ Ἔφεσου ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.

— 10 —

15.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν. ΒΑΜΒΑΚΗ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 14 φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε δέσποτα.

Eἰς Ἀδριανούπολιν.

Θλιβερωτάτην ἐντύπωσιν μᾶς ἔκαμε τὸ δυστύχημά σας· ἀληθῶς μάρτυρα δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀποκαλέσωμεν· θά δοθῆ, καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὸν Θεόν, συντόμως πλήρης ἵκανοποίησις· χαίρομεν δὲ ἡδη μανθάνοντες καθημερινῶς ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀναρρώσεως σας.

Παρακαλοῦντες τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς ταχείας ἀναρρώσεως καὶ ὑγείας σας, ἀσπαζόμεθα, σεβασμιώτατε, τὴν ἀγίαν σας δεξιάν.

"Ολως πρόθυμος

N. ΒΑΜΒΑΚΗΣ.

—

16

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΟΥ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 13 φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε ἄγιε Ἀδριανουπόλεως κ. κ. Αἰορύσιε!

Ἡ βανδάλικὴ καὶ ἀποτρόπαιος ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Ἱεροῦ προσώπου τῆς Υμ. Σ. τὴν μεγαλειτέραν ἀθυμίαν καὶ ἀγανάκτησιν προύξενησεν εἰς ὅλον ἐν γένει τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα. Εὔθυς ἀμα τῷ ἀκούσματι τῆς βαρβάρου καὶ ἀπεχθοῦς ταύτης πράξεως, ὅλόκληρος ἡ ἡμετέρα πόλις, οὐδ' αὐτῶν τῶν ἀλλογενῶν ἔξαιρουμένων, ἀνυπόμονος περιέμενον τὰ τῆς πολυτίμου ὑμῶν ὑγείας νέα. Χαίρω, σεβασμιώτατε, πληροφορούμενος ἐκ τῶν πατριαρχείων καθημερινῶς, ὅτι ἡ πολύτιμος ὑμῶν ζωὴ εὑρίσκεται ἡδη ἐκτὸς κινδύνου, ἐπικαλούμενος τὴν ἀρωγὴν τοῦ Υψίστου ὑπὲρ τῆς ταχείας ἀναρρώσεως ὑμῶν.

Τὰ μαρτύρια, ἄτινα ὑπέστη ἡ Υ. Σ. παρὰ κακούργων χειρῶν κατὰ τὴν ἔκτην ἴσταμένου, εἶναι τὸ ἔσχατον ἀθλὸν, ὅπερ προσετέθη εἰς τὸν πολύτιμον ἐκκλησιαστικὸν καὶ ἐθνικὸν βίον σας. Ἡ ἡμέρα αὕτη, σεβασμιώτατε, χρυσοῖς γράμμασι θέλει χαραχθῆ ἐν τῇ ἴστορίᾳ πρὸς παράδειγμα τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Ως καλός στρατιώτης τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ μέλος τοῦ πολυτλήμονος, ἀλλὰς γενναῖος Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ τὴν πολύτιμον ζωὴν ὑμῶν ἐθυσιάσατε· μακάριοι οἱ γνωρίζοντες γὰρ ἔκτελῶσι τὸ καθῆκον αὐτῶν.

— 11 —

Εὔχόμενος τῷ Υψίστῳ ὑπέρ τῆς ταχείας ἀναρρώσεως ὑμῶν, καὶ κατασπαζόμενος τὴν ἀγίαν ὑμῶν δεξιὰν, διατελῶ.

Τῆς Υμετέρας σεβασμιότητος
τέκνον εύπειθές καὶ φίλος

B. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ.

—
17.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ.

Πολύαθλε καὶ παρσέβηστέ μου ἀδελφέ.

Εἴθε νὰ μὴ ἡμ.ην μετὰ τῶν ζώντων καὶ οὕτω μὴ ὀκούσω ὅσα οἱ πολύαθλοι ἀλλοτε ἐν καιροῖς χαλεποῖς ὑπέφερον. Δυστυχῶς ὅμως ζῶ. Ή θλίψις μου ἦτον ἀφόρητος, ἤθελον νὰ Σᾶς συλλυπηθῶ μὲς γράμμα μου, ἀλλ' ἔλεγον ἡ θέσις του δὲν εἶναι διὰς γράμματος νὰ μάθῃ τὴν θλίψιν μου. ἤθελον νὰ στείλω ἀνθρωπόν μου, ἀλλ' ἔβλεπον τὰ ζοφερὰ νέφη τῆς καταιγίδος ἐρχόμενα καὶ κατ' ἐμοῦ καὶ εἰχον ἀνάγκην ἀνθρώπων. Παραλείπων τὰ καθέναστα, ἀτινα πάντως θὰ ἔμαθεν ἡ ἀγχόπη Της καὶ θὰ μάθῃ ἀπὸ τοῦ τραυματισθέντος ἐπιδότου τοῦ παρόντος μου, δοξάζω τὸν Υψίστον ὅτι διέσωσε τὴν ζωὴν τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος μετὰ τῆς ἐμῆς καὶ τῆς τοῦ ξενιζομένου παρ' ἐμοὶ μουτεσαρίφου. Ἐπιφυλαττόμενος ἐν εὐθέτῳ καιρῷ νὰ ἔλθω μόνος μου πρὸς Αὐτήν, ἤδη τῇ ἐπεύχομαι τὸ στάδιον τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς νὰ διέλθῃ αἰσιώς καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς οἰωνοῖς καὶ διατελῶ.

Ἐν Διδυμοτείχῳ, 1879 φεβρουαρίου 13.

† Ο ὑμέτερος πρ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ ΜΕΘΟΔΙΟΣ.

—
18.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΙΤΤΙΤΣΗΣ.

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ.

Τὸ ἀσεβές καὶ ἀπροσδόκητον ὄλως λυπηρὸν συμβεβηκός τῆς Υ. σεβασμιότητος, ὅπερ χείρες βέβηλοι ἔπραξαν, πληροφορηθεῖς καὶ ὁ δοῦλός της, ὁδυνηρὰν καὶ ἐνδόμυχον ὑπέστην λύπην, καὶ τοσοῦτον ἐτάκην τὴν καρδίαν, ὥστε ἀπεφύσισα ἵνα αὐτοπροσώπως ἔλθω καὶ ἴδω αὐτήν, ἀν περιστάσεις, ἀνεξήρτητοι τῆς θελήσεώς μου, δὲν παρεκάλυσόν με, διότι τῇ διαβεβαιῶ ὅτι μετὰ τὸ συμβάν τοῦτο λόγοι διεδύθησαν καὶ ἐνταῦθα πλεῖστοι ὅσοι, συνεπείᾳ τῶν ὄποιων ἤναγκάσθην

— 12 —

νά παραμείνω κεκλεισμένος καὶ ἀφανῆς ἐντὸς τῆς οἰκίας, εἰς ἣν κατοικῶ. Καὶ ταῦτα μὲν κτλ.

’Ορτάκιοι, 13 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ τοῖς ὄρισμοῖς πρόθυμος,

† ‘Ο Λιτίστης ΙΓΝΑΤΙΟΣ.

—
19.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΕΡΡΩΝ.

Σεβασμιοπόθητέ μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφέ.

Βαρέως ἔπληξε τὰ ὡτά μου καὶ βαθύτατα ἔνυξε τὴν καρδίαν μου τὸ θλιβερὸν συμβάν τῇ Υμετέρᾳ σεβαστῇ μοι σεβασμιότητι. Καὶ αἱ μὲν βδελυραι καὶ κακοῦργοι χεῖρες, αἱ ούτωσὶν ἀνάνδρως καὶ κακούλως ἐπιχειρήσασαι νά ἐγγίσωσι τὸ ὑψηλὸν. Αὐτῆς ἀτομον, αὔστηρὰν ἀναμφιβόλως δίκην καὶ τιμωρίαν λήψονται παρὰ τοῦ τῆς Ἐκκλησίας νυμφίου, δστις, τοιοῦτον λειτουργὸν ἐκλεξάμενος, ἐτάξατο πρὸς φυλακὴν καὶ εὔχλεισαν αὐτῆς, ἡ χλεύη δὲ καὶ ὁ περιγελως τῶν εὗ φρονούντων κατέστησαν, ἡ δὲ σεβαστή μοι Αὐτῆς σεβασμιότης ἀφθιτον τὸ κλέος εὗρεν ἐν τῇ ιστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους ἡμῶν τε καὶ τῶν ξένων.

Συλλυπούμενος ἐν τούτοις ἐκ καρδίας ἐπὶ τούτῳ τὴν Υμετ. σεβασμιότητα, θερμῶς τὸν Ὅψιστον καθικετεύω ὑπὲρ πλήρους καὶ ταχείας αὐτῆς ἀναρρώσεως πρὸς εὔχλεισαν τῆς πάντοθεν πολεμουμένης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πολυτλήμονος ἡμῶν Γένους.

Πεποιθώς δ' ἐπὶ τοῖς ἀδελφικοῖς Αὐτῆς πρὸς με αἰσθήμασι, διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν Κωνστ]πόλει, τῇ 13 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς Υμετέρας σεβασμιοποθήτου μοι σεβασμιότητος
ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ τῶν ἐπιταγῶν πρόθυμος,

† ‘Ο Σερρῶν ΝΑΘΑΝΑΗΛ.

— 13 —

20.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Σεβασμιώτατε.

Μετ' ἀλγούς ψυχῆς ὀναγνούς ἐν ταῖς ἐφημερίσι τὸ ὑπὸ βδελυρῶν καὶ κακούργων χειρῶν θλιβερὸν κατὰ τῆς Ὑμετέρας σεβασμιότητος τόλμημα, σπεύδω ὅπως ἀπὸ καρδίας συλλυπηθῶ αὐτὴν ἐπὶ τούτῳ, ἔξαιτούμενος πάρὸς τοῦ κρατύνοντος καὶ δοξάζοντος τοὺς ὑπέρ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου ἐκθύμως ἀγωνιζομένους πλήρη καὶ ταχεῖαν ὀνάρρωσιν πρὸς εὔκλεισν τῆς πανταχόθεν πολεμουμένης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἵνα τοιοῦτος λειτουργὸς καὶ πρόμαχος ἀνεδείχθητε. Μετ' ἐνδιαφέροντος δ' ἐπίσης καὶ ἄκρας εὐχαριστήσεως πληροφοροῦμαι τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω τροπὴν τῆς εὔκταίας μοι ὑγιείας αὐτῆς, ἵνα τὰ ἔτη εἴησαν πλεῖστον ὅσα καὶ τοῦ λοιποῦ εύτυχη καὶ εὐδαίμονα. Ἐν τούτοις διατελῷ μεθ' ὅλου τοῦ πρὸς αὐτὴν σεβασμοῦ μου καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ὑπολήψεώς μου.

Ἐν Κωνστ]πόλει, τῇ 15 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος
φίλος προθυμότατος καὶ κατὰ πνεῦμα νίος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ μητροπολίτῃ ἀγίῳ Ἀδριανούπολεως
κυρίῳ Διονυσίῳ κ.τ.λ. Εἰς Ἀδριανούπολιν.

—
21.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΛΟΥΛΕ ΒΟΥΡΓΑΣ.

Σεβασμιώτατε καὶ πανιερώτατε δέσποτα!

Στερούμεθα λόγων καὶ εκφράσεων ἵνα καταδεῖξωμεν τῇ Υ. σεβασμιότητι τὴν ὁδύνην. Ἡν ἴσθανθημεν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς Ἱεροσυλίας, ἥν χεῖρες βανδαλικαὶ διεπράξαντο κατὰ τοῦ Ἱεροῦ προσώπου τῆς Υ. σεβασμιότητος.

Πνευματικὰ ὑμῶν τέκνα ἡμεῖς, σπεύδομεν νὰ διατρανώσωμεν τὴν πρὸς τὴν Υ. σεβασμιότητα ἀγάπην καὶ σέβας, εὐχόμενοι ὑπέρ τῆς ταχείας ὀνάρρωσεως καὶ πολυετίας Υμῶν.

Τῆς Υ. πανιερότητος τέκνα ἐν Κυρίῳ πειθήνια,

οἱ κάτοικοι Λουλέ-Βουργάς.

Λουλέ-Βουργάς, τῇ 15 φεβρ. 1879. (Ἐπονται 27 ύπογραφαι)

22.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΚΙΟΥΜΟΥ ΓΕΡΔΑΝΗ.

Σεβασμιώτατε.

Τὸ θλιβερὸν ἀκούσμα τῆς χνηκούστου βροντῆρου ἐπιθένεως κατὰ τοῦ σεβαστοῦ προσώπου τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος φρίκην ἐνεποίησεν δόμογενέσι τε καὶ ξένοις καὶ ἀπέδειξε πάσον ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ σταθερότης κατατρέχονται ὑπὸ τοῦ βρονταρισμοῦ καὶ τῆς ἀμαθείας, ἀπαντεῖς δὲ ἔχαρηταν ὅτι ἡ θεία πρόνοια διέσωσε τὰς πολυτίμων Αὐτῆς τίμερος πρὸς ἀγλαῖσμα τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἣν ἔξαιρετως περικοσμεῖ.

Τὴν λύπην ταύτην καὶ χαρὰν ἡσθίνθην ἐγὼ πλέον τῶν ἄλλων, ὡς γνωρίζων ἐγγυτέρω τὰς ἀρετὰς τῆς Υἱοῦ πανιερότητος, διὸ σπεύδω νὰ συλλυπηθῶ μὲν Αὐτῇ διὰ τὸ μαρτυρικὸν καὶ ἔνδοξον πάθημα, τὸ δόποιον ὑπέστη, συγχαρῶ δὲ διὰ τὴν διάσωσιν τῶν πολυτίμων Αὐτῆς τίμερῶν καὶ εὐχομαι οἵτινας ἵνα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ποιμαίνῃ τὸ χριστεπώνυμον Αὐτῆς ποίμνιον, καὶ περικοσμῆ τὴν ὁλομέλειαν τῆς ὑψηλοτέρας ἱεραρχίας τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς δόξαν τῆς ἀμωμήτου τίμῶν θρησκείας καὶ πίστεως.

Ἐξαιτούμενος δὲ τὰς σεβασμίας Αὐτῆς εὐχάριστος ἐπ' ἐμὲ καὶ τὴν οἰκογένειάν μου, διατελῶ

Ἐν Φιλιππούπολει, 15 φεβρουαρίου 1879.

τέκνου Αὐτῆς πνευματικὸν καὶ φίλος ἀφωσιωμένος,

Μ — ΓΚΙΟΥΜΟΥ ΓΕΡΔΑΝΗ.

23.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ.

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα ταπεινῶς προσκυνῶν, κατασπάζομαι τὴν δεξιάν της.

Ἄφ' ἡς ὥρας ἔμαθον τὸ ἀποτρόπαιον ἔκεινο κίνημα τῆς βανδαλικῆς πράξεως τῶν Βουλγάρων ἐπὶ τῷ προσώπῳ τῆς Υἱοῦ σεβασμιότητος, δὲν ἔπαυσα νὰ ἔξετάζω περὶ τῆς προσφιλοῦς μοι ὑγείας της, καὶ ἀν δὲν τῇ ἔγραψα μέχρι σήμερον, δὲν προῆλθε τοῦτο ἐξ ὀλιγωρίας, ἢ ἀμελείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ περισκέψεως μὴ τυχὸν ἐπαυξήσω τὴν συγχίνησίν της, ἐν ἀσθενείᾳ διατελούσης, ἀλλ' ἡδη ὅπότε, χάριτι θείᾳ, ἡ ὑγεία της βαίνει ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ ἐν ἀναρρώσει, σπεύδω νὰ τῇ συγχαρῶ, διόξαζων τὸν "Γψιστον ἐπὶ τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ προσχνεστάτου κινδύνου.

Ναι, σεβασμιώτατε, ύπέστητε μαρτύριον κακωθέντες, βασανισθέντες, ώς ἀληθῆς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ. Ήπέρ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλ' ἀπεθανατίσθητε ἐν τῇ ἴστορίᾳ τοῦ ἔθνους δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ἑργάτας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐχόμενος ἐκ ψυχῆς νὰ πληροφορηθῶ τὴν ἐντελῆ ἀνάρτωσίν της, καὶ ἐξαιτούμενος τὰς εὐχὰς τῆς Υἱού σεβασμιότητος, διατελῶ ὁ ἀλχιστος δοῦλος της,

Ἐν Κωνσταντινούπολει, τῇ 15ῃ φεβρουαρίου 1879.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

—
24.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Κωνσταντινούπολις, τῇ 16 φεβρουαρίου 1879.

Πανιερώτατε μητροπολίτα, λίαν σεβαστέ καὶ περιπόθητε ἡμῖν πάτερ!

Τὸ στυγερὸν κακούργημα καὶ ἀποτρόπαιον ἀνοσιούργημα, τὸ διαπραγθὲν ὑπὸ τῶν ἀτιμαζόντων καὶ κηλιδούντων τὴν τοῦ θεανθρώπου καὶ Κυρίου ἡμῶν προσωνυμίαν, οὐ μὴν ἀλλα καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὄνομα, ἐπροξένησεν, ώς εἰκὸς, πᾶσι τοῖς ἐνταῦθα "Ελλησί τε καὶ ξένοις λύπην βαθεῖαν, ἔκπληξιν καὶ ἀποτροπίασιν κατὰ τῶν στυγερῶν κακούργων. Πάντες ἀνὴ στόμα εἶχον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ θλιβεροῦ ἀκούσματος τὸ σεβαστὸν καὶ ιερὸν ὄνομα τῆς Υἱού σεβασμιότητος, καὶ πάντες διεπυνθάνοντο ἀλλήλους περὶ τῆς καταστάσεως τῆς οὐγείας Αὐτῆς. Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲ, οἵτινες ηὔμοιρήσαμεν νὰ τύχωμεν τῆς φιλίας καὶ ἀγάπης Αὐτῆς, ἐχύσαμεν πικρά καὶ ἀφθονα δάκρυα πανοικεῖ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσι ἐκθέσεων τῶν δεινοπαθημάτων καὶ τοῦ ὄντως τραγικοῦ μαρτυρίου. Ὡπερ ὑπέστητε ὑπὸ τῶν ἀνοσίων καὶ ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων τεράτων, καθ' ὃν οὐδεμία τιμωρία, οὐδὲ αἱ τοῦ ἀδου κολάσεις ἀντάξιοι εἰσὶ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ διαπραγθέντος παρ' αὐτῶν ἐγκλήματος. Συνεχῶς μεταβαίνων εἰς τὰ πατριαρχεῖα ὅπως ἐρωτῶ καὶ μανθάνω περὶ τῆς καταστάσεως τῆς πολυτίμου ἡμῖν οὐγείας σας, ἐπληροφορούμην ἐκάστοτε μετὰ χαρᾶς ὅτι αὕτη ἔβαινε καὶ ὄσημέραι βαίνει ἐπὶ τὰ βελτίω, ἀνέγνων δὲ καὶ τὴν πρὸς τὴν Α. παναγιότητα διὰ τοῦ Κ. Περίδου κομισθεῖσαν ἐπιστολὴν σας, καὶ περιχαρής ἐν τῇ οἰκαδε ἐπανόδῳ μου εὐηγγελιζόμην ταῦτα τοῖς ἀνυπομόνως ἀναμένουσί με γονεῦσι καὶ λοιποῖς. Πρὸς πάντας τοὺς ἐνταῦθα πρεσβευτὰς τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ

πρὸς αὐτὸν τὸν τῆς Περσίας ἀφηγήθην μετὰ λεπτομερείας τὰ τοῦ φο-
βεροῦ καὶ ἀποτροπαίου δράματος, ώς ἔκουστα ταῦτα ἐκ στόματος τοῦ
πατριέρχου, πάντας δὲ εἰδόν εἰς τὸν ὕπατον βαθύμον συγκινηθέντας
καὶ ἀγανακτοῦντας. Πρὸς δὲ τοὺς ἀνωτέρους τῶν λειτουργῶν τῆς
Τύψηλ. Πύλης ἔλεγον ὅτι ἡ γενομένη κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου
τῆς Υ. σεβασμιότητος ἀνήκωστος καὶ πρωτοφρανῆς εἰς τὰ χρο-
νικὰ τῆς ιστορίας καὶ τῶν βαρβαρωτέρων ἐθνῶν προσθεῖλή ἐπεκ-
τείνεται οὐ μόνον ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν σύμπαν, ἀλ-
λὰ πρὸ πάντων καὶ κατ' ἔξοχήν ἐπὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν,
ἥς τυγχάνετε ἀνώτατος πνευματικὸς λειτουργὸς, καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ
τοῦ ἀνωτέρου ἄρχοντος πρόσωπον.

Εὐχόμενος ἐκ βάθους καρδίας τῇ Υ. πανιερότητι ταχεῖαν ἀνέρ-
ρωσιν καὶ λύτρωσιν ἀπὸ τῶν δειγῶν, ἀπεκδέχομαι τὰς ἀγίας Αὐ-
τῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Διατελῶ εὔπειθὲς τέκνον τῆς Υ. πανιερότητος, ἀσπαζόμενος
τὴν δεξιάν Της. Α. ΔΡΑΚΟΝΟΥΛΟΣ.

25.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΓΧΙΑΛΟΥ.

*Τὴν εὑμενεστάτην μοι Αὐτῆς σεβασμιότητα ἀδελφικῶς
ἐν Κυρίῳ ἀσπάζομαι.*

Θλιβερὸν ἐσάλπισεν ἄκουσμα ἡ δημοσιογραφία, ἄκουσμα στυγερω-
τάτης πράξεως, παρὰ στυγερωτάτων χειρῶν κατ' αὐτῆς ἐνεργηθείσης.

"Οσον μὲν ἐλυπήθην, καὶ συνελυπήθην Αὐτῇ κἀγώ, ἀδυνατῶ ἵνα
παραστήσω διὰ τοῦ ταπεινοῦ μου καλέμου. 'Αλλ' ἐδόξασα καὶ δο-
ξάζω τὸν Κύριον, ὅτι διέσωσε τὴν σεβασμίαν μοι Αὐτῆς κορυφὴν, τὸν
μέγαν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ ἀθλοφόρον στρατηγὸν, ὅπως ἔτι μᾶλ-
λον Αὐτὴν μὲν δοξάσῃ, στιγματίσῃ δὲ τὰς στυγερὰς ἐκείνας χειρας.
'Βρ' φ' καὶ μόνῳ παραμυθούμενος καὶ παρηγορῶν Αὐτὴν, δέομαι τοῦ
Κυρίου ἵνα διατηρῇ Αὐτῆς τὴν ὄγιείαν, ώς κόρην ὄφθαλμοῦ, εἰς ἔτη
καὶ ἡμέρας ἀγαθὰς καὶ πολυχρονίους.

'Ἐν Αγχιάλῳ, τῇ 16 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος
δλως πρόθυμος τῶν σεβασμίων μοι Αὐτῆς διαταγῶν,

† 'Ο Αγχιάλου ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ.

—

— 17 —

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ.

26 – 27.

Τῷ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως.

Ἐκφράζων τὴν λύπην μου καὶ τὴν τοῦ παιμανίου μου διὰ τὸν κίνδυνον, ὃν διετρέξατε, εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, τῷ διασώσαντι τὴν ὑμετέραν πολύτιμον ζωήν.

† Μητροπολίτης ΚΡΗΤΗΣ.

Μητροπολίτης Διορύσιος.

Εἰς Ἀδριανούπολιν.

Μετὰ βαθείας λύπης μανθάνω σήμερον διε ὅμοιος ἀγρίων ἐπέπεσε κατὰ τῆς Ὑμ. σεβασμιότητος. Τὸ μαρτύριόν Σας θὲ συγκινήσῃ ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ὅστις θὲ ἔχῃ μίαν εἰσέτι ἀπόδειξιν διὰ τὸ μέλλον τῆς πτωχῆς ἡμῶν πατρίδος. Δέομαι τοῦ Υψίστου ὅπως διαφυλάξῃ τὴν πολύτιμον ζωήν Σας.

Τὰ βαθέα σεβάσματά μου.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ.

28.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ἄρ. πρωτοκ. 1043.

ΙΩΑΚΕΙΜ ἐλέω Θεοῦ κτλ.

Τερώτατε μητροπολίτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰμιμόντου, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύρ Διονύσιε· χάρις εἶη τῇ αὐτῆς ιερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Τὸ ἀδελφικὸν αὐτῆς γράμμα τῆς 16' τοῦ ἥδη μη περιμεσοῦντος εὑρόντες ἐσώκλειστον ἐν τῷ τῶν αὐτοῖς ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ἀπεσταλμένων, καὶ ἴδόντες τὴν ἀδελφικὴν αὐτῆς ἀξίωσιν τοῦ μεταβῆναι ἐνταῦθι πρὸς ἄλλαγήν ἀέρος καὶ θεραπείαν τῆς πασχούστης ὑγείας της, ἐπεδοκιμάσαμεν ταύτην συνοδικῶς ἐν τῷ διακατεῖ ἐνδιχφέροντι τοῦ ἴδειν αὐτὴν τέλεον ἀναλαμβάνονταν ἀπὸ τῶν τελευταίων ἀνισχῶν παθημάτων της· διὸ καὶ προνοήσαντες συνοδικῶς περὶ ἀποκαταστάσεως καταλλήλου τινὸς ἀρχιερατικοῦ προσώπου, ἀντιπροσωπεύοντος αὐτὴν κατὰ τὸ διάστημα τῆς αὐτοῖς ἀπουσίας της, ὡς τοιοῦτον ἐνεκρίναμεν τὸν ἐν Ραιδεστῷ ἐπιτρεπτικῶς ἀρχιερατεύοντα θεοριλέστατον ἐπίσκοπον Νικηνίου κύρ Γρηγόριον, φ

2

καὶ ἐγράψαμεν σήμερον, ἵνα, ταχτοποιήσας τὸ ἔκει ἐπαρχιακὸ πράγματα, ἐλθῇ ἐνταῦθα καὶ ἐφοδικηθεῖσι διὰ τῶν ἀναγκαιούντων ἐκκλησιαστικῶν γράμμάτων, μεταβῆται αὐτόθι. ὅπως ἀλλαγέως καὶ ἡ Ἱερότης της, ἀμα τῇ ἐγκεκταστάτει αὐτοῦ, διυηθῇ ἀψιχεθῇ τῆς εἰς τὰ ἐνταῦθον ὄδοι, καὶ ἐπιδιθῆναι εἰς τὰ τῆς ποθητῆς ἀνέσεως καὶ θεραπείας τῆς ὑγείας αὐτῆς. 'Η δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.
αὐτῆς', φεβρουρίου ις'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

29.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΣΚΟΠΟΥ.

Τὴν Υμετ. σεβασμιότητα δουλικῶς προσκυνοῦμεν, πανευλαβῶς τὴν ἀγλαρ αὐτῆς δεξιὰν ἀσταζόμενοι.

Σεβασμιώτατε.

Εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν μόνος ὁ ὑπέρ ἡμῶν παθὼν καὶ ἀναστὰς οὐράνιος νυμφίος τοῖς ὑπέρ αὐτοῦ διωχθεῖσι καὶ παθοῦσι πιστοῖς αὐτοῦ θεράπουσιν ἐντελῆ θεραπείαν καὶ ἀντίληψιν παρασχεῖν δύναται, μετ' ἀλγούς βαθέος ἀποδεχθέντες οἱ ὑποφαινόμενοι δημογέροντες τῆς κωμοπόλεως Σκοποῦ τὴν θλιβερὰν καὶ ἀπαισίαν τοῦ ἀδίκου τρομεροῦ παθήματος τῆς Υ. προσκυνητῆς σεβασμιότητος εἴδησιν, σπεύδομεν διὰ τοῦ παρόντος συλλυπητηρίου ἡμῶν γράμματος ἀπλῶς τὴν ἐνδόμυχον καὶ βαθυτάτην ἡμῶν ἐπὶ τούτῳ νὰ ἐκφράσωμεν θλίψιν, εὖ εἰδότες δτι ἐν τῇ παρούσῃ θέσει τῆς Υμ. σεβασμιότητος οὐδεμίᾳ ἀλληλη ἀνακούφισις καὶ παρηγορία ἐγχωρεῖ, ἢ ἡ ἐκ μέρους τῶν πιστῶν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ποιμνίων εἰλικρινῆς ἐκφρασίς τῶν ἀναλόγων πρὸς τὸ πάθημα αἰσθημάτων.

Ναὶ, σεβασμιώτατε, οἰκτρὸν τὸ γεγονός! Οὐδεὶς οὐδὲν τοιοῦτον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐνθυμεῖται. 'Αλλὰ καὶ οὐδεὶς οὐδένα ἐνθυμεῖται τοσοῦτον γενναιόφρονα καὶ ἀκλόνητον ἀρχιερέα, ὅστις, ἐν τῇ συναισθήσει τῆς πιστῆς τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐκπληρώσεως, καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν θάνατον περιεφρόνησεν. 'Ω! δις ἡτο δυνατὸν ν' ἀπαλλάξωμεν τὴν Υ. σεβασμιότητα ἐκ τῶν δεινῶν, ἀναδεχόμενοι ταῦτα ἡμεῖς ἀγογγύστως. 'Ω! εἴθε αἱ συλλήδοτην καθ' ἐκάστην πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναπεμπόμεναι εὔχατοι ἡμῶν νὰ εἰσηκούοντο παρὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, καὶ νὰ ἀπήλλαττον τὸ ταχὺ ἐκ τῶν δεινῶν τὸν σεβασμιώτατον ἡμῶν ἀρχιερέα, οὗτινος ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία εἶναι τόσον πολύτιμος καὶ ἀναγκαῖα δι' ἡμᾶς. 'Αλλ' ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει οὐδὲν ἀλλο ἦταν βαθεῖαν ἡμῶν λύπην ἐκφράζοντες, εὔχομεθα ἐκ μέσης καρδίας

πρὸς τὸν Ὑψίστον, ἐπικαλούμενοι τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ καὶ ἀντίληψιν ἐπὶ τοῦ σεβασμιωτάτου καὶ πολυπαθοῦς ὑμῶν ποιμενάρχου, διτι αὐτὸς μόνος δύναται καὶ τὴν ἵστιν παρασχεῖν τοῖς τετρωμένοις, καὶ ἀνάλογον δοῦναι τοῖς ἔνστοις τὴν τιμωρίαν, πρὸς θρίαμβον καὶ αἴθιος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Δέξασθε διθεν, σεβασμιώτατε, καὶ πνευματικὲ ἡμῖν πάτερ, τὴν μετὰ δικαιούων εἰλικρινῆ ἔκφρασιν τῆς βαθυτάτης ὑμῶν θλίψεως, καὶ τὰς μετ' ἀκρου σεβασμοῦ ἐνδείξεις τῆς πρὸς Ὑμᾶς πιστῆς καὶ εἰλικρινοῦς ἀφοσιώσεως καὶ ὑπακοῆς, μεθ' ὧν δικτελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς ἡμῖν σεβασμιότητος
εὔπειθη καὶ πνευματικὰ τέκνα.

Ἐν Σκοπῷ, 1879 φεβρουαρίου 16.

(Ἐπονταὶ ὑπογραφὴ 19)

—
30.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΛΙΑΔΟΥ.

Ἐν Θεραπείοις Κωνστ]πόλεωις, τῇ 17ῃ φεβρουαρίου 1879.

Σεβαστέ μοι ἄγιε Ἀδριανούπολεως.

Ἄδυνατος ἀποβαίνει μου ἡ περιγραφὴ τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ἦν ἡσθάνθην πληροφορηθεὶς τὴν ἐπαισθητὴν βελτίωσιν τῆς πολυτίμου ὑμῶν ὕγείας ἐκ τε τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐκ τῶν ὑμετέρων πρὸς τὸν πατριάρχην καὶ ἐμὲ ἐπιστολῶν. Ἡ πανσθενῆς δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου οὐδέποτε ἐγκαταλιμπάνει τοιούτους στρατιώτας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ Γένους, ἡ δὲ πρὸς τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα στοργὴ καὶ ὑπόληψις τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος κατέστη ἀπεριόριστος καὶ ἀνεκδιήγητος.

Οὐδὲν δέ δύναμαι νὰ εἴπω περὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς ἡμῆς καρδίας ὡς πρὸς τὸ ἀνόσιον καὶ πρωτοφανές κακούργημα. λαοῦ ἀγροίκου καὶ ἀσεβοῦς, καθότι τὸ μὲν ἀμοιρῶ λέξεων πρὸς τοῦτο καταλλήλων, τὸ δὲ εἶμαι βέβαιος ὅτι κάλλιον παντὸς ἄλλου μαντεύει αὐτὴ ἡ ὑμετ. προσφιλεστάτη μοι σεβασμιότης. Ασμενος πρὸς τούτοις εὐαγγελίζομαι ὑμῖν ὅτι ἡ Α. Θ. Π. παρεδέχθη προθύμως τὴν αἵτησιν ὑμῶν περὶ ὑμετέρας εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐλεύσεως, ἐφ' ὃ καὶ συγχαίρων ὑμῖν, καθυποβάλλω συγάμα τὴν ταπεινὴν σκέψιν μου ὅτι ἥθελεν εἰσθαι καλὸν νὰ ἀναβάλητε τὴν ἐκεῖθεν ἀναχώρησιν Σας μέχρι τῆς παντελοῦς τῶν Ρώσσων ἀποχωρήσεως καὶ τῆς τῶν Οθωμανῶν ἐγκα-

ταστάσεως, ὅπως μὴ φανῇ ἡ Ἐκκλησία ὑποχωροῦσα εἰς τὴν βέρβα-
ρον πίεσιν στοιχείου πολεμίου καὶ ἀγνώμονος.

Εὐελπιστῶν ὅτι θέλω λάβει καὶ αὗθις ἐπιστολὴν Τῆς, δηλωτικὴν
τῆς τελείας ἀναρρώσεως, αχτασπόζομαι τὴν πανίερον Αὔτης δεξιὰν
καὶ δικτελῶ

Τῆς Υψετέρας εὑμενοῦς μοι σεβασμιότητος
σῶλως προθυμος φίλος,

Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ.

31.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Σ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ.

Κωνσταντινούπολις, τὴν 17ην φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε.

Μετ' ἀνεκφράστου μὲν τῆς ψυχικῆς θλίψεως καὶ ἀδιαλλάχτου
τῆς ἔγκαρδου ἀγανακτήσεως τὰ κατὰ τοῦ Ἱεροῦ ὄμοιων προσώπου ἀ-
νευ οὐδεμιᾶς εὐλογοφανοῦς αἰτίας ἄλλης, ἢ τῆς ἐκ τῆς θηριώδους
τῶν Βουλγάρων καρδίας ὑπὸ ἐμπαθῶν ἀγρίων ἐκδικήσεως παραβόλου
αἰσθημάτων αὐτομάτως γεννωμένης, διαπραχθέντα φρικτὰ καὶ σπα-
ραξικάρδια ἀνομήματα, καὶ τὰς ἀνηκούστους βανδαλικὰς βιαιοπρα-
γίας, καὶ τὰς ἀτιμωτικὰς πληγὰς, καὶ τοὺς μανιώδεις αἰκισμοὺς,
ὑπὸ μυρίων βεβήλων χειρῶν τε καὶ ποδῶν βροχηδὸν καταπίπτοντας,
καὶ τελευταῖον τὴν διὰ πέδων περὶ τὴν πόλιν ἐκτάδην πομπικὴν
περιαγωγὴν τοῦ Ἱεροῦ ὄμοιων σώματος, ὡς ἄλλοτέ ποτε παροδικῶς
τοῦ τοῦ Ἐκτορος περὶ τὸ Ἰλιον νεκροῦ ὑπὸ τοῦ Πηληϊάδεω τοῦ μη-
νίοντος, ἀπὸ τοῦ δίφρου περιφορᾶς δίκην, ὑπὸ τῶν ἀνάνδρων Βουλγά-
ρων, τῶν τὴν τῶν Γαλατῶν γλῶσσαν τῇ αἰσχροτέρῃ τῶν ὑβριστικῶν
λέξεων, τῇ τοῦ β . . . προικισάντων, καὶ τὴν ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ
τοῦ προφανοῦς τοῦ μαρτυρίου θανάτου ὑπὸ φιλανθρώπου τινὸς Κοζά-
χου (!) ἀξιωματικοῦ γενναίως τελεσθεῖσαν σωτηρίαν μαθὼν, τὸ θεῖον
ἐδόξασα.

Νομίζω δὲ τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα, καίτοι εὔτυχῶς ζῶσαν
καὶ εἰς πολλὰ ἔτη ζήσουσαν εἰς τούπιὸν, τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον
γενναίως καὶ ἀτρομήτως ἀραιμένην, τοῖς μάρτυσι καὶ ἀγίοις συγκα-
ταλεχθῆναι προσήκειν, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐν τῷ μαρτυρολογίῳ ἡμῶν ἑορ-
ταζόμενοι μάρτυρες, οἵς ἀγίων τιμᾶς εὔσεβῶς προσάγομεν, οὐδὲν
πλέον ὑπέστησαν, οὐδὲ πλείονος τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς μετέσχον,
πρὸς τὸ τοιαύτης παρὰ τῶν ἐπιζησάντων ἀπολαβεῖν τιμῆς καὶ εὐ-
λαβείας.

Συγχαίρων δ' ἐκ μέσης καρδίας τῇ ύμετέρᾳ σεβασμιότητι, καὶ ξύμπαντι τῷ ἀπανταχοῦ ὄρθιοδόξῳ πληρώματι, ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ τοῦ θείου ἀπροσδοκήτῳ ἀρωγῇ, τοῦ ἐκ τῶν γαμψῶν καὶ ὅξεων ὄνυχῶν τῶν τερατωδῶν ἔκεινων θηρίων, ὡς ἐκ θαύματος, τῇ ἐμπνεύσει ἐνὸς Κοζάκου (!), περισώσαντος, καὶ τὴν τυμαλφῇ Αὔτῆς ζωὴν πρὸς δόξαν καὶ καύχημα ἡμῶν ἀπάντων τὸ ἀκήρατον, καὶ τῶν ἀθλίων ἔκεινων Βανδάλων ὄνειδος καὶ αἰσχος τὸ αἰώνιον, διατηρήσαντος, μένω

Τῆς Υμετέρας θεοφρουρήτου σεβασμιότητος
εὐπειθῆς καὶ εὐγνώμων θεράπων,

Σ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ.

—
32.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΝΘΙΜΟΥ ΠΕΛΤΕΚΗ.

Τῇ Υμετέρᾳ σεβασμιότητα ταπειρῶς προσκυνῶ, εὐλαβῶς κα-
τασπάζομαι τῇ Υμετέρᾳ Αὔτῆς δεξιάρ !

Μετὰ βαθυτάτης θλίψεως ἤκουσαν καὶ οἱ ἐνταῦθα εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς Υμ. Σ. τὴν ἀγρίαν καὶ ἀντιχριστιανικὴν ἐπίθεσιν τῶν ἔκεισε Βουλγάρων κατὰ τῆς Υμ. Σ. Τὸ κίνημα τοῦτο τῶν Βουλγάρων, τὸ τόσον βανδαλικὸν, βαθέως συνεκίνησε πάντας μὲν, ιδίως δὲ τὸν ταπεινὸν Αὔτῆς δοῦλον καὶ συμμερίζεται τὴν θλίψιν τὴν μεγάλην, ἣν ἡσθάνθη ἡ Υ. Σ. Διαβιβάζων καὶ διερμηνεύων τὴν βαθεῖαν θλίψιν, ἣν ἡσθάνθησαν καὶ αἰσθάνονται οἱ ἐνταῦθα πιστοὶ ἐμμένοντες εἰς τὰ πάτρια δόγματα εὐλογημένοι Αὔτῆς χριστιανοὶ, καὶ τὴν ἀποστροφὴν, ἣν δεικνύουσι κατὰ τοῦ ἀσεβεστάτου ἐκείνου κινήματος τῶν ἀπονενομένων Βουλγάρων, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ ἀρωσι χεῖρα βέβηλον κατὰ τοῦ σεπτοῦ ἀτόμου τῆς Υ. Σ. οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Υ. Σ. θέλει δεηθῆ πρὸς Κύριον, ἵνα μὴ στήσῃ αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην, ὡς ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, τοὺς λοιποὺς δὲ πιστῶς ἐμμένοντας χριστιανούς προφυλάξτη ἀπὸ παντὸς ὄρατοῦ καὶ ἀοράτου κινδύνου, ἐνισχύων αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θείων αὐτοῦ ἐντολῶν.

Ἐπικαλούμενος δὲ τὰς θεοπειθεῖς εὐγάρ της, διατελῶ
40 Εκκλησίαι, τῇ 17 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς Υμετέρας προσκυνητῆς μοι σεβασμιότητος
δοῦλος ταπεινότατος,
ἱερομ. ΑΝΘΙΜΟΣ ΠΕΛΤΕΚΗΣ.

33.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΫΣΗΣ.

Πεφιλημένε μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφέ !

Ως θανατηφόρον βέλος ἔτρωσέ μου τὴν ψυχὴν ἡ σπαραξικάρδιας φήμη τῶν μαρτυρικῶν παθημάτων σου· καθ' ὅλην τὴν νύκτα, καθ' ἣν ἡ δημοσιογραφία μοὶ διεφήμισε τὸ κατὰ τῆς σῆς ἀγάπης κακουργηθὲν, ἀγρυπνος διετέλεσα καὶ ὀδυρόμενος καὶ ὡς θανόντα σὲ κλαίων οὐκ ἐπαισάρμην· λίαν στενόν μοι ἦν τὸ δωμάτιον, ἐνῷ ἡ φαντασία μου ζωηρῶς πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου σὲ διέγραψε κολαφιζόμενον, τυπτόμενον καὶ ἐν τῇ ὁδῷ αἰματόφυρτον σωρόμενον καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρωπομόρφων τεράτων, τῶν πρὸς αἰσχος τοῦ χριστιανισμοῦ χρεστιανῶν εἶναι καυχωμένων, τὸν ἀνήκεστα πάσχοντα· τοὺς λυγμοὺς δὲ καὶ τοὺς θρήνους τῆς τε μητρός μου καὶ τῶν περὶ ἐμὲ ὅλων ποῦ θήσω καὶ πῶς διατραγῳδήσω ;

Μόλις τέλος πάντων μετὰ τεσσαράκοντα ὅλας ὥρας παρηγορήθην διὰ τηλεγραφήματος, ζητηθέντος παρὰ τοῦ Χαραλάμπους, ὅτι ἐκτὸς κινδύνου τυγχάνεις — Ἐσπευσα νὰ γράψω τῷ κ. Λογοθετίδῃ καὶ νὰ τὸν παρακαλέσω, ὅπως οὐ μόνον διαβιβάσῃ τῇ ἀγάπῃ σου τὰ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μου, ἀλλὰ καὶ δοσον τάχος νὰ μοὶ ἐκδηλώσῃ τὴν κατάστασιν τῆς εὔκτῆς μει ὑγείας σου — Αλλ' ἡ δημοσιογραφία, ἣν ἐνδιαφερόντως ἀκολουθῶ, ἀνεπλήρωσε μέχρι τῆς σήμερον τὸν πόθον μου τοῦτον καὶ ἐμπεριστατωμένως μοι εὐηγγελίσατο τὴν θείας συνάρσει ἀπαλλαγὴν σου ἐκ τοῦ φοβεροῦ καὶ ιστορικοῦ τούτου κινδύνου.

Συλλυπούμενος ὅθεν, ἐρασμιώτατε ἀδελφὲ, καὶ συναλγῶν σοι ἐπὶ τοῖς παθήμασί σου, ἀπερ ὡς ἀτρόμητος στρατιώτης ἔσχες ὑπέρ τοῦ ὄνόματος τοῦ Χριστοῦ, συμμερίζομαι τοὺς πόνους σου καὶ τὰς ἀλγηδόνας σου καὶ κατασπάζομαι τὰ τραύματά σου, καὶ θερμῶς ἀπὸ καρδίας ἔξαιτοῦμαι παρὰ τοῦ παναγάθου Θεοῦ, ὅπως δῷη σοι ταχέως τὴν ἐντελῆ ὑγιείαν καὶ ρῶσιν.

Γράφων τῷ φίλῳ Λογοθετίδῃ, συνεπείος τῶν ἀτελῶν τότε πληροφοριῶν, ἐμέμφθην τοὺς αὐτόσα ήμετέρους, ὃς μὴ προσδρομόντας εἰς βοήθειάν σου· ἀλλ' ἡδη ἔγνων, ὅτι ἐλανθάσθην, διότι, καίτοι τε καὶ ὁ ὑμέτερος ἀνεψιὸς συνέπαθόν σοι — ἀναμιμνήσκομαι, ἀδελφὲ, τῶν ἀγώνων καὶ παθημάτων, ἀπερ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκείνας ὑπέστη ὁ ἀοιδομος γέρων μου κἀρ Γεράσιμος, ὅπως θεμελιώσῃ τὴν ἐν Κηγικίῳ ταύτην ἐκκλησίαν, ἵν οἱ κανιβαλοι οὗτοι ζητοῦσιν ἡδη διὰ τῆς ἀπορροφητικῆς μεθόδου των νὰ κατακτήσωσιν. Αλλὰ σεβασμὸν δεη καὶ εσύνας ἀπαιτεῖν παρὰ τῶν βανδάλων τούτων ἵστι τῷ τὸν Διθίοπα πειρᾶσθαι λευκαίνειν.

— 23 —

Περαίνων τὴν παροῦσάν μου συλλυπητήριον, εὔχομαι σοι ἀπὸ μα-
χῶν ψυχῆς ὑγείαν καὶ παραμοθίαν καὶ ἔκλιπαρῶ, ὅπως ἐκδηλώσῃς
μοι τὰ κατὰ σὲ διὰ πεποθημένης μοι ἀδελφικῆς σου, καὶ ὑποσημειοῦ-
μαι, ως ισοβίως διατελέσω,

Ἐν Προύσῃ, τὴν 18ην φεβρουαρίου 1879.

τῆς σεβασμίας καὶ πεφιλημένης μοι πανιερότητός της
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ καὶ ἐπιστήθιος ἀδελφός,

† Ὁ Προύσης ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

— 34. —

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι. ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ.

Σεβασμιώτατε.

Συγχαίρω τῇ Γ. Σ. ἐπὶ τῇ εὐτυχεῖ αὐτῆς ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τῆς βρο-
βέρου ἐπιθέσεως. Εὔχομαι δὲ τῷ Υψίστῳ ὅπως παράσχῃ αὐτῇ ὑγείαν
καὶ μακροβιότητα πρὸς δικκίαν ἀμυναν κατὰ τῶν πολεμίων τῆς
ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ εὐχλεισην τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καὶ
ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄσπαζόμενος δὲ τὴν ιερὰν αὐτῆς δεξιάν, διατελῶ

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19 φεβρουαρίου 1879.

ταπεινότατος αὐτῆς φίλος ὁ ἐν Χριστῷ γένος,

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ.

—

35.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ.

Τὴν Γ. Σ. νῦν προσκυνοῦντες, τὴν παρεῖθαστον Αὐτῆς δε-
ξιὰν παρευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Μετὰ βρυαλγούς καρδίας καὶ τραγοῦ ψυχικοῦ ἄλγους ἔγνωμεν τὴν
βανδαλικὴν κατὰ τῆς Υπ. Σ. τῶν σχισματικῶν ἀνοσιούργιαν, σφόδρα
δὲ δυσθύμως διετέθημεν ἀμα τῇ φήμῃ περὶ τοῦ θανάτου Αὐτῆς. Πλὴν
ἄλλ' ὅμως ἀμύθητος θυμηδία κατέκλυσε τὰς συγκεκινημένας ἡμῶν
καρδίας ἡ διάψευσις τοῦ ἀπαισίου μηνύματος τοῦ θανάτου τῆς Υπ.
Σ. Τὰ φιλογενῆ Αὐτῆς αἰσθήματα καὶ ἡ πρὸς τὰ πάτρια ὄλοσχερής
Αὐτῆς ἀφοσίωσις καὶ ἄλλοτε μὲν, ἄλλ' ἦδη τρανώτατα ἐξεδηλώθησαν;

ἡ δὲ πρὸς τὴν ἴκανότητα τῆς Γ. Σ. μὴ μόνον παντὸς "Ελληνος, ἀλλὰ καὶ πάσης εὐγενοῦς καρδίας πεποίθησις καὶ ὁ πρὸς Αὔτὴν ἄκρος σεβασμὸς καὶ υπόληψις, πασιφχνέστατα ἐνταῦθα ἔγένοντο, ἀπάσης μὲν τῆς πόλεως, ὡς ἐνὸς ἀνθρώπου, ἀμα τῷ ἀπαισιῷ ἀγγέλματι κραυγὴν φρίκης καὶ ἀγανακτήσεως βαλούσης κατὰ τῶν μισιφόνων, χεῖρος κατὰ τῆς Γ. Σ. ὑψωσάντων, παντὸς δὲ τοῦ τύπου σπεύσαντος προσηκόντως διερμηνεῦσαι τὴν δημοσίαν θλίψιν καὶ τὴν ἔθνικὴν κατὰ τῶν σχισματικῶν ἀγανάκτησιν, οἵτινες τοιαύτην πρὸς τοὺς ἀείποτε εὔεργετήσαντας αὐτοὺς "Ελληνας διαγωγὴν ἐπιδείκνυνται.

Καὶ ὡμεῖς τοίνυν, τὰ πνευματικὰ τῆς Γ. Σ. τέκνα, Ἱερὸν καθῆκον ἐπιτελοῦντες, διαβιβάζομεν Αὔτῃ τὰ συλλυπητήρια ἡρῶν ἐπὶ τῷ παθήματι Αὔτης, ἵκετεύοντες τὸν πανάγαθον Θεὸν, ὅπως διατηρῇ τὴν Γ. Σ. ὑγιᾶ καὶ εὐδαιμονα ἐπὶ πολλὰς πολλῶν περιόδους, ποιμαίνουσαν τὸ ἀνατεθὲν Αὔτῃ ποίμνιον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τε γενετείρας ἡμῶν γῆς ἴδια, καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐν γένει.

Ἐπικαλούμενοι τὰς Υμετέρας εὐχὰς καὶ εὐλογίας, διατελοῦμεν τῆς Υμ. σεβασμιότητος πειθήνια τέκνα,

Ἐν Ἀθήναις, 19 φεβρουαρίου 1879.

οἱ ἐν Ἀθήναις σπουδασταὶ Ἀδριανουπολῖται.

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ)

36.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΞ ΑΔΡΙΑΝΟΓΠΟΛΕΩΣ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ.

Τὴν φλῆρ μοι Αὔτης σεβασμιότητα προσκυρῶ, τὴν πατέρον αὐτῆς δεξιὰν πατευλαβῶς ἀσπάζομαι.

Ἡ πρωτάκουστος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θηριώδης καὶ ἐναγῆς ἐπίθεσις, τὴν ὅποιαν ἐτόλμησαν κατὰ τοῦ Ἱεροῦ προσώπου τῆς Υμ. σεβασμιότητος οἱ βδελυροὶ ἔχθροι τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, βαθέως συγκινήσασα σύμπαν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, εὐλόγως ἐπρεπε νὰ λυπήσῃ καἱρίως τοὺς ἐκ τοῦ σύνεγγυς γνωρίσαντες τὰς ἀρετὰς καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς θεοφρουρῆτου Υμῶν κορυφῆς. Ἔπι βαθυτέραν δὲ ἐπροξένησε τὴν θλίψιν εἰς ἐμὲ, εὐτυχήσαντα ν' ἀξιωθῶ τῆς ἐξιδιασμένης ἀγάπης καὶ εύνοίας τῆς Γ. Σ. Τὴν ἀφατόν μοι ταύτην θλίψιν ἐκφράζων διὰ τῆς παρούσης, εὔχομαι ἐκ βάθους καρδίας πρὸς τὸν Υψιστὸν ὑπέρ τῆς ταχείας καὶ πλήρους ἀναρρώσεως τοῦ χριστομιμῆτου ἡμῶν ποιμένος, τοῦ θέντος τὴν ψυχὴν ὑπέρ τῶν προστάτων καὶ ὑπέρ τῆς μακροημερεύσεως Αὐτοῦ πρὸς ἐνεργὸν μέν

προστασίαν τοῦ ποιμνίου καὶ ποδηγέτησίν αὐτοῦ εἰς νομάς σωτηρίους, δόξαν δὲ καὶ εὔκλειαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ χάριν τῶν φίλων Αὐτοῦ.

Ἐξαιτούμενος δὲ τὰς θεοπειθεῖς Υμῶν εὐχάς, διατελῶ

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 φεβρουαρίου 1879.

τῆς Υμετέρας προσκυνητῆς μοι σεβασμιότητος

τέκνον εύπειθέστατον,

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

—
37.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΝΙΚΑΙΑΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ.

Σεβασμιοπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ.

Ἄλλοι μὲν ἔξεφρασαν αὐτῇ τὰ συλλυπητήρια αὐτῶν ὅμα τῷ ἀκούσματι τῆς, ὡς μὴ ὥρελε, γενομένης κατ' αὐτῆς βανδαλικῆς προσβολῆς. Ἔγὼ δὲ, καίπερ κακίως λυπηθείς, οὐ συλλυπητήρια, ἀλλὰ συγχαρητήρια αὐτῇ προσφέγγομαι, τοιαῦτα παθούσῃ ὑπὲρ τοῦ κακού πολὺν δέ δόξαν ἀφθιτον παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι καὶ πολὺν τὸν παρὰ Θεοῦ μισθὸν αὐτῇ προξενήσαντες· τοῦ γάρ κακουργήματος πανταχοῦ γῆς διαφημισθέντος, εὐφημεῖται δικαίως ὁ παθών, καὶ ἐν μυρίᾳ φόδῃ παρὰ πάντων ἀγεται. Ταῦτα δὲ οὐ λύπης, ἀλλὰ συγχαρητηρίων ἀξια. Τὰ μὲν γάρ τραύματα καὶ οἱ μώλωπες ταχέως ιαθήσονται, ἡ δέ δόξα συμπαραμενεῖ αὐτῇ εἰς τὸ διηγεκές. Ἐπὶ τούτοις συνηδόμενος αὐτῇ καὶ ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενος, καὶ ταχεῖαν σωματικὴν ιασιν αὐτῇ ἐπευχόμενος φιλαδέλφως, ἐν ἀκραιφνεῖ ἀγάπῃ διατελῶ,

Ἐν Κίῳ, 1879, φεβρουαρίου 22.

Τῆς φίλης μοι αὐτῆς σεβασμιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλοπρόθυμος,

† Ὁ Νικαίας ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.

— 26 —

38—39.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἄντεσυχός εἰμι μετά τῶν φίλων σας περὶ τῆς ὑγείας σας ἀνυπομόνως περιμένομεν πληροφορίας περὶ αὐτῶν.

Ἐν Κρήτῃ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΔΙΟΝΥΣΙΩ.

Ἡ φρικώδης ἐπιβούλη, μόλις γενομένη γνωστὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ, κατέθλιψέ με βαθέως. Εὔχομαι ἐντελῆ ἀνάρρωσιν. Ἐν Θεσσαλονίκῃ.

† Θεσσαλονίκης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

40.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ἐλέω Θεοῦ κ.τ.λ.

Ἀριθ. πρωτ. 1261.

Ιερώτατε μητροπολῖτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε παντὸς Αἰμιαντοῦ, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύρῳ Διονύσιε· χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὸ Θεοῦ. Ἐπανακόμψαντος χθὲς εἰς τὰ ἐνταῦθα τοῦ ἡμετέρου μεγάλου πρωτοσυγκέλλου μετά τοῦ διαγγελέως τῶν πατριαρχείων Δανέζ ἐφένδη, μετ' εὐχαριστήσεως ἐγκαρδίου ἐκομισάμεθα τὰ ὑπὸ ἡμερομηνίαν κεῖται λαγοντος ἥδη μηνὸς δύο ἀδελφικὰ αὐτῆς γράμματα καὶ εἰδομεν τὰ κατ' αὐτὴν εὖ ἔχοντα, θείας συνάρσει, ὡς καὶ οἱ ρηθέντες δύο ἡμέτεροι ἀπεσταλμένοι διεβεβαίωσαν ἡμῖν· ἐδόθη δὲ ἡμῖν καὶ αὐθις ἀφορμὴ νὲ ἐπανέσωμεν τὸν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ζῆλον καὶ τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς ἀφοσίωσιν, καθότι καθιδλα τὰ τελευταῖα συμβάντα καὶ τὸν ὅνπερ διέτρεξε σπουδαῖον κίνδυνον, δὲν ἔλειψε παρευθὺς νὲ φροντίσῃ περὶ τοῦ ζητηθέντος διὰ τὴν προκειμένην κατασκευὴν ἀγίου Μύρου καταλλήλου μέλανος οἴνου, ὅστις καὶ παρελήφθη ἀσφαλῶς· ἐκφράζονται δὲ τῇ αὐτῇς ιερότητι αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας, εὐχαριστούσης ἴδιᾳ ἐπὶ τούτου δι' ἐπιστολῆς αὐτῆς καὶ τοῖς φροντίσασι μετ' αὐτῆς τρισὶ προκρίτοις τῆς συντεχνίας τῶν οἰνοπωλῶν. Ἐχέτω δὲ δόξαν ὁ "Ψιστος Θεός, οὗ ἡ

χάρις καὶ τὸ ἀπειρόν ἔλεος εἴη διαφυλάττουσα τὴν φίλην ἡμῖν αὐτῆς
ἱεροτητα ἀπὸ παντὸς ἑτέρου ἀνιαροῦ. φωθ', φεβρουαρίου κδ'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

41.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Κ. ΠΑΤΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Τὴν Υμ. Σ. εὺσεβάστως προσκυνῶ, τὴν χαριτόρυτον αὐτῆς δεξιὰν
ἐτοπολίσει ἀσπάζομαι.

Ἡ κατὰ τοῦ Ἱεροῦ προσώπου τῆς Υμ. Σ. γενομένη ὑπὸ τῶν δίκην
βανδάλων αἰμοβόρων ἀγρίων μητραλοιῶν ἐπίθεσις διέχυσεν εἰς τὴν
καρδίαν τοῦ πειθηνίου αὐτῆς τέκνου θλίψιν οὐ τὴν τυχοῦσαν, διατα-
ράττουσαν νυχθημερὸν τὴν ψυχήν του, ἀφ' ἣς ἡμέρας τὸ ἀπευκταῖον
ἀκουσμα ἀστραπῆδὸν πανταχόσε διεσαλπίσθη. Δέομαι τοῦ Υψίστου,
ὅπως αἱ ἀμυχαὶ καὶ οἱ μώλωπες ἀποβόστιν, ὅσον τάχιον, ἵξπιμοι καὶ
ἡ θεραπεία τούτων ἀκίνδυνος πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀλγηθόνων, ἃς ὑ-
φίσταται ἡ Υμ. Σ. ὑπὸ τῶν ἐπικαταράτων πατραλοιῶν, τῶν υἱῶν αὐ-
τοῦ τοῦ Σατανᾶ. Ως πλεῖστον στῖφος μαρτύρων τῆς ὁρθοδοξίας ὑπε-
βλήθη τὸ πάλαι πρὸς ἀρνησιν καὶ ἀθέτησιν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως
εἰς ἀρρητὰ κολαστήρια, οὕτω καὶ ἡ Υμ. Σ., ὡς ἀκρόδαντος στύλος
καὶ θερμὸς ὄπαδὸς καὶ ἐφάμιλλος τῶν πατέρων Ἀθανασίου, Χρυσοστό-
μου καὶ λοιπῶν, ἀνεδέχθη τοὺς κολαφισμοὺς καὶ τὰ ραπίσματα τῶν
κακοθούλων, πρὸς κλέος μὲν τῆς Εκκλησίας καὶ τοῦ Εθνους, πρὸς
αἰσχος δὲ αἰώνιον τῶν ἀδυσωπήτων φανατικῶν καταδιωκτῶν. Ἡ Ι-
στορία θέλει μυημονεύει καὶ διαιωνίσει τὸ σεβαστὸν αὐτῆς ὄνομα εἰς
αἰώνας αἰώνων, ἐστεμμένον μετ' ἀμαράντων στεφάνων διὸ τὸ καρτε-
ρόψυχον, τὸ εὔσταθες καὶ τὸ εὔσεβες αὐτῆς φρόνημα, λέμψιν, ως φα-
ειγότατος ἥλιος, καὶ αὐτοῖς τοῖς ἔχθροῖς, οἵτινες καὶ ἐπὶ πολλῶν πε-
ριστάσεων καὶ ἐπὶ τῶν νῦν ἀνωμαλιῶν ἔγνωσαν δι' οἵων ἀρετῶν κο-
σμοῦνται οἱ λειτουργοὶ τοῦ Χριστοῦ, κάρφος γινόμενοι τοῖς φανατικοῖς
καὶ ἀναξίοις υἱοῖς τοῦ Σωτῆρος. Αἰσχυνθήτωσαν οἱ υἱοί οἱ διὸ τὴν
ἀσύγγνωστον καὶ ἀδικιολόγητον καὶ παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων βαν-
δαλικὴν πρᾶξιν των, οὓς εἰς αἰώνιον ἀνέθεμα παραδώσει ἡ ἀδέκαστος
Ιστορία, χειρα βέβηλον τολμήσαντας ὑψώσαι ἐπὶ τοῦ ἀγαστοῦ προσώ-
που τῆς Ἱερᾶς ὑμῶν κορυφῆς, ἣς δείγματα προστασίας καὶ ἀντιλή-
ψεως πλειστάκις ἐν ταῖς δειναῖς ἡμέραις τῆς ἐκρύθμου τῶν πραγμά-
των καταστάσεως ἔσχον. Επικλωύμενος ἐπὶ τέλους τὰς θεοπειθεῖς

εὐχάς καὶ εὐλογίας της καὶ προσδοκῶν ἀγγελτικὴν τῆς τελείας ἀναρρώσεως, διατελῶ μετὰ τοῦ ὄφειλομένου σεβασμοῦ.

Τῇ 24 φεβρουαρίου 1879, ἐκ 40 Ἐκκλησίας.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος

τέκνον ἐν Χριστῷ πειθήνειν,

Κ. ΠΑΤΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

—
42.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΒΡΩΝ.

Τῇρ Υμετέραν σεβασμιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ.

Ἐλθὼν ἐσχάτως ἐνταῦθα δι' ἐπαρχιακὸς ὑποθέσεις, μετ' ἐνδομύχου λύπης καὶ συγκινήσεως οὐ τῆς τυχούσης ἀνέγνων ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὅσα ἡ θεσπεσία Αὐτῆς κορυφὴ παρὸ χειρῶν βεβήλων καὶ ἀνιαρῶν ὑπέστη δεινοπαθήματα, κινδυνευσάσης καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς Της· δι' ἀκαίτοι σφόδρα λυπηθεὶς, ἐδόξασε ὅμως τὸν πανάγαθον ἡμῶν Θεὸν, τὸν περιφρουρήσαντα καὶ διασώσαντα τὴν πολύτιμον Αὐτῆς ζωὴν, πρὸς δόξαν ἀπάντων μὲν τῶν ὁρθοδόξων χριστιανῶν, αἰσχος δὲ αἰώνιον καὶ ἀνεξέλειπτον τῶν κατὰ τοῦ ἱεροῦ Αὐτῆς ἀτόμου χειρας βεβήλους ἀναιδῶς καὶ ἀναιτίως ἐγειράντων ἀνθρωπομόρφων θηρίων, καὶ τῶν τούτους παροτρυνάντων ὀπαδῶν τοῦ Ἰούδα, τοῦ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν προδόντος· χαίρε οὖν καὶ εὐφραίνου, σεβάσμιε ποιμενάρχα, δι' οὓς ὑπήνεγκας μώλωπας ὑπέρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς καλός αὐτοῦ στρατιώτης, ἀνδρίζου δὲ καὶ ἐφεζῆς· ὁ γάρ Κύριος μετὰ Σου· χαίρω συνάμα ἀμέτρως ἀναγνοὺς ὅτι ἡ τιμαχλφεστάτη μοι Αὐτῆς ὑγεία ἦρξατο ἐπὶ τὸ βέλτιον τρεπομένη, καὶ μὴ ἀμφιβάλλων ποσῶς ὅτι, τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ, ἡ ἐν ταῖς πανιέροις Αὐτῆς χεροὶ ταπεινὴ ἐπιστολὴ ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου ἐν τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς Της θέλει ἀναγνωσθῆ παρ' Αὐτῆς, ἐν πληρεστάτῃ διατελούσης ὑγιείᾳ, καὶ ἐπευχόμενος Αὐτῇ ἵνα καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς αἰσίως δικνύσασα καταξιωθῆ προσκυνῆσαι τὰ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ζωηφόρον τριήμερον αὐτοῦ θείαν Ἀνάστασιν προσκυνῆσαι καὶ πανηγυρίσαι γηθοσύνως ἐφέτος τε καὶ εἰς ἔτερα πλεῖστα ἔτη, κατασπάζομαι Αὐτὴν φιλαδέλφως, καὶ ὑποδιατελῶ

Βιτώλια, τῇ 25ῃ φεβρουαρίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας πολυσεβάστου μοι σεβασμιότητος

τῶν διαταγῶν ἐκκρεμῆς,

† Ο Δεύρων ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

43.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΟΛΥΓΑΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ.

*Tὴν ὑμετέραν σεβασμιοπόθητόν μοι σεβασμιότητα
ταπεινῶς προσκυνῶ.*

Δέν δύναμαι διὰ καλέμου νὰ ἐκφράσω τὴν ψυχικήν μου θλίψιν, ὁπόταν ἡκούσθησαν ἐνταῦθα διὰ τηλεγράφου δῆμον αἱ κακώσεις, τὰς ὄποιας ἐδοκίμασεν ἀπὸ τοὺς ἀχαρίστους καὶ ἀσυνειδήτους Βουλγάρους, ἀλλὰ, τὸ χείριστον, καὶ ἡ ἀποθίωσίς της· ὁ ταπεινός της ἔγεινα ἀλλοὶς ἐξ ἀλλοῦ, καὶ οὕτε νῦκτα οὔτε ἡμέραν εἶχον ἡσυχίαν, ἀλλὰ ἀεννάχως ἐξηκολούθουν νὰ ὀδύρωμαι, καὶ ἀλλοὶ δὲν εἶχον καταφύγιον παρὸ τὸ νὰ ἐπικαλῶμαι τὸν θαυματουργὸν ἄγιον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν, διὰ νὰ ἀποθῇ ψευδές τὸ τοιοῦτο ἀκουσμα. τῆς ἀποθεώσεώς της, τὸ ὄποιον καὶ ἡξιώθην μετὰ μεγίστης ἀγαλλιάσεως μου νὰ πληροφορηθῶ μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἄγ. Θεσσαλονίκης, καὶ ἔσπευσα νὰ διαβάσω παράκλησιν εἰς τὸν ἄγιον, καὶ τότε ἐν χαρᾷ τὴν εἶχον τηλεγραφήσει, τὸν ὄποιον τηλέγραφον ἐλπίζω νὰ ἐλαύνῃ. Δοξά τῷ Θεῷ, σεβαστέ μοι, ὅποῦ ἐφυλάχθη ἡ ζωὴ της ἀπὸ τὰς χειρας τῶν ἀιμοβόρων· δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι μέχρι τῆς ὥρας εὑρίσκεται εἰς τελείαν ἀνάρρωσιν, καὶ ἐπιθυμῶ πρὸς παρηγορίαν μου, εἰ δυνατὸν, νὰ μὲ ἀξιώσῃ ὀλιγόστιχον χαροποιίαν ἐπιστολὴν της. Εὐελπιζόμενος δὲ ὅτι θὰ ἀξιωθῶ χαροποιίᾳ ἀπάντησίν της, διατελῶ ἐν ἀνυπομονησίᾳ.

1879, φεβρουαρίου 26, Θεσσαλονίκη.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος

ὅλως πρόθ. μ.ος

† Ο Πολυανῆς ΜΕΛΕΤΙΟΣ.

—
44.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΚΥΚΟΥ.

Σεβασμιώτατε δέσποτα.

Εὖσεβάστως ἀσπάζομαι τὴν ἀγίαν ὑμῶν δεξιάν.

Ἄπεριγραπτος εἶναι ἡ λύπη, εἰς ᾧν περιῆλθον ἐσχάτως μαθών τὰ κατὰ τὴν Υ.Σ. λύπη, ἥτις, ὡς ὁξὺ καὶ πυρόεν βέλος, βιθέως ἔτρωσε τὴν ψυχήν μου, ὃπότε ἀνεγίνωσκον τὰς σκληρὰς καὶ πρωτακούστους βασάνους, ἀς ὑπέστητε. Μεγάλως τῷ ὅντι μὲ συνεκίνησαν τὰ βανδαλικὰ ταῦτα κινήματα τῶν Βουλγάρων, διότι οὐδέτερον τῶν αἰσθημά-

τῶν μου, τοῦ τε θρησκευτικοῦ καὶ φιλικοῦ, ἔμεινεν ἀπαθέτος ἀπέναντι μᾶς τοιχύτης μαρτυρικῆς θέσεως. "Οσον δ' ἀφ' ἐνὸς συλλυποῦμαι τὴν Γ.Σ. τοσοῦτον ἀφ' ἑτέρου συγχαίρω Αὔτην, ως παθοῦσαν χάριν τῆς πιστεως καὶ θρησκείας, καὶ ως περιφρονήσασαν χάριν τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ αὐτὸ τὸ σκληρὸν τοῦ θανάτου δρέπανον.

Εὐχόμενος ἀείποτε ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεως τῆς Γ. Σ. διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ, ἔξαιτούμενος τὰς πατρικὰς αὐτῆς εὐχές.

Κωνσταντινούπολις, τῇ 26ῃ φεβρουαρίου 1879.

ἀρχιμανδρίτης Κύκου ΜΕΛΕΤΙΟΣ.

45.

ΕΠΣΤΟΛΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

*Αθῆναι, τῇ 27 φεβρουαρίου 1879.

Σεβασμιώτατε.

Ἐπὶ τῇ ἀπαισίᾳ εἰδήσει τῆς κακώσεως καὶ προπηλακίσεως τῆς Γ. Σ. ὑπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ ὅχλου συνετρίβη μου ἡ καρδία καὶ βαθεῖα λύπη μὲ κατεκυρίευσεν, ἥτις εἶχε κραταιωθῆ ἐπὶ μαζλλον ἐπὶ τῇ ἀπαισιωτέρᾳ εἰδήσει τοῦ θανάτου ὑμῶν.

Τὸ ἀλγος δὲν ὑπῆρξε μερικὸν, ἀλλὰ σύμπας ὁ Ἑλληνισμὸς ἐθλίβη ἐπὶ τῷ συμβόλῳ, διότι οὐδέποτε εἶχε δι' ἐλπίδος ὅτι τὰ γεννήματα ταῦτα τοῦ μίσους καὶ τοῦ φανατισμοῦ ἥθελον προβῆ καὶ μέχρι τῆς ἀγριότητος καὶ βαρβαρότητος καὶ δὴ καὶ τῆς θηριωδίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Γ. Σ. Άλλ' ἐν ᾧ συντριβῇ τῆς καρδίας εὑρεσκόμην, οὐδὲν ἥδυνατο νὰ θεραπεύσῃ αὐτὴν, εἰμὴ ἡ διέψευσις τοῦ ἀπαισίου ἀγγέλματος περὶ τοῦ θανάτου ὑμῶν· πρέγματι δὲ βέλσαμον παρηγορίας ὑπῆρξεν αὕτη οὐ μόνον τῆς ἐμῆς, ἀλλὰ καὶ πάσης χριστιανικῆς καὶ χριστιανικῶς μεμορφωμένης καρδίας. Ἡ θεία πρόνοια, γινώσκουσα τὴν χρησιμότητα ὑμῶν διὰ τε τὴν πατρίδα ὑμῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ἐν γένει σύμπαντα, ὑπῆρξε φύλαξ ἀγγελος τῆς πολυτίμου ὑμῶν ζωῆς, τῆς τάσας καὶ τηλικαύτας ἀρετάς ἐγκλειούσης.

Οὐδαμῶς δὲ ἀλλως ἥδυνάμην νὰ ἔκφράσω ὑμῖν τὸ μὲν τὴν λύπην ἐπὶ τῷ διατρεχθέντι ὑφ' ὑμῶν κινδύνῳ τῆς ζωῆς, τὸ δὲ τὴν χαρὰν μου ἐπὶ τῇ διασώσει αὐτῆς, εἰμὴ δι' ἐπιστολῆς, ἐν ᾧ ὅμως δέν ἡκολούθησα τοὺς τύπους τῶν πρὸς μητροπολίτας ἐπιστολῶν, ἀλλ' ὅ, τι ἡ καρδία μου αὐτὴ μοι ὑπηγόρευσεν.

Εὐελπιστῶν δὲ ὅτι διὰ τὴν παρατυπίαν μου ταύτην θὰ τύχω συγ-

γνώμης παρ' ὑμῶν, ἔπειδεπόντων οὐχὶ εἰς τοὺς τύπους, ἀλλ' εἰς τὴν
ὑπαγορεύσασαν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ψυχικὴν μου διάθεσιν, μένω
μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ,

τὸ εὔπειθέστατον Ὅμον τέκνον,

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

—
46.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΜΦΙΠΟΛΕΩΣ.

Σεβασμιώτατε ἵεράρχα !

Ολίγαις ἡμέραις παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐπανόδου μου ἐν Κωνσταντίνοπόλει, καὶ θλιβερώτατον ἀκουσμα κατετραχυμέτισε τὴν καρδίαν μου. Ἐπὶ οικανὰς δὲ ἡμέρας ἦμην ἐναγώνιος, ἔως νὰ μέθω ὅτι ἡ πολύτιμης ζωὴ τῆς Γ. Σ. διέφυγε τὸν τρομερὸν κίνδυνον. Εὔτυχημα τῷ ὅντι ἡ Ὅμετέρα διάσωσις διέτη τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος. Εὐχαριστῶ καὶ δοξάζω τὸν Υψίστον, ὅτι τὰ δάκρυά μου μετεβλήθησαν εἰς χαράν. Οἱ κακοῦργοι δὲν ἐπέτυχον ἐντελῶς τοῦ ποθουμένου, καὶ σήμερον ὁ περικλεής καὶ τοῖς πᾶσι ποθεινός Ἀδριανούπολεως ζῇ καὶ θυγιαίνει, κατ' εύτυχίαν τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Φήμη διεδόθη ἐνταῦθα ὅτι ἡ Α. Σ. ἔλαβεν ἄδειαν νὰ ἐνδημήσῃ ἐπὶ δύο μῆνας ἐν Κωνσταντίνουπόλει ἀνέμενον. Αὐτὴν κατὰ συνέπειαν νὰ φθάσῃ μὲ τὸν Μ. πρωτοσύγκελλον, καὶ ἐχαρούμενος μεγάλως, ἀλλ' ἔως τώρα δὲν ἐφάνητε, δὲν ἔμαθον δὲ ἀκόμη τὸ πότε τούλαχιστον θὰ λάβω τὸ εὔτυχημα νὰ Σῆς περιπτυχθῶ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος εύδοκήσατε νὰ δεχθῆτε τὰ συγχαρητήριά μου. Διότι διεσώθητε ἀπὸ τὸν ἐσχατὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς, καὶ συνάμα τὴν ἔκφρασιν τῆς βαθείας πρὸς Ὅμον τοπολήψεως καὶ τιμῆς, μεθ' ἧς καὶ ὑποσημειούμαι βαθυσεβάστως, ὁ ὑποκλινής τῆς Ὅμετέρας σεβασμιότητος,

† Ἀμφιπολεως ΙΑΚΩΒΟΣ.

Ἐν Φαναρίῳ, 28 φεβρουαρίου 1879.

—
47.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ.

Σεβασμιώτατε δέσποτα.

Τὸ κατὰ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς κορυφῆς κίνημα τῶν δημαγωγῶν τῆς

βουλγαρικῆς ὁμόδος κατεσπάραξε τὴν καρδίαν ἡμῶν. Κερχυνόπληκτος ἐμείναμεν, σεβασμιώτατε, εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς βαρβάρου, τῆς ἀνηθίκου, τῆς καννιβαλικῆς πράξεως τῶν ἀθλίων, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ σφρωσι χεῖρας ἀνόσιον κατά τοῦ ἱεροῦ προσώπου Αὐτῆς. Ἀλλ' ἐπέπρωτο, ως εὔγενής ψυχή! ἵνα πίη καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους!

Ο "Ψυστος" ἐξελέξατο Αὐτὴν πάντως ως μάρτυρα τῆς δόξης Του. Γεννηθήτω τὸ θέλημά του. Τὸ ἐφ' ἡμῖν, δοξάζομεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς παρελεύσεως τοῦ κινδύνου.

Παρὸς θεοῦ δ' αἰτούμεθα τοῦ παμμεγίστου, ὅπως ὁ κραταιός βραχίων αὐτοῦ προθέλυμνον καὶ ἀνεπιστρεπτεῖ ἐκποθήσῃ τοὺς καννιβάλους.

Ζώης, σεβασμιώτατε πάτερ, ἐπὶ μήκιστου, ἐντείνων ἀεὶ καὶ κατευδούμενος ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν ἱερῶν καὶ ὑψηλῶν καθηκόντων Σου ὑπέρ τε τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πολιτείας.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 28 φεβρουαρίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος ταπεινοὶ θεράποντες,

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΔΗΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΡΑΝΤΙΔΗΣ.

48.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν. ΤΣΑΝΑΚΑ.

Σεβασμιώτατε!

Ἡ διὰ τῶν φύλλων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγγελθεῖσα λυπηρὰ ἀφήγησις τῶν συμβεβηκότων εἰς τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα ἀπειροῦ θλίψεως ἐνέπλησε σύμπαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἴδιᾳ δὲ τὴν καδίκην μου, καὶ ἀναλογιζόμενος ὅποια τὰ παθήματα καὶ ἡ ἀναξιοπάθεια τῆς Υ. Σ. ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἐκπληρώσει τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς της, ὑπὸ ἄλγους καταλαμβάνομαι, καὶ ἐκ καθίκοντος φιλικοῦ διὰ τῆς ταπεινῆς μου ταύτης ἐπιστολῆς προάγομαι. Ἱνα ἐκφράσω τὰ ἐγκέρδια συλλυπητήριά μου πρὸς τὴν Υ. Σ. δοξάζων τὸν "Ψυστον", τὸν εὐδοκήσαντα ἵνα ἀπαλλάξῃ αὐτὴν τοῦ ἐπικειμένου αὐτῆς θανάτου, ὃν χεῖρες ἔνοσιοι τῇ παρεσκευασσαν. Εὖχομαι οὖν πρὸς τὴν ἀπειρον τοῦ Ψυστον ἀγαθότητα, ὅπως διαφυλάξτη αὐτὴν τοῦ λοιποῦ ἐν ἀμετάπτωτῳ ὑγείᾳ, καὶ ἀπὸ παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος ἀβλαβῆ καὶ ἀνεπηρέαστον. Ἐπιθυμῶν δὲ ὅπως διέσει. ἐπιστολῆς τῆς ἀγγελθῶ τὰς

— 33 —

τῆς ἐντελοῦς ἀναρρώτεως τῆς, καὶ ἀπαχύμενος εὐλαβῶς τὴν ἀγίαν
αὐτῆς δεξιὰν, ὑποσημειοῦμαι μετὰ σεβασμοῦ,

Ιωάννινα, τῇ 2 μαρτίου 1879.

τῆς Υἱ. σεβασμιότητος

κατὰ πνεῦμα τέκνων πειθήνιον καὶ δοῦλος ταπεινός,

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΝΑΚΑΣ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ ἀγίῳ Ἀδριανούπολεως κ. κ. Διονυσίῳ κ. τ. λ.

Εἰς Ἀδριανούπολιν.

—
49.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Ἄξιοσέβαστέ μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφό!

Ἐπερωτῶν πρωτίστως τὰ τῆς εὔκταιωτάτης μοι ἀγαθῆς ὄγείας
τῆς διὰ τοῦ ἀδελφικοῦ τούτου, προσχοραὶ ἵνα ἐκφράσω τὴν λύπην
μου ἐπὶ τοῖς δεινοπαθήμασιν, ἢ ὑπέστη, καὶ ἀτιναχέντων ἐν ταῖς
ἔφημερίσι τῆς πρωτευούσης ἀκολούθως δὲ, καθ' ἣ μοὶ ἔγραφον ἐκ Κ]
πόλεως, ἔμαθον μετ' εὐχαριστήσεώς μου τὴν ἐντελῆ ἀπαλλαγὴν καὶ
ἀνάρρωσίν της, καὶ συγχαίρω αὐτὴν φιλαδέλφως· ἐν τούτοις ἐπιθυ-
μῶν ὅπως ἐν εὔκαιρίᾳ της μοὶ ἔξαγγειλῃ τὰ κατ' αὐτὴν πρὸς χαράν
μου, διατελῶ ἐν πλήρει ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ ὑπολήψει.

Ιωάννινα, τῇ 2 μαρτίου 1879.

Τῆς περισπουδάστου μοι Α. σεβασμιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὄλοπρόθυμος,

† Ο Ιωαννίνων ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.

—
50.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Ιερουσαλήμ
καὶ πάσης Παλαιστίνης.

Ἀριθ. πρωτ. 133.

Πανιερώτατε μητροπολίτα Ἀδριανούπολεως, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχος
παντὸς Αἰγαίου κύριε Διονύσιε, ἐν Χριστῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ ἐπι-

πόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος. Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστον ὡμίν πανιερότητα ἐν χυρίῳ περιπτυσσόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τῶν κατὰ τῆς ὑμετέρας πανιερότητος τετολμημένων ἡ ἀπαισία φήμη καὶ μέχρις ἡμῶν ἀφικομένη, πολλῆς ἡμᾶς ἐνέπλησεν ὄδυνης καὶ θλίψεως. Τί γάρ οὐκ ἀνήγγειλε τῶν ἀλγεινῶν καὶ τῶν τὰ μηλιστα τὴν καρδίαν τιτρωσκόντων; οὐκ ἀρίδηλον τῶν ιερωτέων καταπάτησιν; οὐ βδελυράν συνωμοσίαν; οὐκ ἀπεγνωσμένην καὶ φρενοβλαβῆ ὄμαδος τινὸς φανατισμόν; οὐ κινδυνον ζωῆς τιμιωτάτης τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ καὶ τιμαλφοῦς;

'Αλλ' εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῇ ἀφάτῳ αὐτοῦ εὔσπλαγχνίᾳ καὶ πανσόφῳ προνοίᾳ εἰς ἥδεα μετατρέπων τὰ λυπηρὰ καὶ τὴν θλίψιν διὰ χαρᾶς παραμυθούμενος! Ή σωτηρία τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν φρενητιώντων φονέων, καὶ ἡ λύτρωσις τῶν ἐριτίμων αὐτῆς ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ἀνηκέστων τοῦ θανάτου κακῶν, τὴν βαρεῖαν τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀλγηδόνα εἰς ἀγαλλίασιν εὔφρόσυνον μετέβαλε καὶ τὰ ὄδυνηρὰ δάκρυα εἰς ἔνθερμον μετεποίησεν εὔχαριστίαν πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα, τὸν ἀντιλαβόμενον κραταιό χειρὶ τῆς ἀδελφικῆς αὐτῆς ἀγάπης καὶ πανσθενεὶ χάριτι διασπάσαντα αὐτὴν τῆς θανασίμου ἐπιθουλῆς καὶ ἐπιχειρήσεως.

'Απὸ μέσης οὖν ψυχῆς δοξολογοῦντες τὸν Υψιστὸν ἐπὶ τούτοις, συγχαίρομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγαστῇ πανιερότητι καὶ τῷ ἐμπεπιστευμένῳ αὐτῇ περιουσίῳ λαῷ τοῦ Κυρίου, καὶ θερμῶς δεόμεθα τοῦ θείου ἐλέους, ὅπως πάσης μὲν ἀνιαρᾶς ἐπηρείας αὐτὴν ἀπαλλάξῃ, χαρίσηται δὲ τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ τὰς τιμαλφεῖς αὐτῆς ἡμέρας ἐπὶ ἕτη παμπληθῆ, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

'Ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ιερουσαλήμ, γ' μαρτίου φωοθ'.

† 'Ο ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός

51.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΡΥΐΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

'Αριθ. 42.

Καιρίως λυπηθεὶς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν δύο, ὡς μὴ ὥφελεν, ἡ Σεβασμιότης ὑπέστη ὑπὸ τῶν βανδαλικῶν κατ' Αὐτῆς ἐπιπεσόντων ἀνθρωπομόρφων θηρίων ἀνηκούστους αἰκισμοὺς καὶ κακώσεις, σπεύδω μετὰ χαρᾶς μου ἐκφράσαι Αὐτῇ τὰς εὔχαριστίας μου, εὐαγγελισθεὶς ὅτι ἡ Υἱ. Σ. ἀπαλλαγεῖσα τῶν βιαίων καὶ μιαίφονων χειρῶν τῶν κακούργων, προβαίνει ἀναρρωνύσα πρὸς κλέος καὶ δόξαν τῆς τε μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους.

Δεόμ.ενος τοίνυν τῷ πανοικτίρμονι Θεῷ, ὅπως δώῃ Αὔτῃ, ὅσον τάχος, ἐντελῇ ἀνάρρωσιν, ὑγιείαν ἀμετάπτωτον καὶ μακροβιότητα, διατελῶ.

Ἐν Ἀργυροχώστρῳ, τῇ 9ῃ μαρτίου 1879.

Τῆς Υμετέρας σεβασμιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὀλοπρόθυμος τοῖς ὄρισμοῖς,
† Ὁ Δρυΐνουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ.

—
52.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡ. ΣΙΝΑΙΟΥ.

Σεβασμιώτατε.

“Ωσπερ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ προσηνές, οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθεν. Τὴν χαροποίην ἀγγελίαν τῆς βελτιώσεως τῆς ὑγιείας τῆς Υμ. σεβασμιότητος, ἵτι Αὔτης ἐν τῇ ἔαυτῇ ἐπαρχίᾳ τὰς διατριβής ποιουμένης, μετὰ δακρύων χαρᾶς κομισάμενος, καὶ ἦδη ἐκ τῆς εἰς Βασιλεύουσαν αἰσίας Αὔτης ἐλεύσεως προσεπιθεταιώθεις, ἔχοντην ἀληθῶς ἐπὶ τῇ ἐκ θεϊκῆς ὄντως δυνάμεως σωτηρίᾳ Αὔτης ἐκ τῆς ἀπαισίας ἔκεινης καννιβαλικῆς πράξεως, ὡφ' ἣς οἱ αὐτουργοὶ ἀποτυφλωθέντες, διεπράξαντο ἐπὶ τοῦ ἀτόμου τῆς Υ. Σ. ὅσα ἐνοῦς ἴλιγγιᾳ ἀναμιμνήσκεσθαι. Πάνυ καλῶς ὁρα ἐφαρμοζεται καὶ ἐνταῦθα τὸ προφητικὸν ἔκεινο λόγιον, ὅτι «ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοὶ, καὶ συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με π.»

‘Αλλ’ ὁ τὰ πάντα διέπων πανθενῆς Θεός, ὁ τῷ Βραχίονι ὑπερασπιῶν καὶ τῇ δεξιᾷ σκεπάζων τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ, ἐρρύσατο τὴν Υ. Σ. ἐκ προφανοῦς κινδύνου καὶ διετήρησεν Αὔτην σώαν καὶ ὑγιές, πρὸς θρίαμβον τῆς καθόλου τοῦ Χριστοῦ Ἔκκλησίας καὶ ἀνεξίτηλον θαυμασμοῦ ὑπόδειγμα τοῖς ἐπερχομένοις.

‘Ως δ’ ἔστιν ἀληθές, ὅτι τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τῆς σῆς σεβασμιότητος ἀπαντα τὸν λογικὸν κόσμον κατετάραξεν, οὕτως ἀληθεύει, ὅτι ἐσπάραξεν ἡθικῶς πλειον ἐμὲ, δὸν συνδέει ἀρχικὰ ἀδελφικὴ φιλία καὶ ἀγάπη, ἐφ' ὃ ἦδη μὲν ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ Αὔτης ἀναρρώσει τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδίδω, ἐπιφυλακτόμενος ἐς ἀλλαγῆς — εἰ τὸ θεῖον εὑδοκήσει — ὅπως καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς κατασπασθῶ τὴν Υμ. Σεβ. ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἀτε τῆς ὑγιείας μου ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν οὐχὶ λισαν καλῇ καταστάσει διατελούσης καὶ ὑπὸ παντοίων ἡθικῶν ἀληγοδόνων περινοστούμενος.

Καὶ αὖθις δὲ τὰ ἐμὰ εἰλικρινὴ συγχαρητήρια ἀπονέμων, διατελῶ
Βουγιούκ-Δερέ, τῇ 10ῃ μαρτίου 1879.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιότητος
ἐν Χριστῷ λίαν ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
καὶ πρόθυμος φίλος,
† Ο Σινάιου ΚΥΡΙΛΛΟΣ.

53.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΡΑΚΑΚΗ καὶ ΣΤ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Σεβασμιώτατε.

Ἐκ τῶν διαβιβασθέντων τῇ Υμ. σεβασμιότητι δύο τηλεγραφημάτων τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Κρήτης κ. Μελετίου ἔγνω τὴν ἀλγεινοτάτην ἐντύπωσιν, ἃν προὔξενησε καὶ τοῖς ἐνταῦθα χριστιανοῖς ἡ ἀπαισία εἴδησις τοῦ συμβάντος κατὰ τοῦ γεραροῦ Αὐτῆς προσώπου βχνδαλικοῦ ἀνοσιούργηματος. Τὴν ἐκ τούτου προξενηθεῖσαν εἰς πάντας καιριωτάτην θλίψιν διεδέχθη ὑπέρμετρος εὐχαρίστησις καὶ ἀνέκφραστος χαρὰ μετὰ τὴν εἰς τὰ εἰρημένα τηλεγραφήματα δοθεῖσαν ἀπάντησιν Αὐτῆς, ἐξ ἣς ἐγένετο δῆλον, ὅτι εὐτυγῶς ἡ τασοῦτο τρωθεῖσα πολύτιμος Αὐτῆς ζωὴ οὐδένα διατρέχει κίνδυνον, ἡ δὲ ὑγιεία Αὐτῆς ἐγγίζει εἰς ἀνέρρωσιν. Συμμερισθέντες μετὰ συγκενήσεως ἐκ τῶν πρώτων τὰ ἀντίθετα ταῦτα αἰσθήματα, καθηκοντερὸν καὶ ἀπαριτητον ἐκπληροῦμεν ἐκρράζοντες Αὐτῇ τὰ ἐπὶ τούτοις εἰλικρινῆ καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἡμῶν. Εὔχόμεθα δὲ διαπρυσίως πρὸς τὸν "Υψιστὸν, ἵνα διατηρῇ Αὐτὴν καὶ τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ σκέπην ἐν τῇ περαιτέρῳ πιστῇ καὶ ἀκριβεῖ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος, οὗτιγος χροιν ὑπέστη πρὸς δοξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους τὰς γνωστὰς σκληρὰς καὶ ἀπανθρώπους κακώσεις. Κατασπαζόμενοι μετὰ βχθυτάτου σεβασμοῦ τὴν πανίερον δεξιὰν Αὐτῆς καὶ ἐπικαλούμενοι ἐφ' ἡμᾶς καὶ τὰς ταπεινοπροσκυνούσας Αὐτὴν οἰκογενείας ἡμῶν τὰς πατρικὰς εὐχοευλογίας Αὐτῆς, διατελοῦμεν μετ' ἀπεριορίστου ἀφοσιώσεως.

Ἐν Ἡράκλειῳ, τῇ 19 μαρτίου 1879.

Τῆς Ὑμ. σεβασμιότητος ταπεινοὶ ἐν Χριστῷ οἵστε
καὶ ὄλως πρόθυμοι θεράποντες,

ΙΩΑΝΝΗΣ Δρακάκης.

ΣΤ. Μαρκόπουλος.

54.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΗΤΗΣ.

Τὴν ὇μοιούσαστόν μοι σεβασμιότητα ἀδελφικοῖς
ἐν Χριστῷ χείλεσι κατασπαζόμενος, ὑπερήμιστα προσαγορεύω.

Συγχρόνως ἐκομισάμην ἀμφότερος τὰ ἐπισταλέντα μοι ἀδελφικὸν γράμματά της ἀπὸ τῆς 7ης καὶ 22ας τοῦ παρελθόντος μηνὸς κεχρονιλογημένα, εἰς τὰ ὅποια ἀπέσχον ν' ἀπαντήσω ἔχοι τοῦδε, διότι ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς πρωτευούσης εἶχον πληροφορηθῆναι, ὅτι ἡ τήσατο διμηνον ἀδειαν ἀπουσίας χάριν τῆς ἐντελοῦς ἀποκαταστάσεως τῆς τοσοῦτο σπουδαίως παθούσης ὑγείας Της, συνεπείᾳ οὕτινος ἀνέμενον ἵνα πληροφορηθῶ τὸ μέρος, εἰς ὃ ἔμελλε νὰ μεταβῇ. Διὰ ταῦτα ἐκπληρῶν σήμερον μόλις τὸ ἀπαραιτητον, ἀλλὰ καὶ εὐφρόσυνον τοῦτο καθῆκον, σπεύδω νὰ τῇ διαδηλώσω τὴν ἦσθενθην ἀμύθητον εὔχαριστησιν καὶ ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν, εὐαγγελισθεὶς διὰ τῶν ποθεινοτάτων μοι γραμμάτων Της τούτων, ὅτι χάριτι θείᾳ ἡ πολύτιμος ὑγεία Της ἐγγίζει εἰς πλήρη ἀνάρρωσιν. Τὴν ἐνδόμυχον δὲ χαράν μου ταύτην Τὴν διαβεβαιῶ ὅτι συνεμερίσθησαν ἀπαντες οἱ ἐνταῦθα χριστιανοὶ, οἵτινες, ἐξακολουθοῦντες νὰ διατηρῶσιν ἀμείωτον τὴν πρὸς τὸ γερόσμιον πρόσωπόν Της ὄφειλομένην ὑιεκὴν αὐτῶν ἀγάπην, ἀκριφνέστατον ἐπεδείξαντο καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐνδιαφέροντον ὑπὲρ τῆς ὑγείας Της. Ἀναπέμπων δὲ μετ' αὐτῶν ἐνθέρμους εὔχαριστίας πρὸς τὸν Ὅγκιστον, τὸν οὕτω εύτυχῶς πρὸς γενικὴν τοῦ ἔθνους εὔχαριστησιν καὶ χαράν διασώσαντα τὴν ἐρίτιμον ζωὴν Της ἀπὸ τοῦ οὗ διέτρεξεν ὑστάχτου κινδύνου, εὔχομαι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας, ἵνα διαρυλάττῃ Αὐτὴν ἐσκεί διὰ τὴν περαιτέρω ἐκπλήρωσιν τοῦ ιεροῦ καθόλου, ὑπὲρ οὗ προμηχῶν μικροῦ δεῖν ἐπιπτε θύμα τῆς ἐνθέου ἀφοσιώσεως Της πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Ἐν τούτοις ἐπιθυμῶν ἵνα πληροφορηθῶ διὰ πρώτης εὐκαιρίας τὴν πλήρη ἀνάκτησιν τῆς ὑγείας Της, τῇ ἀκράτῳ τελευτῶν τὴν ὑπερέζοχον ὑπόληψίν καὶ ἀκραιρνεστάτην ἀγάπην μου, καὶ φιλαδέλφως ἐπευχόμενος τελευτῶν, ὅπως, διελθοῦσα ἐν ἀκρᾳ ὑγείᾳ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ιερᾶς νηστείας στάδιον, ἑορτάσῃ γαθοσύνως τὴν ἐκ νεκρῶν τριήμερον ἐξανάστασιν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διατελώ μετ' ἀφοσιώσεως ἐνδελεγοῦς.

Ἐν Ἡρακλείῳ, τῇ 19 μαρτίου 1879.

Τῆς λίαν μοι περισπουδάστου σεβασμιότητός Της
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ φίλος Θερμός καὶ ἐπιστήθιος,

† Ο Κοήτης ΜΕΛΕΤΙΟΣ.

55.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΜΑΣΕΙΑΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ.

Σεβασμιοπόθητέ μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφέ!

‘Οπότε ἡ θλιβερὴ καὶ ἀπαίσιος εἰδῆσις τῆς γενομένης κατὰ τοῦ ἑροῦ καὶ σεβαστοῦ προσώπου τῆς Υ. Σ. καννιβαλικῆς ἐπιθέσεως μητραλοιῶν τινῶν τοῦ ἐν Ἀδριανούπολει βουλγαρικοῦ σχισματικοῦ συρφετοῦ ἀντήχησε βαρέως καὶ εἰς τὴν ἐμὴν ἀκοὴν, ἀλγεινοτάτην ἐνεποίησέ μοι αἰσθησιν, καὶ βαθεῖαν περιέγραψε πληγὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἦν κατεσπάραξεν ἀληθῶς, καὶ διέσεισε τοσούτῳ μᾶλλον βιαίως, ὃσον ἀδύνατον ἦτο νὰ ἀνθέξῃ αὕτη, χωρὶς νὰ μὴ αἰσθανθῇ ἐαυτὴν ἀποστάζουσαν αἰμάτων, ἀπέναντι γεγονότος στυγεροῦ καὶ ἀποτροπαίου, ἀποτολμηθέντος ὑπὸ συμμίκτου φρενητιώδους ὅχλου, γεγονότος, δι’ ὃ δικαιίως συνεταράχθη σύμπεισα ἡ χριστιανικὴ ὄρθοδοξος Ἐκκλησία, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ἀγανακτήσει ἤγειρεν ἀπαν τὸ ὄρθοδοξὸν ἡμῶν γένος, καὶ ὅπερ διὰ μελανῶν χρωμάτων θέλει καταγράψει ἐν ταῖς δέλτοις τῆς ἴστορίας Αὕτης ἡ μήτηρ Ἐκκλησία, παραδίδουσα εἰς τὸν καταστιγματισμὸν τῆς μελλούσης γενεᾶς τοὺς αὐτουργοὺς καὶ ἐνόχους τοσοῦτον φρικώδους κακουργήματος κατὰ τοῦ διαπρεπεστέρου τέκνου Αὕτης.

Δοξάν δ’ ἐν τούτοις ἀγέπεμψα τῷ ‘Ψίστῳ δεδοξασμένῳ Θεῷ, τῷ τοσοῦτον θαυμασίως λυτρώσαντι Αὕτην ἀπὸ τῶν ὄνυχῶν αἰμοβόρων καὶ κατασπαρακτικῶν ἀνθρωπομόρφων τέγρεων, καὶ τὴν ζωὴν Αὕτης σώσαντι καὶ διαφυλάξαντι εἰς μείζονα δοξαστὰ καὶ θαυμασιώτερα ἔργα αὐτοῦ.

Ἐκφράζων τοίνυν ὅπό μυχίων καρδίας τὰ βαθύτατα συλλυπητήριά μου πρὸς Αὕτην ἐπὶ τῷ ἀνιαρῷ παθήματι, ὅπερ ὑπέστη προασπιτζομένη, ὡς ἀληθῆς τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, τὰ δικαια τῆς ἀγίας καὶ θεοπαγοῦς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, συγχαίρω ἀμα τῇ ‘Υμετέρᾳ σεβασμιότητι ἐπὶ τε τῇ ἐντελεῖ ἀναρρώσει καὶ ἀνακτήσει τῆς σπουδαίως παθούσης ὑγείας Αὕτης, καὶ ἐπὶ τῇ αἰσιᾷ ἀφίξει. Της εἰς Βασιλεύουσαν, ἐπευχόμενος συγχρόνως, ὅπως ὁ διὸς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐκουσίως ἐαυτὸν θῦμα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ προσαγαγών, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστὰς ἐκ τοῦ τέφου θεένθρωπος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καταξιώσῃ Αὕτην προσκυνῆσαι σεπτῶς κατ θεαρέστως τὰ τε ἄχραντα καὶ ζωοπόροχα αὐτοῦ πάθη, ὡς καὶ τὴν ἔνδοξὸν τριήμερον ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἐξανάστασιν, ἐφέτος τε καὶ εἰς ἔτη ὅ,τι πλεῖστα ὑγιεινά καὶ σωτηριωδέστατα.

Ἐπὶ τούτοις ἐκφράζων καὶ τὰ εἰλικρινῆ ἀδελφικὰ ἀγαθὰ αἰσθή-

ματά μου πρὸς τὴν Ὑμετέραν σεβασμιότητα, κατασπάζομεν Αὐτὴν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ, καὶ δικτελῶ

Ἐν Ἀμεσῷ, 20 μαρτίου 1879.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιόποθητού μοι σεβασμιότητος
ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
καὶ πρόθυμος τοῖς ὄρισμοῖς,
† Οἱ Αμασείας ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ.

56.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ.

Τὴν Ὑμετέραν γερασιμὰρ μοι σεβασμιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ
κατασπάζομενος, ὡς εἰκός, προσκυνῶ.

Μετὰ ψυχικοῦ ἀλγούς καὶ βαθυτάτης θλίψεως ἀναγνούς ἐν ταῖς
ἔφημερίσι τὸ προμεμελετημένον στυγερὸν κακούργημα, ὅπερ συρφετώ-
δης βάρβαρος ὄχλος ἀνοσίαις χερσὶν ἀπετόλμησε καθ' ἐνὸς τῶν δια-
κεκριμένων καὶ διαπρεπεστέρων τῆς Ἐκκλησίας ιεραρχῶν, κατ' ἔκει-
νου, ὅστις ὁμολογουμένως μετὰ προφανοῦς ἴδιου κινδύνου πολλοὺς ἐκ
τοῦ ἀγνωμονεστάτου αὐτοῦ ὄχλου ἐν ταῖς παρελθούσαις δειναῖς περι-
στάσεσιν ἐκ τῆς ἀγχόνης ἐλυτρώσατο, κατεταράχθη καὶ κατεθλίβην
τὴν καρδίαν ἐπὶ τῷ λυπηροτάτῳ τούτῳ ἀκούσματι· πληροφορηθεὶς ὅ-
μως ἐσχάτως μετὰ ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως περὶ τῆς αἰσίας εἰς Κωνσταντί-
πολιν ἀφίξεώς Τῆς καὶ τῆς ἐντελοῦς Αὐτῆς ἀναρρώσεως, χαρὰν μεγά-
λην σφόδρα ἡσθάνθην ἐπὶ τῇ λίαν εὔχαριστῳ ταύτῃ ἀγγελίᾳ. Ἐν τῇ
εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ καθηκόν μου ἀπαραίτητον ἐθεώρησα, ὅπως ἐπευ-
χηθῶ Αὐτῇ, ἵνα, διαγύσσασα ὑγιῶς καὶ αἰσίως τὸ ὑπόλοιπον τῆς τεσ-
σαρακονθημέρου νηστείας, καὶ προσκυνήσασα τὰ σεπτὰ καὶ σωτήρικ
πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐορτάσῃ
φαιδρῶς καὶ πανηγυρίσῃ γηθοσύνως καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν τριήμερον αὐτοῦ
ἔξαντασιν τῆτές τε καὶ εἰς πολλῶν ἐνιαυτῶν κυκλικάς περισόδους σὺν
τῇ ἀπολαύσει τῶν ὃν ἐφίεται ἀγαθῶν καὶ σωτηριώδῶν καταθυμίων·
εὐελπιστῶν δὲ ὅτι εθελαγχθῶς πάνυ ἔξει με ὑπὸ τὴν εὔνοιάν Τῆς, βε-
βαία οὖτα ὅτι ἔσομαι ἔσαιει εὐγνώμων, ὑποσημειοῦμαι μετὰ τοῦ ἀνή-
κουτος σεβασμοῦ,

τῆς γερασιμίας μοι Ὑμετέρας σεβασμιότητος

Τῇ 22 μαρτίου 1879. Γκιουμουρτζίγα.

ἔλαχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὀλοπρόθυμος τοῖς ὄρισμοῖς

† Οἱ Μαρωνείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΞΑΝΘΗΣ ΦΙΛΟΘΕΟΥ.

Τὴν σεπτοτάτην καὶ μᾶρι μοι περισπούδαστον Αὐτῆς σεβασμιότητα
ἀδελφικῶς ἐτο Χριστῷ κατασπαζόμενος προσκυνῶ.

Οἱ ἐν Ἀδριανούπολει θεοφιλεῖς καὶ ἔθνωφελεῖς ἀγῶνες καὶ τὰ ἀ-
θλητικὰ ὑπέρ τῆς ὁρθοδοξίας καὶ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας παθήματα
προσγονούσι κάχυε, ἵνα συγχαρῶ τὴν σεβασμίαν καὶ σεπτοτάτην μοι
Αὐτῆς κορυφὴν, ὅτι τε κατηξιώθη παθεῖν καὶ κακωθῆναι ὑπέρ τῆς πο-
λυτλήμονος μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι μετὰ τὰ μαρτυρικὰ ἐ-
κεῖνα παθήματα διεφύλαξεν Αὐτὴν ὁ Κύριος ἀβλαβῆ καὶ ἔχαρισατο
ὑγιαίνουσαν τῇ πανακηρύκτῳ αὐτοῦ Νύμφῃ. Μηκαριζέτω τοίνυν ἔαυ-
τὴν ὅτι δύναται λέγειν μετὰ τοῦ Ἀποστόλου ὅτι τὰ παθήματα τοῦ
Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι Αὐτῆς βαστάζει καὶ χαίρειν ἐπὶ τοῖς παθήμα-
σιν Αὐτῆς, ἐγὼ δὲ συγχαίρων, μακαρίζω τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν ὅτι
τε τηλικοῦτον κατέχει ἔνδοξον στρατιώτην καὶ γενναῖον ἀθλητὴν
καὶ ὅτι αἱ πολύτιμοι τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡμέραι διεφυλάχθησαν ἵνα χρη-
σιμεύσωσιν ὑπέρ τῆς δοξῆς καὶ εὐκλείας Αὐτῆς. Τὰ ἀθλητικὰ Αὐτῆς
παθήματα ὑπῆρξαν ἀντάξια τῶν εὐγενῶν καὶ ἀρχιεροπρεπῶν αἰσθη-
μάτων, ἀτινα ἀείποτε διέκρινον Αὐτὴν καὶ προσέθηκαν ἐν τῷ στεφά-
νῳ τῶν ὑπέρ τῆς ἀγίας ἡμῶν μητρὸς ἀγώνων Αὐτῆς πολύτιμον ἀδέ-
μαντα. Ζῆθι καὶ εὔοδοῦ, πολυτίμητε ἀδελφέ, πρὸς καύχημα καὶ δόξαν
τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς ἀθλητικῆς μητρὸς Ἐκκλησίας. Πληθυνθείησαν δὲ
πικρόμοιοι Σοὶ παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ στρατιώται. Καὶ περὶ τούτων μὲν
οὕτως. Ἐπὶ δὲ τῇ παρουσίᾳ τῶν κοσμοσωτηρίων πανηγύρεων τῶν ἀ-
χρόντων τοῦ Κυρίου παθῶν καὶ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως συγχαίρων
τῇ πανσεβάστῳ μοι Αὐτῆς σεβασμιότητι, δέομαι τοῦ ἀρχιποίμενος
Κυρίου ἵνα καταξιοῖ Αὐτὴν ἀγειν ταύτας ἐπὶ πλεῖστα ὅσα ἔτη ἐν ὑ-
γείᾳ ἀμεταπτώτῳ καὶ πνευματικῇ ἀγαλλιάσει, συνδωρούμενος Αὐτῇ
πᾶν ἀγαθὸν καὶ καταθύμιον. Κατασπαζόμενος Αὐτὴν αὖθις ἐν φιλή-
ματι Χριστοῦ, διατελῶ

Ἐν Ξένθῃ, τῇ κέ μαρτίου 1879.

τῆς πανσεβάστου καὶ σεπτοτάτης μοι Αὐτῆς σεβασμιότητος
ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὅλως πρόθυμος,

† Ο Ξένθης ΦΙΛΟΘΕΟΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ.

Τὴν σεβασμιότητά της ταπειρῶς προσκυνῶ.

Εὐσεβόχστως ἀναρέρω ὅτι εἶναι ἀπερίγραπτος ἡ λύπη μου, καὶ ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ σώματός μου εὑρίσκονται εἰς τὴν μεγαλητέρων ἀθυμίαν καὶ λύπην, ἐνεκα τῶν δειγῶν καὶ πικροτέτων Αὐτῆς παθῶν, πληροφορηθεὶς δὲ συνέρα καὶ τὸν θάνατον αὐτῆς, ἔκλαυσα πικρῶς καὶ μνημόσυνον ἐποίησα ὁ δυστυχῆς· ἥδη μανθάνω ὅτι ζῇ, ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον ἡ τοσαύτη λύπη νὰ μεταβληθῇ εἰς χαρὰν, ἐὰν δὲν ίδω τὴν γλυκυτάτην κυριαρχικήν καὶ δεσποτικήν μοι αὐτῆς ὑπογραφήν νὰ τὴν προσκυνήσω καὶ νὰ δοξάσω, εἰ καὶ ἀναξίως, τὸν δοτῆρα τῆς Αὐτῆς ὑγιείας καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ὑμῶν. Εἴθε νὰ ἀξιωθῶ, μένω δὲ

ἐν Ρεθύμνῃ, τῇ 26 μαρτίου 1879.

τῆς Τμετέρας σεβασμιότητος

δοῦλος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος,

† Ο Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου ΙΛΑΡΙΩΝ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Μ. ΚΛΕΟΒΟΥΓΛΟΥ.

Τὴν ύμετέραν τρισέβαστον καὶ προσκυνητὴν μοι σεβασμιότητα ταπειρότατα προσκυνῶ !

Εἶχον μάθει ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, σεβασμιώτατε, τὴν βέβηλον καὶ ἀσεβῆ καθ' ὑμῶν ἐπίθεσιν τοῦ ὄχλου ἐκείνου, τὸν ὄποιον ἀγνοῶ πῶς νὰ ὀνομάζσω, καὶ τὴν σπαραξικάρδιον καὶ ὄντως μαρτυσικήν ὑμῶν ὑπ' αὐτοῦ κάκωσιν, πρὶν ἡ εἰσέτι ἀξιωθῶ τῆς ὑμετέρας εὐχετικῆς, καὶ ἥλγησα ἀπὸ βαθυτάτων ψυχῆς, διότι ὁ μητραλοίας ἐκεῖνος ὄχλος συμπαρέσυρεν εἰς τὸ κακούργημα τοῦτο καὶ τινας ὄρθιοδόξους, ιδίως δὲ, διότι ἡ ἀκατονόμαστος αὕτη καθ' ὑμῶν ἐπίθεσις ἐγένετο, ἀρχούσης καὶ κυρεώνωσης ὄρθιοδόξου δυνάμεως.

Τὴν αὕτην ἀλγεινοτάτην ἐντύπωσιν ἐπροξένησαν, σεβασμιώτατε, τὰ μαρτυρικὰ ὑμῶν ταῦτα παθήματα ὑπέρ τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τὰς καρδίας ἀπέκντων τῶν ἐνταῦθα Ἐλλήνων, σπουδαστῶν τε καὶ ἐμπόρων, ως καὶ τῶν ἐν Ἐλβετίᾳ, ως ἔμαθον, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ παντὸς ὄπουδήποτε εὑρίσκομένου ὄρθιοδόξου Ἐλληνος, μαθόντος ταῦτα, διὰ ὃν ἐκτήσατο ἡ ὑμετέρα σεβασμιότης οὐ μόνον τὴν ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην πάντων, ἀλλὰ καὶ

τὸν ἀγήρω καὶ ἀμαράντινον ἐκεῖνον μαρτυρικὸν στέφανον, τὸν ὃποῖον θέλει πλέξει ύμῖν ἡ τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ τοῦ ἔθνους ὑμῶν ἴστορία.

Ἐπαναλαμβάνων ύμῖν καὶ πάλιν, σεβασμιώτατε, τὴν βαθυτάτην ἐπὶ τοῖς παθήμασιν ύμῶν θλίψιν μου, παρακαλῶ θερμότατα, ὅπως εὐαρεστηθῆτε μετὰ τῶν ταπεινοτάτων εἰλικρινῶν σεβασμάτων μου νὰ ἀποδεχθῆτε καὶ τὴν ἔξαρετον πρὸς ύμᾶς, ως μάρτυρα, ὑπόληψιν καὶ τιμήν μου, καὶ ἐπικαλούμενος τὰς θεοπειθεῖς ύμῶν εὔχας καὶ εὐλογίας πρὸς αἱστὰν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν μου, ἀσπάζομαι μετὰ πολλοῦ τοῦ πόθου τὴν ἀγίαν ύμῶν δεξιὰν, καὶ διατελῶ

Ἐν Μονάχῳ, τῇ 28 μαρτίου 1879.

Τῆς ύμετέρας τρισεβάνστου μοι καὶ προσκυνητῆς σεβασμιότητος
θεράπων ταπεινότατος,

Μ. ΚΛΕΟΒΟΥΓΛΟΣ.

—
60.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΩΤΑΙΟΥ.

Τὴν ύμετέραν πολύθαβλον σεβασμιότητα, ως εἰκός, προσκυνῶν, τὴν ἀγίαν καὶ χαριτόβρυτον Αὐτῆς δεξιὰν εὐλαβῶς καὶ σὺν τῷ γλυκυτάτῳ προσρήματι « Χριστὸς ἀρέστη » κατασπάζομαι.

Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν νενομισμένων εὐχῶν καὶ προσρήσεων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ πάσχα, τὴν τε ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς μου ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῆς πολυτίμου ζωῆς ἀπὸ τῶν βουλγαρικῶν ὑαινῶν, δὲν δύναμαι πάντως νὰ παρασιωπήσω τὴν βαθεῖαν θλίψιν καὶ τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν, ἀπερ καὶ ἐνταῦθα, ως πανταχοῦ Ἑλλάδος, ἐπήνεγκεν εἰς τὴν καρδίαν παντὸς Ἑλληνος τὸ ἐν Ἀδριανούπολει ἐντὸς τῆς ἵερᾶς μητροπόλεως θήρειον κίνημα κατὰ τοῦ σεπτοῦ προσώπου τῆς ύμετέρας σεβασμιότητος, κίνημα, ὅπερ εἰκότως ἐθεωρήθη ἔθνικὴ ἀντιχρυστὸς ὕδρις. ίδιαζόντως δὲ ἐθλίβη καὶ βαθέως ἥλγησε τὴν καρδίαν ὁ υποφαινόμενος φίλος καὶ ταπεινὸς δοῦλος σας. Καὶ ἐγράφησαν μὲν καὶ ἐλέγθησαν οὐκ ὀλίγα πρὸς τε στηλίτευσιν τῆς ἀνηκούστου ταύτης βανδαλικῆς πράξεως, καὶ δίκαιον ἐπαινον, καὶ οἶον ἀμοιβὴν τῆς γενναίας καὶ ἀτρομήτου συμπεριφορᾶς τῆς ύμετέρας ὄντως μαρτυρικῆς καρτεροψυχίας· ἀλλ' ἐν τῷ παροξυσμῷ τῆς γενικῆς ἀγανακτήσεως καὶ τῇ ἀκμῇ τοῦ ἰδίου ἐνδομύχου ἀλγούς ἐπὶ τῇ ἔθνικῇ ταύτῃ ὕδρει ὑπηγορεύθη μοι καὶ τὸ ἔγκλειστον Ἡρωελεγεῖον, οὗ ἀντίγραφον πρὸ τριῶν περίπου ἐνδομάδων ἐπεμψα εἰς τε τὸν Νεολόγον καὶ τὴν Θράκην, ὅπως καταχωρισθῇ, καὶ ἀπορῶ διατί εἰσέτι δέν

ἐδημοσιεύθη, ἐνῷ ἐκ τῶν ὑπεναντίων τόσαι καὶ τόσαι ἀναισχυντάι
ἀνερυθριάστως ἐδημοσιεύθησαν.

Ἐν τούτοις πέμπων ἥδη αὐτὸ πρὸς τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα
ώς ἐπίμετρον εἰς τὰς ἄλλας ἐκφράσεις μου, παρακαλῶ θερμῶς, ὅπως
θεωρήσῃτε, ώς καὶ ἀληθῶς ἔστι, σμικρὸν δεῖγμα τοῦ ἀπεριορίστου
πρὸς τὴν Υ. Σ. σεβασμοῦ μου καὶ τῆς υἱικῆς ἀφοσιώσεως, μεθ' ᾧ
καὶ ὑποσημειοῦμαι, ἔξαιτούμενος τὰς πανιέρους εὔχάς Της καὶ εὐ-
λογίας.

Ἐν Βραζιλίᾳ, τῇ 4ῃ ἀπριλίου 1879.

Τῆς ὑμετέρας πολυάθλου σεβασμιότητος
Εἰς Κωνσταντινούπολιν — Φανάριον.
ἐν τοῖς ταπεινότατος δοῦλος καὶ κατὰ πνεῦμα υἱὸς πειθήνιος,

ΧΡ. Γ. ΚΑΛΩΤΑΙΟΣ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ μητροπολίτῃ ἀγίῳ Ἀδριανούπολεως κυρίῳ κυρίῳ
Διονυσίῳ, τῷ λίαν μοι σεβαστῷ κτλ.

—
61.

ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΩ:

τῷ

σεβασμιωτάτῳ καὶ πολυάθλῳ

μητροπολίτῃ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἐθροιστὸν ἀμφὶ ροᾶς πάλαι Ὁρφέος σάρκας ἀοιδοῦ
Μαινάδες λυσσαλέαι διεσπάσαντο.

Ἐνθ' ὁ μὲν ἐστονάχιζεν ὅσῳ ρα ἐτύγχανε πνεῖων,

Αἱ δὲ ἀλάχιζον βακχικὸν σκιρτῶσαι,

Θηρῶν ὡμότεραι τ' Ἀΐδου κρυεροῖο λίθων τε,

Τῶν φύσις ἐντρέπετο γ' Ὁρφείοις μέλεσιν.

Ως ἄρα κάπι σοί, ἀρχιερεῦ, Διονύσιε κλεινέ,

Μυστιπόλος Χριστοῦ, αὐταῖς ἀμφὶ ροαῖς,

Μητροπόλει ἐνὶ Οὐρεστιάδι θῆρες, ὑσιναι,

Βούλγαροι λυσσομάνεις εἰσθορον εἴσω ὅμῶς.

Οὐδέ τοι ὀτρηροὶ θεράποντες θυρῶν ἐδύναντο

Ἄψ γε ἀπώσασθαι λύσσης πνείοντας.

Ἐνθεον οὐδέ τε εἶδος γ' ὡς ποτε Δανιέλιον
 Φράξαι γε θήρειον χάσμα φόνον πνεῖον·
 Οὐδὲ φιλόχριστος στρατὸς θηρσὶν ὅπασαι γε λύσιν
 Βουλγαρίνες ἐλθὼν τηλόθεν ἥρκεσσεν.
 Ω πόποι! ἢ μονον οὐκὶ ἀεικῶς ἐσπαράχθης
 "Ηρως Χριστοῖ, ἀρχέ τε πουλύαθλε·
 Ἐνθα κε λώβη γ' οἴα ρ' ἐπλετο αἰνόθεν αἰνῶς,
 Ἀλγος τ' ἄχος δσον, πένθος τ' ἄφραστον·
 Εἰμὴ τις Ρώσσων τότε τίγρεσιν ἀντίος ίών,
 Ἀρχὸς ἐρύσσατό σε, Προξενος ἡδ' "Ελλην·
 Κείετο γάρ δέμας γηραὸν, οἴμοι! ἀπειρηκὸς πληγαῖς,
 Ἀλλὰ τεὴ μεγάλη ψυχὴ γ' ἀτρομος ἦν.
 Τῷ καὶ ἀπαν γένος Ἐλλάδος γαῖης ἡδὲ ἀποίκων
 Δεινὸν ἔχώσατο κῆρ τῇδε τοι ἀμφ' ὕβρις·
 Ἡδὲ γοηρὸν Ἀχαιεῖδες ὀλοφύραντό ρα γ' ἥτορ,
 Τεῦ, Χριστοῦ θεράπων, ὑδέ τε ὅρχαμε λαῶν.
 Πολλὰ γε ὀδύραντό τε πήμασιν ἀμφὶ τοσοῖς δε,
 Ἀνθ' ὧν οὕποτ' ἀθλῶν κλεῖος ὀλεῖται τεόν.
 Θῆρες δὲ εἶδος ἐίχελοι ἀνθρώποις ὕβριν τήνδε
 Τίσειαν βέλεσι θείας Νειμέσεως.
 Τιν δε ἀν' οὔρανὸν εὐχωλὴν γ' ἀνιεῖσιν Ἀχαιοῖ·
 Τοῖσι θ' ὄμως Χριστοῦ δοῦλος, δις ἥτε τάδε.

Ἐν Βραΐλᾳ, τῇ 1 μαρτίου 1879.

X. ΚΑΛΩΤΑΙΟΣ.

62.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν. ΓΕΝΝΑΔΗ.

Σεβασμιώτατε.

Μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν, ἣν εὐηρεστῆ-
 θητε νὰ μοὶ ἀποστείλητε. Τὸ ὑπέρ ἐμοῦ εὔχρινές ἐνδιαφέρον τῆς Υμ.
 Π. μὲ κολλκεύει λίαν καὶ εύτυχῆς ὅντως λογίζομαι διὰ τὴν ἀγάπην,
 ἣν πρός με τρέφετε, σεβασμιώτατε πάτερ.

Ή οὐγιείαμου βαίνει ἐπὶ τὰ κρείττω ἐκτὸς μικρᾶς τινος ἀδυναμίας,
 ὅσημέραι ἐλαττουμένης, οὐδὲν ἔτερον τῆς νόσου ἵχνος ἐναπελείφθη.
 Ἐλπίζω ὅτι καὶ ἡ Υ. Π. ἀνέλαβεν ἐντελῶς πλέον καὶ ὅτι ἡ τοῦ ὀφθαλ-
 μοῦ Αὐτῆς πάθησις παρῆλθε. Τοῦτο ἐξ ὅλης ψυχῆς ἐγώ τε καὶ οἱ
 περὶ ἐμὲ εὐχόμεθα. Μολονότι γινώσκω ὅτι τὸ γράφειν προξενεῖ Υμῖν

κόπον, οὐχ ἦττον παρακαλῶ. Υμᾶς νὰ μοὶ γνωστοποιήσῃτε διὰ δύο μόνον λέξεων τὰ περὶ τῆς ὑγείας. Υμῶν, περὶ ᾧ λίαν ἐνδιαφερόμεθα.

Μετ' ἀπειρου σεβασμοῦ κατασπαζόμενος τὴν δεξιάν ὑμῶν,
διατελῶ τέκνον Υμῶν εὔπειθές.

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 9ῃ ἀπριλίου 1879.

N. ΓΕΝΝΑΔΗΣ.

Τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανούπολεως κυρίῳ κυρίῳ
Διονυσίῳ κ. τ. λ. Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

—
63.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΒΟΥΝΑΡ ΧΙΣΑΡ.

Τὴν σεβασμιότητά της ταπειρῶς προσκυνῶ,
πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν της.

"Ἄν καὶ πάντοτε μὲν, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς, καὶ τὰς παραμονὰς τοῦ ἀγίου Πάσχα, οὐδέποτε ἐστερούμεθα πατρικῆς εὐχετικῆς καὶ παρανετικῆς ἀμα, ἐφέτος μόνον δυστυχῶς, καὶ ως φαίνεται, κρίμασι τοῦ ποιμνίου αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὔκλειαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους, ἐπέπρωτο ἡ Υμ. Σεβασμιότης, ἵνεκα τῆς προσωρινῆς πολιτικῆς μεταβολῆς, παρ' ὅλιγον νὰ γενῆθε θύμα παρ' ἀνθρώπων, ἐξημερένας τὰς κεφαλὰς ἔχόντων, ώς ἐκ θυμυκτοῖς ὅμως κατὰ τὸν διακαῆ πόθον ἀπάντων ἐσώθη, καὶ τοῦτο ἵνα δοξασθῇ περισσότερον ὄιερὸς ἡμῶν κλῆρος. Ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη Ἐκκλησία, ἀνέκαθεν ἐκτιμῶσα τὰς περικοσμουσας αὐτὴν ἀρετὰς, οὐκ ἐπελάθετο ἵνα προσκαλέσῃ τὴν Υμ. Σεβ. εἰς τοὺς κόλπους της πρὸς μικρὸν ἀνακούφισιν τῶν πολυπαθῶν αὐτῆς δεινοπαθημάτων, καὶ ἐπίχυσιν ἐλαίου ἐπὶ τῶν δι' ἡμᾶς ἀνοιγεισῶν πληγῶν.

Διὰ τῆς παρούσης ὅθεν ταπεινῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ὁ ὑποφαίνομενος μετὰ πολλῶν ἀλλων λίχνην ἐνδιχφερόμενος περὶ τῆς πολυτίμου ὑγιείας της, τολμῶμεν νὰ παρενοχλήσωμεν τὴν Υ. Σ., ἵνα ἐν τῇ ἐντελῶς καλῇ καταστάσει τῆς ἀξιοτίμου ὑγιείας της ἐνθυμηθῇ καὶ τὰς εἰς Βουνάρ-Χισάρ τέκνα της, ἀτιναχθημένην εὔχονται ἵνα, ὅσον οὕπω τάχιστα ἐπιχειρήθῃ εἰς τὴν ιεράν μητρόπολιν, καὶ διαβιώσῃ εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ εὔδαιμονα.

Ἐν Βουνάρ Χισάρ, ἀπριλίου 12, 1879.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος ταπεινὸς ἐπίτροπος,
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ ΠΑΠΑ-ΑΛΕΞΙΟΣ.

64.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΕΟΝΤΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὴν ὑμετέραν παροέβαστόν μοι σεβασμιότητα ἀδελφικῶς
ἐν Κφ ἀσπαζόμενος, ταπεινῶς προσκυνῶ.

Ἄπὸ πολλοῦ χρόνου εὑρισκόμενος εἰς περιοδείαν, διατέλουν ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ τῆς ὑπὸ Βαρθόρου ὅχλου ἐνεργηθείσης κατὰ τῆς πολυτίμου ζωῆς τῆς Ὑμετέρας πανσεβάστου μοι σεβασμιότητος στυγερᾶς ἐπιβουλῆς· ἀλλ' ὅτε κατ' αὐτὰς ἐπανελθών ἐπληροφορήθην ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ παθήματος τούτου Αὔτης, βροῦ ἄλγος κατεσπάραξε τὴν καρδίαν μου, καὶ ἔκτοτε νυχθημερὸν ταπεινάς ίκεσίας ὑπὲρ τῆς πολυτιμοτάτης μοι ὑγείας Αὔτης ἀναπέμπω τῷ Ὑψίστῳ, τῷ τοσούτον θαυμασίως τὴν ζωὴν Αὔτης δικρυλίζεαντι ἀπὸ στυγνῆς μαινομένου πλήθους ἐπιθέσεως, τῆς παρ' ὀλίγον ἐγίνετο θῦμα. Ἐκφράζων ὅθεν τὰ συλλυπητήριά μου ἐπὶ τῷ ἀπροσδικήτῳ τούτῳ παθήματι Αὔτης, συγχαίρω ἀμφὶ ταπεινῶς τῇ Ὑμετέρᾳ προσκυνητῇ μοι σεβασμιότητι ἐπὶ τε τῇ ἐντελεῖ ἀναρρώστει καὶ τῇ αἰσίᾳ εἰς Βασιλεύουσαν ἐπανόδῳ Αὔτης.

Αφιερούμενος δὲ ὅλως ὑπὲρ τὴν πατρικὴν προστασίαν καὶ εὔμένειαν τῆς λίαν σεβαστῆς μοι Αὔτης σεβασμιότητος καὶ προσκυνῶν Αὔτην καὶ αὐθις ταπεινῶς, διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ.

Ἐν Ἀμισῷ, 27 ἀπριλίου 1879.

Τῇ ὑμετέρᾳ πανσεβάστου μοι Αὔτης σεβασμιότητος
ταπεινῶς ἐν Χριστῷ υἱός καὶ ὅλοπρόθυμος ταῖς διαταγαῖς,

† ΔΕΟΝΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

65.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν. ΓΕΝΝΑΔΗ.

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 19ῃ Ιουνίου 1879.

Σεβασμιώτατε.

Μετὰ πλείστης ὁσης προθυμίας ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀπὸ 7 ἵσταμένου ἐπιστολὴν τῆς Υ. Σ. σπεύδω νὺξ ἐκφράσω Ὑμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην μου δι' ἀπερ ἀπηύθυνέ μοι συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ γενομένῃ μοι τιμῇ τῆς ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου μετζιτιὲ γ' τάξεως τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὃσον γινώσκω ὅτι καὶ ἡ Υ. Σ. συνετέλεσεν εἰς τοῦτο.

Οὐδέν γ περὶ τῆς ὑγείας τῆς ἀναρρέουσα ἡ Υ. Σ. ἐν τῇ ἐπιστολῇ

Αὐτῆς, ἐμβαλλει εἰς ἀνησυχίας ἐρέ τε καὶ τοὺς περὶ ἐμὲ, ὃν ὁ πρὸς Αὐτὴν μετ' ἀγάπης σεβασμὸς γνωστὸς τυγχάνει. Αὐτῇ. Ὁ Γεώργιός μου εἰλικρινέστερα λέγω. Τοῦν ὅτι συχνότατα ἀναφέρει τὴν Γ. Σ. καυχώμενος δι' ἣν πρὸς αὐτὸν τρέφετε ἀγάπην.

Ἐξαιτούμενος τὰς εὐλογίας τῆς Υἱοῦ σεβασμιότητος, διατελῶ
εὐπαιθεῖς Υἱοῦ τεκνον,

N. PENNADΗΣ.

66.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΗΡΙΚΙΟΥ.

Πρὸς τὸν σεβασμώτατον ἄγ. Ἀδριανούπολεως κ. κ. Διονύσιον.

Σεβασμώτατε!

Οἱ κάτοικοι τοῦ προαστείου τῆς Ἀδριανούπολεως Κιγκλού, οἱ κατὰ τὰς θλιβερὰς καὶ ἔθνωλεθρίους ἡμέρας τῶν τελευταίων καὶ αδιωγμῶν τοσαῦτα δείγματα στοργῆς καὶ αὐταπαρνήσεως τῆς Γ. Σ λαζόντες, ἡθέλομεν κατηγορηθῆ ἐπὶ ἐσχάτη ἀγνωμοσύνῃ, ἐὰν παρηρόμεθα ἐν σιγῇ ταῦτα πάντα.

Τὸν ἔχθρικὸν χείμαρρον, τὸν κατακλύσαντα πᾶσαν σχεδὸν τὴν αὐτοχρατορίαν, τὸν δονήσαντα τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἔθνικὴν ἡμῶν κοινωνίαν, ὡς ἀτρόμητος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, Σὺ ἀντεμετώπισας, φέρων τὴν πανοπλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι τὴν πρὸς τὸν Ὑψίστον πεποίθησιν, καὶ τὴν πρὸς τὸ λογικὸν ποίμνιόν Σου στοργὴν μέχρις αὐταπαρνήσεως! Σὺ, ὡς ἄλλος Νῷε, ἔσωσας τοῦτο ἐκ τῆς ἐπικειμένης πανωλεθρίας, καταφρονήσας γενναίως τῶν ἀπειλῶν καὶ τῆς ἴσχύος τοῦ ἔχθροῦ! Σὺ, ὡς φιλόστοργος πατὴρ, κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας ἡμέρας διὰ τῶν νουθεσιῶν καὶ προτροπῶν Σου, πολλῷ δὲ μᾶλλον διὰ τοῦ ζῶντος παραδείγματος ἐστήριξας ἡμᾶς ἐν τῇ ἔθνικῇ καὶ ἐκκλησιαστικῇ παρακαταθήκῃ καὶ συντόμως εἰπεῖν, Σὺ ἐγένους ἡμῖν τὸ πᾶν, ἵνα τοὺς πάντας ἔχῃς! Ἐνῷ δὲ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν βαρειῶν ἐκείνων δοκιμασιῶν διακείμεθα, στερούμενοι ἀπὸ πολλοῦ τοῦ εὔκτηρίου ἡμῶν οἴκου, διὰ τῶν ἀγώνων καὶ μόχθων Σου, διὰ τῆς γενναίας παρρησίας ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων, τὰς μηχανορραφίας τῶν ἔχθρῶν ἔξηλεγξας, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν ἐξειργάσω. Ὁθεν τῇ 18ῃ τοῦ παρόντος μηνὸς, τῇ τρίτῃ, ὅρθρου βαθέος, ὁ ἐκκλησιαστικὸς κώδων ἡκούσθη προσκαλῶν τοὺς πάντας ἐν τῷ τέως κεκλεισμένῳ ναῷ, ὅπως προσευχηθέντες εὐχαριστήσωσι τῷ Ὑψίστῳ, ἐκφράσωσιν ἐπισήμως τὴν πρὸς τὴν σεβ. κυβέρνησιν καὶ τὴν μεγάλην

μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν ἐπὶ τῇ χορηγηθείσῃ αὐτοῖς χάριτι ταύτῃ. Ἀπειρον πλῆθος συνωθεῖτο ἐντὸς αὐτοῦ, ἵνα ἀκροασθῇ τὴν μετὰ βαθείας κατανύξεως τελεσθεῖσαν λειτουργίαν ὑπό τοῦ ἐπιτροπεύοντος τὴν Γ. Σ. κ. Γρηγορίου, πρ. Καμπανίας, ὅστις καὶ λόγον παραινετικὸν πρὸς πάντας ἀπήγγειλε, παρόντων καὶ πολλῶν ὑψηλῶν ὑπαλλήλων τῆς σεβ. κυβερνήσεως· τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ συγχίνησις ἡμῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἔκεινην, ὥστε δάκρυα χαρᾶς βρέχουσι τοὺς ὄφθαλμοὺς ὅλων ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει μόνῃ ἔκεινης. Μεταδίδοντες τὴν χαρὰν ἡμῶν ταύτην καὶ Σοὶ, εὐεργετικώτατε ἡμῖν δέσποτα, τῷ τοσοῦτον συλλυ πηθέντι ἡμῖν ἐπὶ τοῖς γενομένοις διωγμοῖς, κακθικετεύομέν Σε θερμῶς ὅπως δεχθῆς εὐμενῶς τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην πάντων τῶν ὄρθιο δόξων πνευματικῶν τέκνων Σου, ἣν ἐντολὴν ἔχομεν ἵνα ἐκρήσωμεν διὸ τῆς παρ ούσης ταπεινῆς ἐπιστολῆς ἡμῶν.

Τῆς Υμ. σεβασμιότητος εὔπειθέστατα πνευματικὰ τέκνα,
Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1879.
οἱ κάτοικοι Κηγικίου.

(Τ. Σ.) (Ἐπονταὶ αἱ ὑπογραφαὶ)

67.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΚ 40 ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ.

Σεβασμιώτατε.

Οἱ ὑποφεινόμενοι κάτοικοι Σκοράντα Ἐκκλησιῶν, τέκνα πειθήνια τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, τολμῶμεν ἵνα κακθυποβάλωμεν εὐσεβήστως τῇ Υμετέρᾳ προσκυνητῇ ἡμῖν σεβασμιότητι τὰ ἔξης, ἐπικαλούμενοι τὴν σύντονον καὶ τελεσφόρον ἐπὶ τούτων ἐνέργειαν Αὔτης.

Ἄπὸ πολλοῦ, σεβασμιώτατε, ἡ τε ἡμετέρα πόλις καὶ τὰ περὶ αὐτὴν Ἑλληνικὰ καὶ ὄρθιοδοξα χωρία, ὃν οἱ κάτοικοι ἐνιαχοῦ τῇ τουρκικῇ διαλέκτῳ χρῶνται καὶ τῆς ὄρθιοδοξού Ἐκκλησίας στερρῶς μέχρι τοῦδε εἰχοντο, ἐν δεινοτάτῃ καὶ ἀθλιεστάτῃ καταστάσει διάκεινται ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν καὶ πνευματικὴν ἔποψιν. Ηἱερὸς μητρόσπολις Ἀδριανούπολεως, περικοσμουμένη ὑπὸ τῆς Υμετέρας σεβασμιότητος, οἵα μήτηρ φιλόστοργος κατὰ τὸ ἐνὸν καὶ τῶν καιρικῶν περιστάσεων ἐπιτρεπουσῶν, περισυνέλεγε καὶ συνεκράτει ἐν τῇ πίστει τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἀφοσιώσει πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν τὰς σαλευομένας πεποιθήσεις τῶν ὄρθιοδοξῶν, ἐπίκουρος γιγνομένη τῶν καιρικῶν καὶ τοπικῶν ἀναγκῶν. Οὐχ οὕτως ὅμως καὶ νῦν, σεβασμιώτατε, ἔχεις

τὸν καθ' ἡμᾶς· ἔνθεν μὲν αἱ συνέπειαι τοῦ τελευτάρου πολέμου καὶ τῆς ξενικῆς κατοχῆς, ἔνθεν δὲ ἡ ἐν Ἀδριανούπολει ἐγκαθίδρυστις σχηματικοῦ ἀρχιερέως καὶ ἡ ἀποστολὴ παρ' αὐτοῦ εἰς τὰς πολυπληθεστέρας πόλεις καὶ κώμας ἵκανῶν καὶ δραστηρίᾳ κληρικῶν, μυρίαις ὑποσχέσεσι παραπειθόντων τὰς ἀπλοῖκας πεποιθήσεις, ἐπωφελουμένων τὴν παρ' ἡμῖν τοῖς ὄρθοδόξοις θλιβερὰν ἔλλειψιν κληρικῶν ἵκανῶν καὶ συναισθανομένων τὰ τῆς ὑψηλῆς Αὔτῶν ἀποστολῆς εἰς τὸ συγκρατῆσαι καὶ ὑποστηρίξαι τοὺς ἐκ τῶν ἡμετέρων κινδυνεύοντας, ἀπειλοῦσι τὸν ἔθνισμὸν καὶ τὴν ὄρθοδοξίαν ἡμῶν πίστιν.

Τοῦ ἀπαισίου τούτου κινδύνου, σεβασμιώτατε, πολλαχοῦ ἥρξαντο ἀναφύσμενοι οἱ πρῶτοι βλαστοί, οἵτινες ἐν τῷ μέλλοντι βεβαίως θέλουσι μεταβληθῆναι δένδρον ἐρριζωμένον καὶ διοχλήσει ἡμᾶς ἰσχυρότερον· ἀλλοτε μὲν ἀφαιρούμεθα σχολεῖα ἐν τινι χωρίῳ, ἀλλοτε διαμφισσόντεται ἡμῖν ἡ κατοχὴ ὄρθοδοξοῦ ἐκκλησίας· ἀλλοτε δὲ πάλιν ἔτερό τινα τεκταίνονται. Οἱ ὄρθοδοξοὶ χριστιανοί, οἱ πάντες ἑαυτούς μακαρίζοντες ἐν τῇ ἀφοσιώσει πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν, οὐκ ἔχουσιν ὅπου προστρέζονται, καθότι μέχρι τοῦ κέντρου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἀρχῆς, ἣτοι μέχρις Ἀδριανούπολεως, ἐκ πολλῶν αἰτίων καὶ ἐνεκκ τῆς ἀποστάσεως, κωλύονται καταφυγεῖν καὶ ἡ ἀπώλεια τῶν ἔθνικῶν ἡμῶν καὶ θρησκευτικῶν δικαίων οὕτω μονιμοποιεῖται. Ἐνῷ δὲ πολιτικῶς ἡ ἡμετέρα πόλις ἐστὶν ἕδρα μούτεσαρι φλικίου καὶ ἐν αὐτῇ συγκεντροῦνται πολλὰ ἔθνικά συμφέροντα, οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ κωμῶν καὶ τῶν ἀλλων διοικητικῶν τμημάτων, προστρέχοντες εἰς αὐτὴν ἐν παντὶ γεγονοτι, στεροῦνται ἐκκλησιαστικοῦ κέντρου πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων των.

Οποίαν εὑργεσίαν, σεβασμιώτατε, καὶ προστασίαν δὲν θὰ παρεῖχεν ἡ 'Τμ. σεβασμιότης πρὸς τε τὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐάν ἀπέστελλε τινα τῶν λογίων καὶ πεπειραμένων κληρικῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἐφ' οἰωδήτιν τίτλῳ, ἐπαρκῶς ἀμειβόμενον ὑπὸ τοῦ τόπου, Ινα συλλέγη τὰ ναυάγια τοῦ ἔθνισμοῦ καὶ τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ ἐνισχύῃ τὰς σαλευσμένας πεποιθήσεις τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, χειραγωγῶν αὐτοὺς διὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐκείνης ἐπιρροῆς καὶ ἰσχύος τὸ παντοίους διωγμοὺς καὶ κινδύνους δικτρέχον ὁμόφυλον ἡμῶν καὶ ἐκκαίων τὸν πρὸς τὰ πότρια ζῆλον, πρὸς δὲ καὶ συνιστῶν διὰ τῶν ἐκυτοῦ συμβούλων σχολεῖα καὶ διδακτήρια, ἔνθα ἡ τούτων ἀνάγκη ἐπιτακτικωτάτη παρίσταται, ρυθμίζων δὲ καὶ τακτοποιῶν πᾶν τὸ πλημμελές πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους.

Τοιοῦτος κληρικὸς, σεβασμιώτατε, οὐ μόνον πλείστας ὅσας θὰ παρεῖχε τῷ τε ἔθνει καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκδουλεύσεις, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐγίνετο κανὼν καὶ ὑπογραμμὸς τῆς διαγωγῆς τῶν χριστιανῶν διὰ τῆς εκυ-

τοῦ χρηστῆς πολιτείας καὶ τῶν ἀμυθῶν καὶ χρείων οἱερέων διδόντας
καὶ ιθύντας, ἀνυψών οὖτω εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν τὸν ἐπιχώ-
ριον κλήρον, καὶ παρὰ τῇ πολιτικῇ ἀρχῇ συνηγορῶν ὑπὲρ τῶν κατα-
πατουμένων δικαίων τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ταῦτα, σεβασμιώτατε, μὲθ' οἵκου θέροους καὶ ἐκ πατριωτικοῦ
καὶ θρησκευτικοῦ ἀλγούς κατεχόμενοι καὶ τὸν ἐπαπειλοῦντα τοὺς
ἡμετέρους κίνδυνον ἐκ τοῦ σύνεγγυς σταθμίσαντες, ἔγνωμεν ὑποβάλειν
τῇ Ὅμ. σεβασμιότητι, καθὼ πλεῖον κηδομένη τῶν ἔθνικῶν συμφε-
ρόντων τῆς θεόθεν ἐμπεπιστευμένης Αὐτῇ λογικῆς ποίμνης, ὑπὲρ τῆς,
κατὰ τὸ εὐαγγελικὸν λόγιον, καὶ τὴν ψυχὴν Αὐτῆς ἔθετο ἐν καιροῖς
λίαν κρισίμοις, μυρίας ὑποστάσα θλίψεις καὶ δὴ καὶ μαρτύρια, ἐφ' οἷς
αιώνιον καὶ ἀμετάπτωτον τρέφει αὕτη τὴν εὐγνωμοσύνην, ἵνα προλη-
φθῇ ὁ διπλοῦς οὗτος κίνδυνος, ὃν ἀμειλίκτως διατρέχομεν ἐκ τῶν
δραστηρίων καὶ ἐπιτυχῶν ἐνεργειῶν τῶν περὶ ἡμᾶς, ὃν αἱ καθ' ἡμῶν
πράξεις ἔξουδετεροῦντο καὶ ἡλέκοντο ὑπὸ τῆς περιεσκεμμένης καὶ
νοήμονος ἐνεργείας Αὐτῆς ἐν οὐκ ἀφεστώσῃ ἐποχῇ.

Εὔέλπιδες δτι ἡ Ὅμ. σεβασμιότης καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ θέ-
λει φανῇ ὁ θεόθεν ἀπεσταλμένος σωτὴρ καὶ προστάτης τῆς κατὰ τὰ
μέρη ταῦτα μοίρας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, διατελοῦμεν

Τῆς Ὅμετέρας προσκυνητῆς ὑμῖν σεβασμιότητος

Ἐν 40 Ἐκκλησίαις, ἀρχομένου μηνὸς μαρτίου, 1880.

τέχνα πειθήνια,

οἱ κάτοικοι τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν.

(Ἐπονται ὑπογραφαὶ 140 καὶ 5 σφραγίδες ἐνοριῶν)

—

68.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΠΙΓΓΑΚΙΟΝ.

Ίερώτατε μητροπολῖτα Ἀδριανούπολεως κτ.λ.

Ἐπειδὴ πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους παραγενομένη ἐνταῦθα χάριν τῆς
πασχούσης ὑγιείας αὐτῆς ἀνεκτήσατο ταύτην τῇ θείᾳ συνάρσει, ἐπο-
μένως ἐστὶν ἐπάναγκες ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὕτης πρὸς
πνευματικὴν ἐπίσκεψιν καὶ ποιμαντορίαν τῶν εὐλογημένων χριστια-
νῶν αὐτῆς, διὰ τοῦτο περικλείοντες ἐν τῷ παρόντι ἔξαγγελτικὴν καὶ
προτρεπτικὴν πρὸς τοὺς χριστιανοὺς αὐτῆς ἐκκλησιαστικὴν ἐπιστο-
λὴν καὶ ἐφοδιάζοντες αὐτὴν διὰ τῶν ἐγκαρδίων εὐχῶν τῆς μητρὸς
αὐτῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, προτρεπόμεθα αὐτὴν ἵνα με-

ταῦτῇ εἰς τὸν πρὸς δν ὄρον πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ ποιμνίου αὐτῆς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

1880, μαΐου 3.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

69.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΗΣΙΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ.

ΟΙΚΟΤΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΝ.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Οἱ ὑποφαίνομενοι πρόκριτοι Ἀδριανουπόλεως διακηρύττομεν τῇ Υ-
μετέρᾳ παναγιότητι ὅτι διαμαρτυρόμεθα κατὰ τῆς ἐπιστολῆς, τὴν
όποιαν μία μερὶς τῆς δημογεροντίας ἀπηύθυνε κατά τοῦ σεβαστοῦ
ἀρχιερέως ἡμῶν. Παρακαλοῦμεν ταπεινῶς τὴν Υμετέραν παναγιότη-
τα νὰ μὴ στερήσῃ ἡμᾶς ἐπὶ μακρότερον χρόνον τοῦ εὔσεβοῦς ἀρχιε-
ρέως ἡμῶν. "Ολη ἡ ὁρθόδοξος κοινότης, πιστὴ εἰς τὸν τρισέβαστον
ἄνακτα καὶ τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἐπιθυμεῖ τὴν ταχεῖαν
ἐπάνοδον τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς ἀρχηγοῦ.

Τολμῶμεν νὰ ἐλπίσωμεν δτι θέλει εὐάρεστηθῆ νὰ ἐπιτρέψῃ τῷ πα-
νιερωτάτῳ Διονυσίῳ νὰ ἐπανέλθῃ ἀνευ ἀργοπορίας μεταξὺ τοῦ ποι-
μνίου του· διότι ἡ Α. πανιερότης, ἀπολαύσουσα τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς
κοινότητος, ὡς καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως, θέλει βάλει τά-
ξιν εἰς τὰ πάσχοντα πολυάριθμα συμφέροντα τῆς ἐνταῦθα κοινό-
τητος.

Ἐν Ἀδριανουπόλει, τῇ 14 μαΐου 1880.

Κωνστ. Ι. Περίδης.

Χ. Ἀθανάσιος χ. Γεωργίου.

Ἀναστ. Θεοδώρου.

Νέστωρ Ἀποστόλου.

Δημ. Χρήστου.

Γεώργ. Δ. Βακέλβαση.

Ἄντ. Νικολάου.

Θωμᾶς Στέργιου.

Κωνστ. Σταμπόλιοῦς.

Ἰωάν. Γεωργιάδης.

Γεώργ. Ἀναστασίου.

Χ. Δημ. Νικολάου.

Γεώργ. Νικολάου.

Κωνστ. Νικολαΐδης.

Χ. Π. Ἀ. Τζιρίτης.

Βασίλειος Κωνσταντινίδης.

Βασίλ. χ. Ἐμμανουὴλ.

Χ. Δημ. Δεμίρογλους.

Χρηστ. Σταύρου.

Γεώργ. Ιακώβου.

Κυριάκ. Στέργιου.

Κωνστ. Δήμου.

Ἀλέξ. χ. Νικολάου.

Νικόλ. Μαυρόπουλος.

Κωνστ. Γιαννάκη.

Ἰωάν. Ἀθανασίου.

Αλέξ. Κωνσταντίνου.
Γεώργ. Χρηστίδης.
Θ. Παπαδόπουλος.

Κωνστ. Μιχαήλ.
Π. Θεοδώρου.
Γιάνν. Γεωργίου.

70.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΥΠΟΛΙΤΩΝ.

Παραγιώτατε δέσποτα, ἄγια καὶ ιερὰ σύροδος!

Ἐνῷ μετὰ παλμῶν καρδίας καὶ δακρύων εὐγνωμοσύνης εἶχομεν πληροφορηθῆ πρὸ δύο περίπου ἑβδομάδων ὅτι ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ ἐνταῦθα ὁ χρονικὸς μητροπολίτης καὶ δημοφιλῆς ἡμῶν ποιμενάρχης κύριος Διονύσιος, ὃν περιστάσεις, ἀρ' ἐνὸς μὲν, ἀλγειναῖ, ἀφ' ἐτέρου δὲ, ἀξιαι τῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἀθλῶν τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶχον ἀναγκάσσει νὰ μεταβῇ προσωρινῶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν χώριν τῆς σωματικῆς ὑγείας καὶ ἡθικῆς ἀναπαύσεως. Αὐτοῦ καὶ στερήσει οὕτω τὸ ποίμνιον τῆς ἀμέσου πνευματικῆς ἐποπτείας καὶ θερμουργοῦ προστασίας, αἴρηντος καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοάτες ἡμῶν ἡ λυπηρὴ εἰδησίς ὅτι, συνεπείᾳ συκοφαντιῶν καὶ μονομερῶν καὶ πλαγίων παραστάσεων κατὰ τοῦ σεβ. ἡμῶν ποιμενάρχου, ἀνεστάλη προσωρινῶς ἡ ἐνταῦθα ἐπένδυσις αὐτοῦ, καὶ ὅτι μέρος τῆς δημογεροντίας τῆς πόλεως ἡμῶν, παραγγωρίζον τὰς ὑπέρ τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας ταύτης καὶ ἐν γένει ὑπέρ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἑθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας γνωστὰς ὑπηρεσίας καὶ ἀληθεῖς θυσίας τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν, ἐτόλμησε νὰ διατυπώσῃ τοιχύταν εὔχην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Πεποιθαμεν μὲν ὅτι ἡ κοινὴ μάτη τῷ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἀφ' ὑψηλοτέρας περιωπῆς σταθμίζουσα τὰ πρόγυμτα καὶ κηδομένη τῆς ἀξιοπρεπείας Αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ὅσον δυστυχῶς τινες φαντάζονται, οὐδέποτε ἥθελεν ἀποφασίσει, δινευ προηγουμένης ἐξετάσεως καὶ ἀμερολήπτου ἐξακριβώσεως τῆς ὑποθέσεως, νὰ δώσῃ σπουδαίαν προσοχὴν εἰς ἀορίστους συκοφαντίας καὶ ἀβοτίμους διαβολάς, ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐκτοξευμένας κατὰ ιεράρχου σεβαστοῦ, διστις εἰργάσθη, εἰπερ τις καὶ ἄλλος, ὑπέρ τῶν καλῶν ἐννοουμένων ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν συμφερόντων, διὰ τοῦ θέρρους καὶ τῆς παρρησίας Αὐτοῦ παρὰ ταῖς ἐπιτοπίοις ἀρχαῖς διεξήγαγεν αἰσίως πάσσας τὰς ὑποθέσεις τῆς κοινότητος, οὐ μὴν ἄλλη καὶ τοῦ τόπου ἐν γένει, καὶ τέλος ὑπάτων μᾶλλον ἀνωμάλων καὶ ἀντευνούσκων περιστάσεων περιστοιχούμενος, οὐδ' ἐπ' ἐλέχιστον ἐδίστασε περὶ τὴν ἀκριβῆ τοῦ καθηκοντος ἐκπλήρωσιν, πεποιθαμεν, λέγωμεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, προκειμένου μάλιστα περὶ ἐνὸς τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ιεράρχῶν Αὐτῆς, ὃν καὶ

διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου κατέστεψε, δὲν θέλει λάβει ἐπὶ τέλους ὡς ὁδηγὸν τῶν ἑαυτῆς ἀποφέρεων βδελυρὰς ἀοριστολογίας, μονομερῶς καὶ δι' ἔξωδικων μέσων διατυπουμένας παρ' αὐτῶνέκεινων, οἵτινες ἐν ἀναλόγοις περιστάσεσι χθιζά καὶ πρώτιζα ἔξηγέρθησαν κατὰ τῶν ἀποφέρεων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὅτι θέλει ζητήσει παρ' αὐτῶν ἀποχρώσας ἀποδεῖξεις καὶ πρόγραμματα· ἡ σπουδαιότης ὅμως τῶν περιστάσεων, καὶ ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τῆς ὅσον ἔνεστι ταχυτέρας ἐνταῦθα παρουσίας τοῦ ἡμετέρου μητροπολίτου, καὶ τέλος ὁ φόβος μὴ ἡ κοινότης ἡμῶν χαρακτηρισθῇ παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν ὡς ἀγνώμων πρὸς τὸν ἀληθῆ αὐτῆς εὔεργέτην καὶ ἀσυνεπής πρὸς τοὺς ὑπέρ Αὐτοῦ ἐπαίνους, οὓς ἀλλοτε ἐπισήμως διετύπωσε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς εἰς συντονώτερα διαβήματα.

Καὶ δὴ ἐπιβεβαιοῦντες τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 ματίου μερικώτερον ἡμῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τηλεγράφημα, διαμαρτυρόμεθα κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ μέρους τῆς δημογεροντίας, ὅπερ, οὐδέποτε λαβὸν παρὰ τῆς κοινότητος ἐντολὴν καὶ πληρεζουσιότητα, ὅπως διατυπώσῃ παράπονα κατὰ τῆς Α. σεβασμού τοῦ, ἐπαρουσιάσθη αὐθαιρέτως ὡς διερμηνεὺς αἰσθημάτων καὶ δικθέσεων, ἃς οὐδὲ ἐφαντάσθη ποτέ ἡ κοινότης ἡμῶν, καὶ διακηρύττομεν ὡς καθαράς συκοφαντίας καὶ ἀποκυμάτων ἀτομικῶν παθῶν εὐαρίθμων τινῶν τὰ κατὰ τοῦ ἀρχιερέως ἡμῶν γραφέντα ἢ λεχθέντα, καὶ συγχρόνως ἔξαιτούμεθα θερμῶς παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ὅσον ἔνεστι ταχυτέρων ἐνταῦθα ἀποστολὴν Αὐτοῦ, ὅπως ἔξυπηρετῶνται νοημόνως καὶ δραστηρίως τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς κοινότητος, τεθῆ τέρμα εἰς τὴν ἀνώμαλον κατάστασιν τῶν προγμάτων αὐτῆς, καὶ προληφθῶσι σοβαρχὶ συνέπειαι, ὃν ἡ θεραπεία ἔσται βραδύτερον δυσχερεστάτη καὶ ἵσως ἀδύνατος.

Πεποιθότες ὅτι ἡ ἔλλογος καὶ δικτία ἡμῶν παρέκκλησις θέλει εἰσακούσθη τόσῳ ταχύτερον, ὅσῳ σπουδαιότεροι εἰσιν αἱ περιστάσεις, καὶ ἔκφράζοντες ἐκ προοιμίων τὴν ἄκραν ἀροσίωσιν καὶ βαθεῖαν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην, ὑποδικτελοῦμεν

Τῆς Υμετέρας θειοτάτης παναγιότητος
καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου —

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 17ῃ ματίου 1880.

ταπεινοὶ θεράποντες
καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐπειθέστατα,
οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν κατοίκων τοῦ τμῆματος
ἀ. Ἀστεος. β. Ἡλδιριμίου καὶ γ'. Κικίου.

("Επονται αἱ ὑπογραφαι")

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ.

Παραγιώτατε δέσποτα, ἄγια καὶ ιερὰ σύροδος!

Καθήκον πρὸς τὴν ἀληθειαν καὶ δικαιοσύνην ἐκπληροῦντες καὶ μετὰ τῆς βαθείας πεποιθήσεως ὅτι, ὑποστηρίζοντες τὸν σεβασμιώτατον ἡμῶν μητροπολίτην κύριον Διονύσιον, ἐξυπηρετοῦμεν αὐτὰς καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐσπεύσαμεν νὰ ἐκθέσωμεν διὰ τηλεγραφήματος καὶ ἀναφορῶν πρὸς τὴν Υ. Θειοτάτην παναγιότητα τὴν ἀληθῆ ποιότητα καὶ φύσιν τῶν κατὰ τῆς αὐτοῦ σεβασμιότητος πλαγίως καὶ μονομερῶς ἐκτοξευθεισῶν συκοφαντιῶν, συνεπείᾳ τῶν ὄποιων ἀνεβλήθη ἡ ἐνταῦθα ἐπάνοδος τῆς σεβασμιότητός του, καὶ συγχρόνως καθικετεύσαμεν τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὅπως μὴ στερήσῃ ἐπὶ πλέον ἡμᾶς ποιμενάρχου, τὴν ζωὴν αὐτοῦ μικροῦ δεῖν θύσαντος ἐν τῷ ὑπέρ τῶν ιερῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας ἀληθῶς μαρτυρικῷ ἀγῶνι, (ὅν καὶ αἰσιώς διεξήγαγεν ἐπιρρωνύμενος ἐκ τῶν ἐπιδοκιμασιῶν καὶ εὐλογιῶν τῆς κοινῆς μητρὸς Ἐκκλησίας), καὶ ἥδη διατρέχοντος τὸν κίνδυνον νὰ πέσῃ ἐνδοξὸν θύμα τῶν ἀορίστων συκοφαντιῶν ἐκείνων ἀκριβῶς τῶν προσώπων, ἀτιναχτικῶν μετά τῶν ἔχθρῶν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ σήμερον παρίστανται ως πρόμαχοι τῶν ἔθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν συμφερόντων καὶ θέλουσι ν' ἀποδείξωσιν εἰς τὰ ὄμματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν λογάδων τοῦ ἔθνους ὅτι διὰ τῆς ἐπανόδου τῆς αὐτοῦ σεβασμιότητος τὰ πρόγυματα τῆς κοινότητος θάπεριέλθωσιν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἐνῷ ἡ τοιαύτη κατάστασις, δημιουργηθεῖσα παρ' αὐτῶν τῶν ιδίων, ὑφίσταται ἥδη καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν, καὶ οὕτως αὐτοὶ ἐκ προκαταβολῆς ἀποπλύνοντες ως ἀθῶις δηθεν τὰς χεῖρας, νὰ ἐπιρρίψωσι τὴν εὐθύνην τῶν κακῶς ἔχοντων ἐπὶ τῆς Α. σεβασμιότητος.

Δυστυχῶς ὅμως βλέπομεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀμφιταλαντευομένη φαίνεται μεταξὺ τῶν ὑπέρ καὶ κατὰ τῆς σεβασμιότητός του γραφέντων καὶ οὕτως εἰπεῖν, ἀμφιβάλλουσα περὶ τῶν ἀληθῶν διαθέσεων τοῦ ποιμνίου του, ἐνέκρινε ν' ἀναβλήθῃ ἡ ἐνταῦθα ἐπάνοδος του καὶ ν' ἀναθέσῃ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας Ἀδριανούπολεως εἰς τὸν σεβασμιώτατον μητροπολίτην ἀγιον Φιλιππούπολεως κύριον Νεόφυτον ὑπὸ τὸν τίτλον τοποτηρητοῦ.

Μὴ γνωρίζοντες ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἀγιον Φιλιππούπολεως, δὲν δυνάμεθα βεβαίως οὐδένα ἐκ προοιμίων ποιῆσαι λόγον ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς, ἀλλως τε πρώτιστον καθήκον ἐθεωρήσαμεν πάντοτε νὰ

σεβόμεθα τὰς ἀποφάσεις τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ἃτις προέβη εἰς
τὸ μέτρον τοῦτο ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι οὗτως ἔξαιρομενται αἱ πε-
ριστάσεις καὶ ἴχνοποιησύναι κἱ ἀξιώσεις ἀμφοτέρων τῶν μερίδων,
τοῦθ' ὅπερ δεόντως ἀνέπτυξεν ἡμῖν καὶ ὁ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τελευ-
ταῖον ἐνταῦθα ἀποστάλεις μέγχες πρωτοσύγκελλος πανοσιολογιώτα-
τος κύριος Ἀθηνάσιος.

Ἐπειδὴ δὲ μως ζῷμεν καὶ κινούμεθα ἐντὸς τοῦ φεύγαντος τῶν περι-
στάσεων τούτων καὶ ἐκ τοῦ πλησίου παρακολουθούμεν τὴν ἀλληλο-
στάσεων αὐτῶν πλοκὴν καὶ συνέχειχν, ἡ μεγάλη Ἐκκλησία δὲν θέ-
δικόδοχον αὐτῶν πλοκὴν καὶ συνέχειχν, ἡ μεγάλη Ἐκκλησία δὲν θέ-
λει, νομίζομεν, ἀπαξιώσει ἀκροάσεως καὶ προσοχῆς τὰς ἔξης ἡμῶν
περιστάσεις, ἀς ὑποβάλλομεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ οὐχὶ ἐκ πνεύ-
σκέψεις, ἀς προφανῶς μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ οὐχὶ ἐκ πνεύ-
στασίς μεροληπτικοῦ ἐλαυνόμενοι, ἀλλὰ τὰς ἐνδεχομένας συνεπείας
προορῶντες καὶ δεινοτέραν περιπλοκὴν τῶν πραγμάτων φοβούμενοι.

Ἐκ τῆς πείρας αὐτῆς ἀπεδείχθη ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε διορισθέντες
ἐπίτροποι τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν ἐδελεᾶσθησαν, ώς μὴ ὥφελεν, ἐκ
τῆς ἑλπίδος τοῦ νὰ παραγκωνίσωσιν ἐπιτηδείως καὶ ὑποσκελίσωσι
διὰ πλαγίων ἐνεργειῶν ἔκεινον, ὃν ἐνετάλησαν ὅπως ἀντιπροσωπεύ-
σωσι, καὶ ἔνεκκ τῆς ὀπισθοβουλίας ταύτης ἀπέφυγον νὰ διερμηνεύσω-
σι πιστῶς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατά-
στασιν, διερεθίζοντες τὰ πάθη καὶ ὑποδαυλίζοντες τὰς μικροφίλοτι-
μίας, ὅπως οὔτω τὴν μὲν ἐπάνοδον τῆς αὐτοῦ σεβασμιότητος κατα-
στήσωσι δυσχερεστέραν, τὴν δὲ πρὸς τὸν ἴδιον σκοπὸν τῶν ἄγουσαν
προλεξίων. Δέν δυνάμεθα βεβαίως ἐκ προκαταβολῆς ν' ἀποφανθῶμεν
ὅτι καὶ ὁ ἄγιος Φιλιππουπόλεως ἐργασθήσεται ὑπὸ τοιοῦτο πνεῦμα
καὶ καταστήσει ἔτι δυσχερεστέραν τὴν ἐνταῦθα ἐπάνοδον τοῦ κανο-
νικοῦ ἀρχιερέως· ἔχοντες δὲ μως ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ ἐνὸς ἥδη ἔτους δια-
διδομένην ὑπόκωφον φήμην περὶ ἐνεργειῶν, τεινουσῶν εἰς τὴν ὄριστι-
κὴν ἐνταῦθα ἐγκατάστασίν του, ἀνησυχούμεν σφόδρα φοβούμενοι τὴν
ἐπανάληψιν σκηνῶν καὶ περιπλοκῶν σοβαρωτέρων ἔκεινων, ἀς πρού-
κλεισαν οἱ μέχρι τοῦδε ἐπίτροπεύσαντες τὸν κύριον Διονύσιον, καὶ ἐν
τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπανόδου τῆς αὐτοῦ σεβασμιό-
τητος, ἀντὶ μέτρου συνδιαλλαγῆς καὶ οἰκονομίας, θάξισδυνάμει ἀκρι-
βῶς πρὸς τὴν ὄριστικὴν παῦσιν αὐτοῦ, δυναμένην, ἀγνοοῦμεν μέχρι^{τίνος}
τίνος βαθμοῦ καὶ τίγων συνεπειῶν, νὰ ταράξῃ βαθέως τὰς εὐγνώμο-
νας καὶ εὔσεβεις συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν. Ἀλλως δὲ μως θάξῃ
τὸ πρᾶγμα, ἀν ή αὐτοῦ σεβασμιότητης, ὁ διορισθεὶς τοποτηρητής, τὰ
ἴδια κατὰ μέρος τιθέμενος καὶ πρὸς τὰ γενικώτερα διευθύνων τὸ πνεῦ-
μα καὶ τὰ διαβήματα αὐτοῦ, θελήσῃ νὰ ἐνεργήσῃ πάντῃ ἀνεξαρτή-
τως τῶν ὑπαρχουσῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, καὶ νὰ ἐργασθῇ
εἰλικρινῶς μπέρ τῆς ἐν τῇ ἀτυχεῖ ἡμῶν κοινότητι παγιώσεως τῆς ἀρ-

ρονίας καὶ ὄμοφροσύνης, ἔχων προθύμους πρὸς τοῦτο ἀρωγοὺς τὰς ἀληθεῖς εὐχὰς καὶ δικθέσεις, τῶν εὐαγώγων ἐνταῦθα χριστιανῶν. Ἀλλ' ὅπως διερμήνευθῶσιν εἰλικρινῶς αἱ εὐγαῖαι καὶ δικθέσεις αὗται καὶ προληφθῶσι παρεννοήσεις καὶ σκόπελοι, οἵ ὧν, ἐνὸς ἀτόπου διθέντος, μυρία ἔπονται, δέον οἱ διερμήνεις νὰ ληφθῶσιν ἐκ τῆς ἐλευθέρας θελήσεως καὶ ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ. βασιζομένης ἐπὶ τῆς πλειωνόψηφίας, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνέκαθεν παραδεδεγμένην ἀρχὴν καὶ τοὺς τὰς ἐκλογὰς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ διέποντας νόμους τοῦ κράτους.

Ἡ δημογεροντία τῆς ἡμετέρας κοινότητος ἔξελέγετο μέχρι τοῦδε κατὰ σύστημα πλημμελὲς μὲν, ἀλλ' ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν περιστάσεων· οὐδέποτε ὅθεν κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς, ἡ δημογεροντία δύναται ἔξι ἐπαγγέλματος καὶ αὐτογνωμόνως νὰ προΐη ἀνευ τῆς ψήφου τῶν κατοίκων εἰς διαβήματα, ἀφορῶντα τὴν παῦσιν καὶ τὸν διορισμὸν ἀρχιερέως· διότι, ἀν τοιοῦτο τι ἐπετρέπετο, ἡ τύχη αὐτῶν θὰ ἦτο πάντοτε ἐν μετεώρῳ καὶ ὀχυκεών θὰ διαιωνίζετο ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς κοινότητος.

Εὔτυχῶς ὅμως σήμερον ὁ λαὸς καλεῖται ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβεονήσεως, ὅπως ἐκφράσῃ διὰ τῶν νομίμων αὐτοῦ ἀντιπροσώπων ἐλευθέρως τὰς εὐχὰς καὶ αἰτήσεις αὐτοῦ. Ἀλλὰ τις ἂλλη βάσις δύναται νὰ ἔξασφαλίσῃ τὴν πολύτιμην παρακαταθήκην τῆς θελήσεως καὶ ψήφου τῶν κατοίκων, ἡ ἡ ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ἀναλογία; Δημογεροντία ὅθεν τοιουτοτρόπως ἐκλεγομένη καὶ ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ λαοῦ ἀπορρέουσα. ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς πρόσωπον ἕργαζόμενον ἀνευ ἴδιοτελοῦς ὀπισθοβουλίας, ἀδύνατο νὰ τεθῇ ὡς ἀσφαλῆς ἀφετηρία ὄμαλῆς καταστάσεως πραγμάτων, ἥτις, ἀφαιροῦσα τὴν τὰ πράγματα τῆς ἡμετέρας κοινότητος περικαλύπτουσαν ἀχλὺν, καὶ τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ θὰ ἐπέτρεπε νὰ διαφωτισθῇ κάλλιον περὶ τῶν ἀληθῶς ἐνταῦθα διατρεχόντων, ἀτιναχνῶν παριστῶνται πρὸς Αὐτὴν ὅλως ἀντίθετα καὶ ἀνεστραμμένα, καὶ εἰς παγίωσιν καὶ σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀρμονικῆς καὶ ὄμοφρονος ἐνεργείας θὰ συνετέλει.

Καθηκοντινέρον ἐνομίσαμεν νὰ ὑποβάλωμεν τὰς σκέψεις ταύτας εἰς τὴν σύνεσιν καὶ ἐκπίμησιν τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀναμένοντες παρ' Αὐτῆς ἀπόντησιν, καθησυχάζουσαν τὰ πνεύματα καὶ τὰς συνεδήσεις τῶν χριστιανῶν, καὶ ἀπαλλαττόμενοι οὕτω πάσης εὐθύνης, ἐάν, ὃ μὴ γένοιτο, τὰ πράγματα ἀποδείξωσιν ὡς βασίμους τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀνησυχίας ἡμῶν, καὶ οὕτως ἡ ἐσχάτη πλάνη ἀποθῆγείρων τῆς πρώτης.

Ὑποδιατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ,

Ἐν Ἀδριανούπολει, τὴν 14ην Ιουνίου 1880.

Τῆς Υμετέρας θειοτάτης πᾶναγιότητος
καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν ἀγάπης καὶ ιερᾶς συνόδου
τέκνα ἐν Κυρίῳ εύπειθη καὶ ταπεινοὶ θεράποντες.

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαι).

—
72.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ.

Φιλογενέστατε ἄτερ!

Γινώσκοντες τὸν ἔνθερμον ζῆλον καὶ τὰ εὔγενη Υμῶν αἰσθήματα
ὑπὲρ παντὸς ἀφορῶντος τὴν εὔχλειαν καὶ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ
Ἐθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐκφράζοντες τὸ ἐπιβέλλον ἡμῖν μέ-
ρος τῆς εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς καθημερινὰς Υμῶν πρὸς τὸ ἔθνος λό-
γῳ καὶ ἔργῳ εὐεργεσίας καὶ γεννακίας δωρεᾶς, καθικετεύομεν ὅπως ἐν
τῇ πασιγνώστῳ ἀγαθότητι τῆς ψυχῆς Υμῶν ρίψητε ἐν βλέψμα ἐπὶ
τῆς παρούσης ταπεινῆς ἡμῶν ὀναφορᾶς καὶ εὐχρεστήθητε νὰ ἐνεργή-
σητε ὅτι ὁ μεγάθυμος Υμῶν χαρακτήρ καὶ ἡ εύσυνειδησία ἡθελον ὑ-
παγορεύσει.

Αἱ ἀρεταὶ, ἡ γεννακία συμπεριφορὰς τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν μη-
τροπολίτου κ. Διονυσίου καὶ ἡ εὐστάθεια τοῦ χαρακτήρος, μεθ' ἣς ὑ-
περησπίσθη κατὰ τὴν τελευταίαν μεταβατικὴν ἐποχὴν τὰ συμφέρον-
τα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, εἰσὶ πασιγνωστα, καὶ διὰ ταῦτα
ἀποφεύγομεν πᾶν ἐπ' αὐτῶν σχόλιον. Δυστυχῶς, ἐνῷ ἡ σεβασμιότης
του διεξῆγε τὸν ἀγῶνα τοῦτον, εὐχριθμά τινα πρόσωπα ἐκ τῶν ἡμε-
τέρων ἀλλοίας ἐξύφατιν πλεκτάνας καὶ εἰργάζοντο ὑπὲρ ἀλλού σχε-
δίου πάντη ἀντιθέτου, γινόμενοι ὅργανα ξένων εἰσηγήσεων ἐπὶ μεγί-
στη ζημίᾳ τῶν ἔθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν συμφερόντων.

Ἡ πάλη αὕτη ἔληξε μὲν τότε πρὸς θρίαμβον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς
Ἐκκλησίας, ἐπισφραγισθεῖσα διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ παθήματος τῆς Αὐ-
τοῦ σεβασμιότητος, ἀλλὰ τοσοῦτον διηρέθισε τὴν χολὴν τῶν εἰρη-
μένων κυρίων καὶ τοιοῦτον ἐνέπνευσεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν πάθος ἐκ-
δικήσεως, ὥστε, ἀντὶ νὰ παραιτηθῶσιν ἐξυπηρετοῦντες τὰ συμφέρον-
τα τοῦ πανσλαυσιμοῦ, τὴν μὲν σεβασμιότητά του ἡθέλησαν νὰ κα-
ταβιβάσωσιν εἰς τὴν λίαν ἐξευτελιστικὴν θέσιν των παριστῶντες αὐ-
τὴν διὰ χρωμάτων λίαν μελανῶν, αὐτοὶ δέ, οἱ χθιζά καὶ πρωιζά τὰ
σχέδια τοῦ πανσλαυσιμοῦ ὀναφανδὸν ἐξυπηρετοῦντες, νὰ καταλάβωσε
τὴν ὑψηλήν θέσιν τῆς σεβασμιότητός του, παριστάμενοι σήμερον ὡς
διὰ μαγικῆς ράβδου ἀγαθοὶ πατριῶται καὶ ἀμείλικτοι καταγγελεῖσ-

4*

τῆς Αὐτοῦ σεβασμιότητος, καὶ ταῦτα διότι γινωσκουσι καλλιστα ω., ἐὰν ἡ σεβασμιότης Του ἐν ὥρᾳ ἀληθιοῦς τρόμου καὶ κινδύνου ἡδυνήθη νὸς καταπολεμήσῃ τὰ σχέδια αὐτῶν, ἐν ὅμαλωτέραις ἦδη περιστάσεσι θὰ φέρῃ εἰς αὐτοὺς μείζονα ἀντιπερισπασμόν. "Αμα ὅθεν ἔκουσαν ὡς ἐπιχειρένην τὴν ἐνταῦθα ἐπάνοδον τῆς Αὐτοῦ σεβασμιότητος, ἐτέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς μερίδος τινὸς, ἀγνοούσης τὸ ὄθοῦν αὐτοὺς κύριον ἐλατήριον, παρέστησαν τὰ πρόγματα ὑπὸ μορφὴν ἀλλοίαν καὶ δλως ἀντίθετον τῆς πραγματικῆς, καὶ αὐτοὶ οἱ κατ' οὔσιαν τὰ ναυάγια τῆς πατρίδος ἐκμεταλλευμένοι ἥρξαντο κατ' ἐπιφάνειαν νὸς ψάλλωσιν ἵερεμιάδας μετὰ τοσαύτης ἐπιτηδειότητος χαμαιλέοντος, ὥστε δὲν ἦτο παράδοξον αἰ ύπ' αὐτῶν περιγραφόμεναι ζοφεραὶ εἰκόνες καὶ καταχθόνιοι καταγγελίαι νὸς ἐκληφθῶσιν ὡς ὑπαγορευθεῖσαι ἐξ ἀληθιοῦς πατριωτισμοῦ καὶ νὸς ἐμπνεύσωσι δικαίως ἀνησυχίας εἰς τοὺς ἀληθεῖς εὔεργέτας τοῦ ἔθνους, φοβηθέντας μὴ τὰ πρόγματα ἡ ἐπάνοδος τῆς Αὐτοῦ σεβασμιότητος θὰ εἴχε τὰς συνεπείας, ἀς τοῖς ὑπέδειξαν οἱ προειρημένοι κύριοι.

"Ἐὰν δὲν ἐγινώσκομεν τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἀκραιφνῆ φιλοπατρίαν· Γμῶν, οὐδέποτε ἡθέλομεν τολμήσει ν' ἀποκαλύψωμεν· Γμῖν ἐν εἴδει ἐξομολογήσεως καὶ ἐμπιστευτικῶς τὰς ἀσχημίας τῶν κυρίων τούτων, φοβούμενοι μὴ τὰ κοινοποίησις αὐτῶν βλάψῃ πολὺ ἀγώτερα συμφέροντα, τὰ ὅποια τοσοῦτον περὶ πολλοῦ ποιεῖσθε.

"Ἐν πάσαις ταῖς γενομέναις ταύταις μηχανορραφίαις ὑποκρύπτονται τρία τινά·

Α'. Η κατὰ τῆς Αὐτοῦ σεβασμιότητος ἀντεκδίκησις.

Β'. Η ὑπὸ φιλοπάτριδα μορφὴν ἐξακολούθησις τοῦ πανσλαυστικοῦ σχεδίου διὰ τῆς ἐντεῦθεν ἀπομακρύσεως τῆς σεβασμιότητός Του καὶ διὰ τῆς διαιρέσεως καὶ κατατμήσεως τῶν ἔθνεων ἐνταῦθα δυνάμεων, καὶ

Γ'. Η ἐπὶ τῆς Αὐτοῦ σεβασμιότητος ἐπέριψις τῆς ἀθλίας καταστάσεως, εἰς ἣν περιήγαγον τὰ κοινοτικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν πρόγματα ὑπὸ τὸ ἀπατηλὸν πρόσχημα τῆς βελτιώσεως αὐτῶν.

"Οπως δὲ σχηματίσητε πληρεστάτην πεποίθησιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γραφομένων ἡμῶν, παρακαλοῦτε, εὐεργετικώτατε ἀνερ, ἕνα, ἀν ἐγκρίνητε, ἀναθέσητε εἰς πρόσωπον τῆς Υμετέρας ἐμπιστοσύνης, πάντη ξένον πρὸς τὰ κοινοτικὰ ἡμῶν πρόγματα, καὶ δι' οὐδενὸς συμφέροντος συνδεόμενον πρὸς τὸν τόπον, τὴν σπουδαίαν καὶ ἐμπιστευτικὴν ἐντολὴν τοῦ νὸς ἐπισκεφθῆ τὴν πόλιν ἡμῶν, ἐξετάσῃ τὰς πρόγματα ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μηδενὸς ἐνταῦθα γινώσκοντος, πλησιάσῃ τὰς διαφόρους τάξεις τῆς κοινωνίας, ἐκτιμήσῃ τὴν βαρύτητα καὶ ἀ-

Ξέκιν τῶν ὑπέρ καὶ κατὰς τῆς σεβασμιότητός Του λεγομένων καὶ ὑποβάζλη Υμῖν ἀμερολήπτως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν του.

Νομίζομεν δτι ἐκπληροῦμεν ἐν καθηκον πρὸς τὴν ἀληθείαν καὶ δικαιοσύνην ἔχθετοντες τὰ πράγματα ως ἔχουσιν ἀληθῶς πρὸς ἄνδρας ἔξοχως φίλον καὶ προστάτην τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης.

Δέξασθε, φιλογενέστατε ὄνερ, τὴν ἔκφρασιν τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ, μεθ' οὗ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διατελῶμεν

πρόθυμοις καὶ ταπεινοὶ Υμῶν δοῦλοι.

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 14 Ιουνίου 1880.

(Ἐπονταὶ αἱ ὑπογραφαὶ)

Πρὸς τὸν φιλογενέστατον κύριον κ. Γ. Ζαρίφην κτλ. κτλ. κτλ.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

—

73.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὴν Υμετέραν σεβασμιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενος προσκυνῶ!

Ἄμα τῇ εἰς τὰ ἐνταῦθα ἀφίξει μου, ἐπεθύμουν ἵνα γράψω τῇ Υμετέρᾳ σεβασμιότητι πρὸ πάντων ὅπως διαβεβαιώσω Αὔτῃ δτι καὶ ως ἐπίτροπος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Αὔτης ἔσομαι ὁ αὐτὸς, οἷον γινώσκει με, νομίζω, ἡ Υμετέρα σεβασμιότης ὀλλά' ἐνεκα πληθύος ἐργασιῶν, καὶ ίδιως ἐνεκα τῆς ἀπουσίας μου εἴς τινας κωμοπόλεις πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν αὐταῖς χριστιανῶν καὶ προδιάθεσιν τῶν πνευμάτων διὰ τὴν ἀπότισιν τῶν καθυστερουμένων ἐπιχορηγήσεων, μόλις σήμερον ἔρχομαι ἵνα κάμω Αὔτῃ τὴν διαβεβαιώσιν ταύτην. Ἐπὶ δὲ τῇ εύκαιρίᾳ ταύτῃ διερευνῶν μετὰ πόθου τὰ κατ' Αὔτην, ἀπονέμω Αὔτῃ τὰ ἀδελφικά μου σεβάσματα καὶ διατελῶ εὔσεβάστως,

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 4ῃ Ιουνίου 1880.

Τῆς Υμετέρας πανσεβάστου μοι σεβασμιότητος
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὄλοπρόθυμος,

† · Ο Φιλιππουπόλεως ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Ἐπισυνάπτοται δέ ταῦθα, ὡς ἐν ἐπιμέτρῳ, τὰ σταλέντα εἰς Ἀδριανούπολεως συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα τῷ μητροπολίτῃ Ἀδριανούπολεως ἐπὶ τῇ ἐπετελῷ αὐτοῦ ἑορτῇ (3 86ρίου), ξυγτα ώδε..

— 74—89.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Tὴν Χμετέραν σεβασμιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ ἀσπάζομαι.

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ τοῦ ὄνόματος τῆς Χμετέρας πανσεβάστου, μοι σεβασμιότητος σπεύδω ἵνα ἐκ καρδίας εὔχηθῶ Αὐτῇ ὅπως ἐπὶ ἔτη ὅ, τι πλεῖστα καὶ εύτυχῇ ἑορτάζῃ αὐτὸς σὺν τῇ ἐπιτεύξει παντὸς ἀγαθοῦ· βεβαιῶν δὲ τὴν παραλαβὴν τῆς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῆς Της, ἀπαντήσεως οὖσης εἰς τὴν πρὸ ταύτης ἐπιστολῆς μου, καὶ διερευνῶν μετ' ἀδελφικοῦ πόθου τὰ κατ' Αὐτήν διατελῶ οἶος καὶ ὑποσημειώνων.

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 1ῃ ὁκτωβρίου 1880.

Τῆς Χμετέρας πολυσεβάστου μοι σεβασμιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός,

† Ο Φιλιππουπόλεως ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ ἀγίῳ Ἀδριανούπολεως κυρίῳ κυρίῳ Διονυσίῳ,
Εἰς Μηχροχώριον Κωνσταντινουπόλεως.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

*Tὴν Χμετέραν πολυσέβαστόν μοι σεβασμιότητα υἱκῶς προσκυνῶ,
τὴν ἀγίαν αὐτῆς δεξιὰν εὐλαβῶς κατασπάζομαι!*

Ἐπιστάσης τῆς ἐπετείου ἑορτῆς τοῦ σεβ. αὐτῆς ὄνόματος, προσχρηματικαὶ κατὰ καθῆκον υἱεῖς ἀφοσιώσεως καὶ εὐγνωμοσύνης, ὅπως καθυποβάλλω Αὐτῇ τὰ ἐπὶ τούτῳ ταπεινὰ εἰλικρινῆ συγχαρητήριά μου, ἐξαιτούμενος, εἰ καὶ ἀναξίως, παρὰ Θεοῦ, ἵνα δωρῆται τῇ Χμετέρᾳ σεβασμιότητι ὑγιείαν διαρκῆ καὶ ἀνεπαρέαστον ἐπὶ τῷ καταξιούσθαι εἰς πλείστων ὅσων ἐνιαυτῶν κυκλικάς περιόδους ἑορτάζειν, τὴν ἐπέτειον αὐτῆς ταύτην ἑορτήν ἐν εὐημερίᾳ καὶ ψυχικῇ ἀγαλλιάσει, ἐπιδαψιλεύονταν τὰς πατρικάς αὐτῆς εὐχοευλογίας πρὸς τὰ πιστῶς ἀφωσιωμένα πνευματικά αὐτῆς τέκνα, ἐν οἷς συγχαταριθμούμενος καὶ

Ἐποφθιγόμενος, ἔξαιτοῦμαι θερμῶς τὴν διάρκειαν τῶν πρός με εὐναῖς κῶν καὶ πατρικῶν αὐτῆς αἰσθημάτων καὶ διατελῶ ἐσαεῖ.

Ἐν Ἀδριανούπολει, τῇ 1ῃ 86ρίον 1880.

Τῆς Υμετέρας σεβασμιότητος

όλοι πρόθυμος θεράπων,

ΧΡ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

Τῷ σεβασμιωτάτῳ γέροντι ἀγ. Ἀδριανούπολεως κυρίῳ κ. Διονυσίῳ,
τῷ πανσεβάστῳ μοι πατρὶ καὶ δεσπότῃ, προσκυνητῷ.

Εἰς Μακροχώριον Κωνσταντινουπόλεως.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ.

Τῷ μητροπολίτῃ Ἀδριανούπολεως Διονυσίῳ.

εἰς Μακροχώριον.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Συγχαίρομεν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ Υμῶν, μάρτυρος Εθνους καὶ Ἐκκλησίας.
Πότε θὰ ἀσπασθῶμεν τὴν δεξιὰν, τὴν σώσασαν ἡμᾶς ἀπὸ ἐσχάτου
κινδύνου;

Θωμᾶς Στεργίου. Ἀντώνιος Νικολαΐδης. Γεώργιος Ιακώβου.

Ἀντώνιος. Δημήτριος Δεμήρογλους.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Συγχαίρομέν Σοι ἐπιζῶντι κατόπιν μαρτυρίων. Ἐκτεινον ἱεράς παλάζμας ὅπως εὔλογόσης τούς διψῶντας τὴν παρουσίαν Σου.

Βασίλειος Χ. Ἐμμανουὴλ. Θεόδωρος Βαφειόδης.

Ἀντώνιος Γεωργιάδης. Ἀλέξανδρος Χ. Νικολάου.

Λεωνίδας Βασιλειόδης.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Ζῆθι, ἀληθές καύχημα ἔθνους καὶ Ἐκκλησίας· ἀλλ' οὐχὶ πλέον
μακρὸν ἡμῶν. Διότι, ἀγαθὲ ποιμὴν, τὸ ποίμνιον πάσχει.

Βασίλειος Κωνσταντίνου. Σιδερῆς Θεοχάρη.

Ἰωάννης. Πέτρος. Ζωτος. Λαζαρίουσιάδης.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Προσφέρομεν ἀναξίως συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ Τύμων ἑορτῇ,
ἔξαιτούμενοι τὰς δεσποτικὰς Τύμων εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Διὰ ΗΣΑΙΑΝ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Σᾶς προσφέρω πολυχρονισμὸν διὰ τὴν αὔριον ἑορτὴν τοῦ ὄνοματός
Σας· ἔξαιτούμενος τὰς εὐχὰς Τύμων, διατελῶ βαθυεβάστως.

Ο πρωτοψάλτης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Σέβας καὶ εὐγνωμοσύνη αἰωνία Σοί, ὑπερμάχῳ τῶν δικαιωμάτων.
Ἐθνους καὶ Ἐκκλησίας, καὶ γενναῖῳ στρατιώτῃ Χριστοῦ, ταπειγὲ
συγχαρητήρια ἑορτῆς προσφέρονται.

Κωστῆς Νικολαΐδης.

Χ. Αθανάσιος.

Νεστοράκης. Πολυχρονίδης.

Βασίλειος Μχαρόπουλος.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Συγχαίρομεν ἔγκαρδίως ἐπὶ τῇ ἑορτῇ Τύμων. Εὐχόμεθα ταχιστην
ἐπάνοδον πρὸς σωτηρίαν ὑψηλῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινοτικῶν κιγ-
δυνευόντων συμφερόντων.

Ιατρὸς Κρήτης. Αργυριάδης ιατρός. Εύσταθ. Αργυριάδης.

Κωνσταντίνος Περίδης.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Δέχθητε τὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις τῶν ὑποφαινομένων ἐπὶ
τῇ Τυμετέρᾳ ὄνομαστικῇ ἑορτῇ, εὐχομένων ἀσπασθῆναι τὴν ιεράν Τύ-
μων δεξιάν ἐνταῦθα, ὅπου μετὰ πόθου ἀναμένεσθε.

Χ. Θεοχάρης. Χ. Κωνσταντίνου.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης συγχαίρομεν Τύμιν καὶ ἐπευ-

χόμεθα ταχίστην ἐπάνοδον ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Δημήτριος Καλογιαννίδης. Κ. Ιωαννίδης. Νικόλαος Πετρίδης.
Νικόλαος Καλογιαννίδης.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Συγχαίρομεν τῇ Ὅμετέρᾳ σεβασμιότητι ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ Της.

Ο πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ δημαρχιακοῦ συμβουλίου.

Ρασίμ βέης πρόεδρος. Μουσταφᾶς βέης. Σαλίχ βέης. Βασίλειος Μεδζιτιές. Χ. Παναγιώτης Τζερίτης. Γεώργιος. Χρηστίδης.

ΛΟΥΛΕ ΒΟΥΡΓΑΣ.

Συγχαίροντες Ὅμιν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ, ἀσπαζόμεθα τὴν δεξιὰν
Αύτῆς.

Πρωτοσύγκελλος Ἡσαΐας.

Δωρόθεος φρουράνδριτης.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΣ
ΤΩΝ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

1. Τηλεγράφημα πατριάρχου τῷ Μ. Ἀδριανούπόλεως.
2. Τηλεγράφημα Καλλιάδου.
3. Ἀπάντησις οἰκ. πατριάρχου πρὸς τὴν δημογεροντίαν
Ἀδριανούπόλεως.
4. Ἐπιστολὴ Μ. Ἀδριανούπόλεως πρὸς τὸν οἰκ. πατριάρχην.
- 5--6. Ἐπιστολὴ Διδοπούλων ἐκ **40** Ἐκκλησιῶν.
7. Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τῷ Μ. Ἀδριανούπόλεως.
8. Ἐπιστολὴ Φιλιππουπόλεως.
9. Όμ. Γ. Βιολάκη.
10. Όμ. ἐκ Λουλέ Βουργάς.
11. Όμ. Γ. Καζανόβα.
12. Όμ. Β. Διαμαντοπούλου.
13. Τηλεγράφημα Κ. Καραθεοδωρῆ.
14. Ἐπιστολὴ Ἐφέσου.
15. Όμ. Ν. Βαμβάκη.
16. Όμ. Β. Σαρακιώτου.
17. Όμ. προέδρου Διδυμοτείχου.
18. Όμ. Λιτίτσης.
19. Ἐπιστολὴ Σερρῶν.
20. Όμ. Γ. Βασιλειάδου.
21. Όμ. ἐκ Λουλέ Βουργάς.
22. Ἐπιστολὴ Γκιουμουσγερδάνη.
23. Ἐπιστ. Ἰ. Ἀναστασιάδου.
24. Όμ. Δρακοπούλου.
25. Όμ. Ἀγγιάζλου.
- 26—27. Τηλεγραφήματα Κρήτης καὶ Χατζόπούλου.
28. Πατρ. ἐπιστολὴ.
29. Ἐπιστολὴ ἐκ Σκοποῦ.
30. Όμοιώς Κ. Καλλιάδου.
31. Ἐπιστολὴ Σ. Μαυρογένους.
32. Όμ. Ἀγθίμου Πελτέκη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020822

33. Ὁμ.. Προύσης.
 34. Ὁμ.. Ι. Ζαχαριάδου.
 35. Ἐπιστολὴ Ἀδριανούπολιτῶν σπουδαστῶν ἐν Ἀθήναις.
 36. Ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀδριανούπολίτου καθηγητοῦ.
 37. Ἐπιστολὴ Νικαίας.
 38—39. Τηλεγραφήματα Κρήτης καὶ Θεσσαλονίκης.
 40. Πατρ. ἐπιστολὴ.
 41. Ὁμοίως Πατρικοπούλου.
 42. » Δεβρῶν.
 43. » Πολυανῆς.
 44. » ἀρχιμ. Κύκου.
 45. » σπουδαστοῦ Ἀδριανούπολίτου ἐν Ἀθήναις.
 46. » Ἀρφιπόλεως.
 47. » Ν. Εὐστρατιάδου καὶ Γ. Σαραντίδου.
 48. » Ν. Τσανάκα.
 49. » Ἰωαννίνων.
 50. » πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
 51. » Δρυϊνουπόλεως.
 52. » πρ. Σιναίου.
 53. » Ι. Δρακάκη καὶ Στ. Μαρκοπούλου.
 54. » Κρήτης.
 55. » Ἀμασείας.
 56. » Μαρωνείας.
 57. » Ξάνθης.
 58. » Ρεθύμνης.
 59. » Μ. Κλεοβούλου ἐκ Μονάχου.
 60. » Χρ. Καλωταίου.
 61. » Ἡρωελεγεῖον τοῦ αὐτοῦ.
 62. » Ν. Γεννάδη.
 63. » ἐκ Βουνάρ Χισάρ.
 64. » Λεοντουπόλεως.
 65. » Ν. Γεννάδη.
 66. » τῶν κατοίκων Κηγικίου.
 67. Ἀναφορὰ ἐκ 40 Ἐκκλησιῶν.
 68. Πατριαρχικὸν πιττάκιον.
 69. Τηλεγραφικὴ διαμαρτύρησις Ἀδριανούπολιτῶν.
 70—71. Ἀναφοραὶ Ἀδριανούπολιτῶν πρὸς τὸν οἰκ. πατριάρχην.
 72. Ἐπιστολὴ Ἀδριανούπολιτῶν πρὸς τὸν κ. Γ. Ζαρίφην.
 73. Ἐπιστολὴ Φιλιππουπόλεως.
 74. Συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ.

